

Raport strategic privind monitorizarea Planului de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020 - 2018 -

Agentia pentru Dezvoltare Regionala Nord-Est a elaborat cu sprijinul parteneriatului regional, Planul de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020 (PDR NE). In conformitate cu prevederile Metodologiei privind Planificarea Dezvoltarii Regionale 2014-2020 (elaborata si transmisa de Ministerul Dezvoltarii Regionale, Administratiei Publice si Fondurilor Europene), PDR NE este monitorizat anual, evidentiindu-se starea si evolutia indicatorilor socio-economici la nivelul regiunii, gradul de indeplinire a tintelor asumate, precum si stadiul implementarii proiectelor prioritare ale regiunii.

Acest document reprezinta raportul strategic aferent anului 2018.

Documentul a fost avizat de catre Comitetul Regional pentru Planificare Nord-Est, prin consultare scrisa in decembrie 2018.

CUPRINS

Capitolul 1 - Starea si evolutia socio-economica a regiunii.....	3
1. Localizarea geografica.....	3
2. Cadrul natural al regiunii.....	4
3. Structura sistemului de asezari.....	5
4. Structura socio-demografica a populatiei.....	7
5. Infrastructura.....	17
6. Mediu.....	45
7. Economia regiunii.....	57
8. Turism.....	69
9. Agricultura si dezvoltare rurala.....	77
Capitolul 2 - Situatiia curenta a indicatorilor de monitorizare.....	84
Capitolul 3 - Portofoliul de proiecte prioritare aferent PDR Nord-Est 2014-2020	93

CAPITOLUL 1 - STAREA SI EVOLUTIA SOCIO-ECONOMICA A REGIUNII

1. Localizarea geografica

Regiunea Nord-Est acopera zona de nord-est a tarii si este o parte a vechii regiuni istorice a Moldovei, fiind compusa din sase judete: Bacau, Botosani, Iasi, Neamt, Suceava si Vaslui. Suprafata regiunii este de 36.850 kmp, reprezentand 15,46% din suprafata Romaniei.

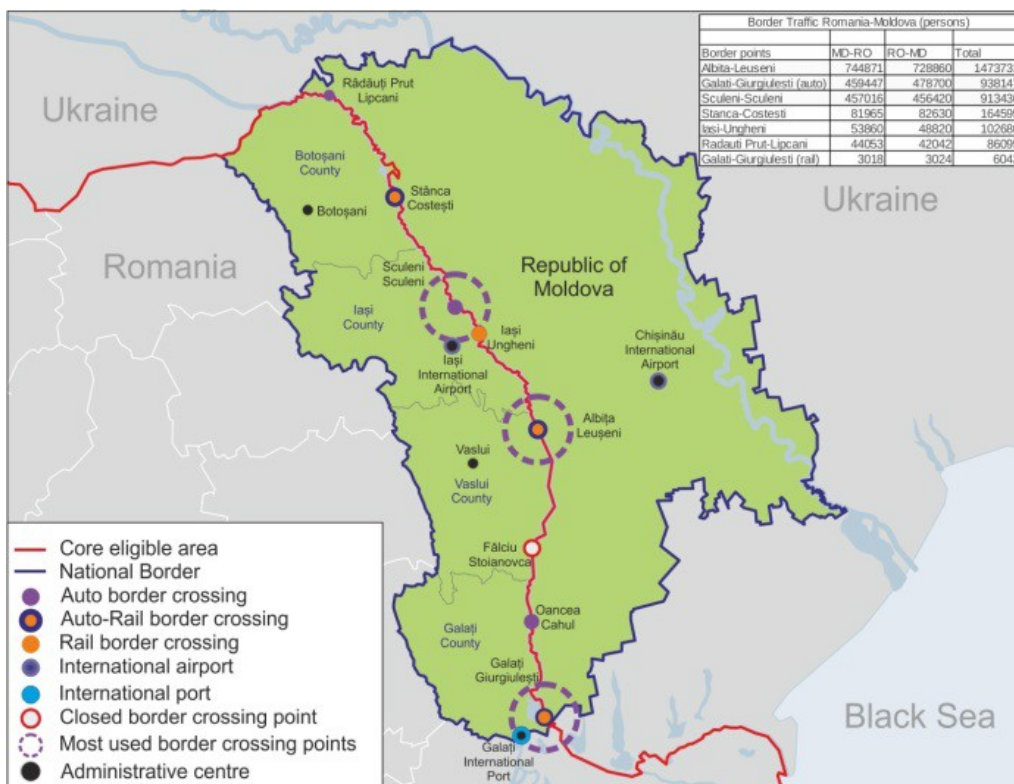
Geografic, regiunea se invecineaza la nord cu Ucraina (184,2 km de granita), la sud cu judetele Galati si Vrancea (Regiunea Sud-Est), la est cu Republica Moldova (562,3 km de granita), iar la vest cu judetele Maramures si Bistrita-Nasaud (Regiunea Nord-Vest) si judetele Mures, Harghita si Covasna (Regiunea Centru). In regiune exista un singur punct rutier de trecere a frontierei catre Ucraina - Siret (SV) si unul feroviar - Vicsani (SV). Catre Republica Moldova exista patru puncte rutiere de trecere a frontierei - Radauti-Prut (BT), Stinca (BT), Sculeni (IS), Albita (VS) si doua feroviare: Ungheni (IS) si Falciu (VS) - traffic suspendat. Cel mai apropiat oras de dimensiuni mai mari aflat la mai putin de 50 de km de granita este Cernauti (259 mii locuitori), iar orasele de

peste 500 mii locuitori aflate in vecinatatea regiunii sunt: Chisinau (672 mii) - 130 km, Bucuresti (1,9 mil.) - 230 km, Odesa (1 mil.) - 270 km, Lviv (729 mii) - 300 km.

Patru dintre judetele regiunii fac parte din trei Euroregiuni transfrontaliere. Prin intermediul Programului Operational Comun Romania - Republica Moldova 2014-2020, respectiv a Programului Operational Comun Romania - Ucraina 2014-2020, pot fi realizate investii in domenii precum: educatie si cercetare, dezvoltare si inovare, patrimoniu cultural si istoric, infrastructura de transport transfrontalier, tehnologia informatiei si comunicatiilor, siguranta si securitate. Bugetele alocate acestor programe sunt de 89,1 mil. Euro (RO-MD), respectiv 66 mil. Euro (RO-UKR). Ariile de cooperare includ 4 din cele 6 judete ale Regiunii Nord-Est: Botosani, Iasi si Vaslui in Programului Operational Comun Romania - Republica Moldova 2014-2020, respectiv Suceava si Botosani in Programului Operational Comun Romania - Ucraina 2014-2020.

Ariile de cooperare din cadrul Programului Operational Comun Romania - Republica Moldova

2014-2020, respectiv a Programului Operational Comun Romania - Ucraina 2014-2020

Sursa: Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene

2. Cadrul natural al regiunii - resurse naturale

În regiunea Nord-Est, zona montană ocupă 28% din teritoriul, zona subcarpatică - 12% și zona de podis - 60%, oferind posibilități variate de amenajare a teritoriului. Întreaga hidrografie aparține bazinelor hidrografice ale Siretului și Prutului.

Din punct de vedere biogeografic, flora și fauna regiunii fac parte din regiunea alpină (în vest), regiunea continentală (în centru și nord-est) și din regiunea stepică (în est și sud), cu o gamă variată de plante și animale. Regiunea dispune de o gamă largă, diversificată de resurse ale subsolului: minereuri (uranifer, polimetalic),

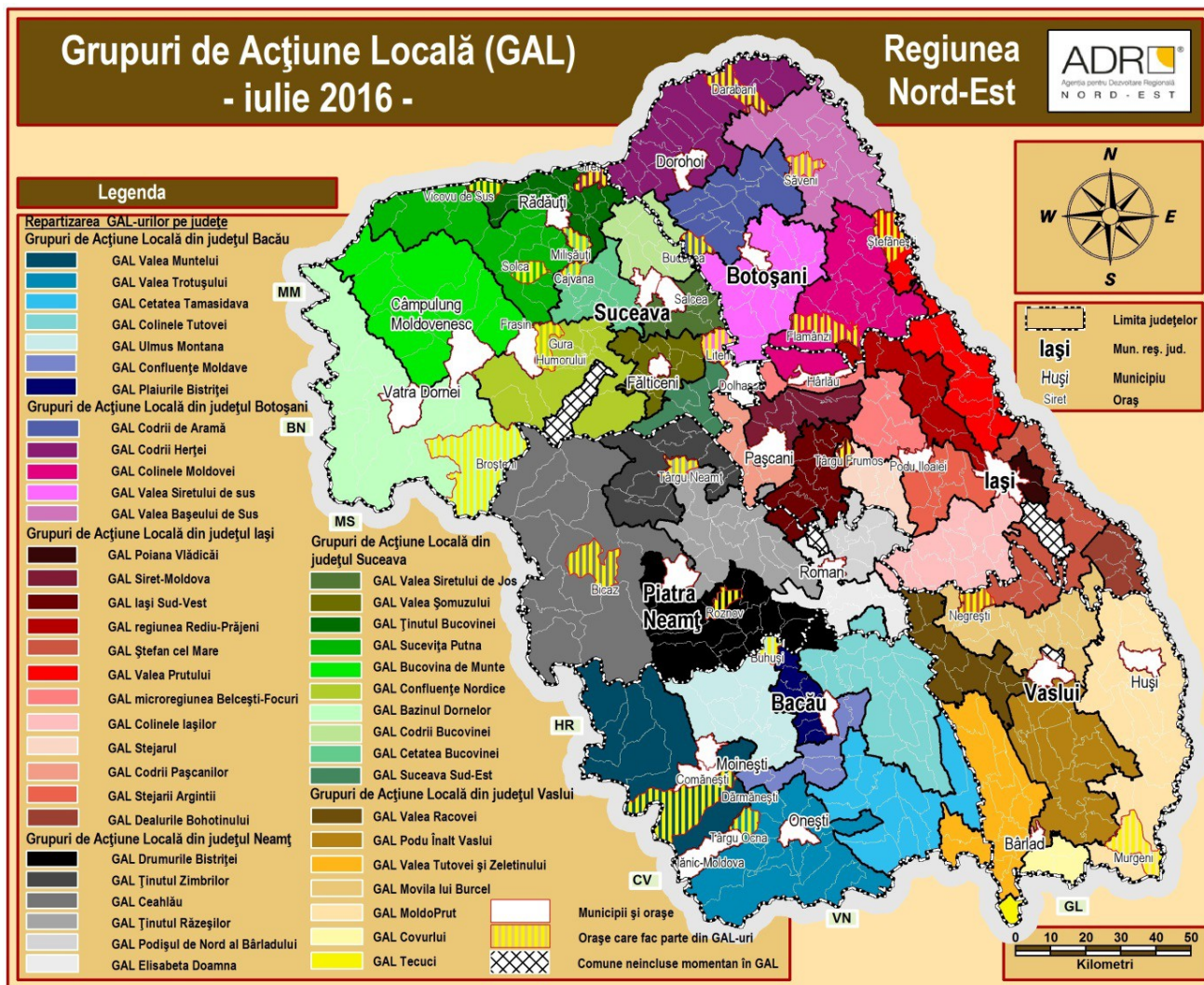
mangan, sare gemă, sulf, tuf ardeziec, nisip cuarțos, turbă, gips, săruri de potasiu, namoluri, roci utile (andezite, calcare, argile, gresii, nisipuri și pietrisuri), petrol și gaze naturale, carbune brun, sisturi bituminoase, ape minerale (terapeutice, carbogazoase, plate).

În ceea ce privește riscurile naturale, există unele zone cu risc potențial semnificativ la inundații pe râurile Siret, Prut, Jijia, Moldova, Bistrița, dar și pe unii afluenți ai acestora, în timp ce județele Vaslui, Bacău și Iași se află în zona cea mai puternic afectată de un potențial cutremur de mare intensitate.

3. Structura sistemului de asezari

Regiunea Nord-Est are o populatie rezidenta de 3.229.050 locuitori ¹, in scadere fata de anii anteriori (cu 19.514 fata de 2016 si cu 48.362 fata de 2013), situandu-se pe primul loc intre cele opt regiuni ale tarii (16,4% din populatia totala a Romaniei). Populatia regiunii este concentrata in 46 centre urbane si 506 comune. Ponderea populatiei rurale in populatia totala este de 58,2%.

In regiune exista 6 localitati urbane mari - municipiile Iasi, Bacau, Botosani, Piatra Neamt, Suceava si Vaslui 13 localitati urbane mijlocii - 10 municipii si 3 orase si 27 localitati urbane mici - un municipiu si 26 orase (din care 12 cu mai putin de 10.000 locuitori)².

Grupuri de Acțiune Locala din Regiunea Nord-Est

In anul 2017, numarul GAL-urilor din zona rurala a crescut la 47, fata de 32 in 2013³, acoperind 99%

dintre comunele regiunii Nord-Est. Doar 4 comune nu fac parte din GAL-uri⁴: Sabaoani, judetul

¹ Conform bazei de date TEMPO - INS pentru anul 2017 (populatie rezidenta la 1 iulie). In varianta aprobata a PDR Nord-Est 2014-2020, au fost folosite datele INS privind populatia stabila. Incepand cu anul 2015, INS furnizeaza doar date privind populatia rezidenta si cea domiciliata, rezultand diferente mari intre datele folosite pana acum (pentru perioada anterioara anului 2014) si cele disponibile de acum inainte; datele vechi fiind eliminate din sistem.

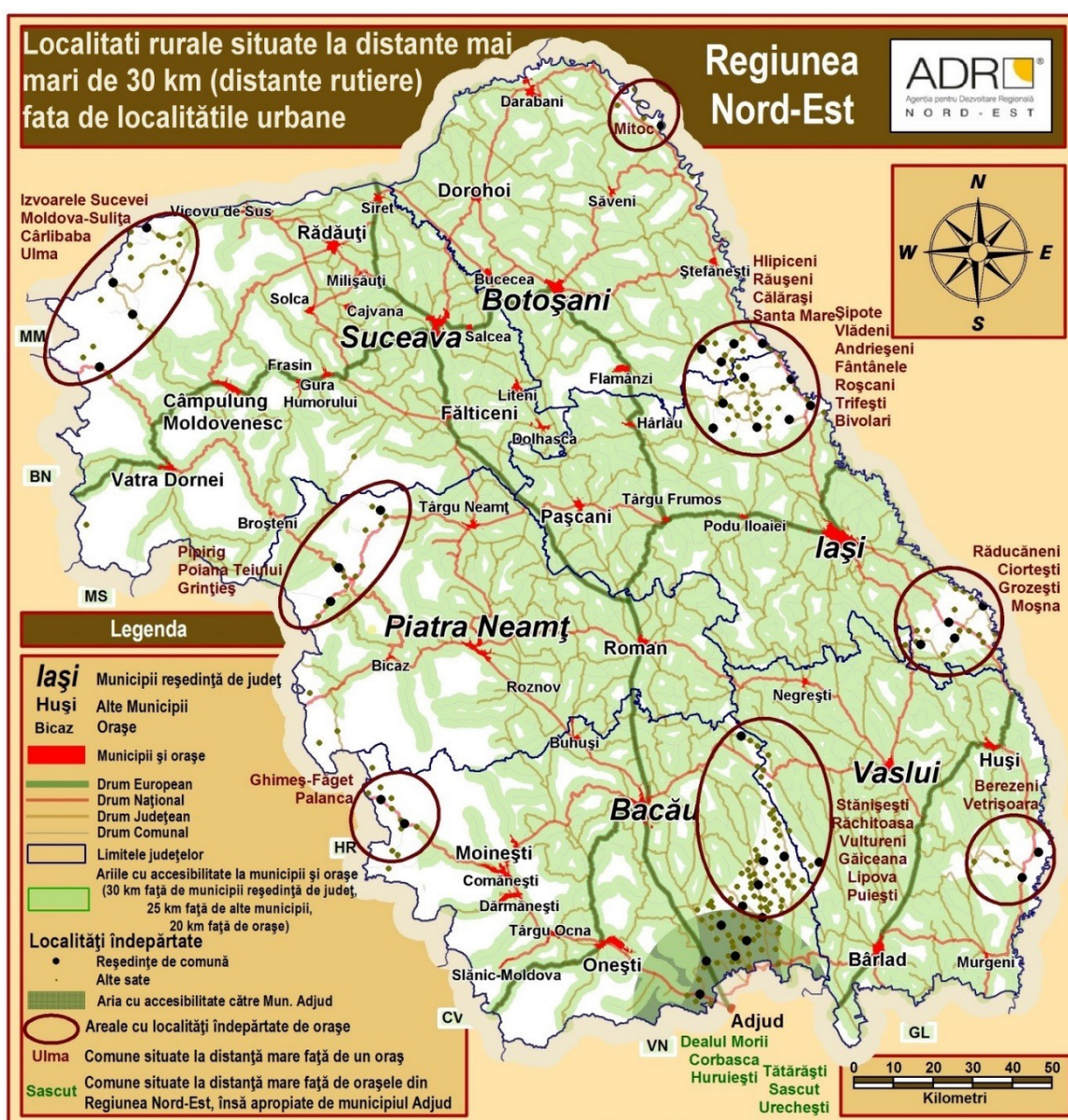
² Pentru aceasta clasificare s-a folosit populatia domiciliata la 1 iulie 2017, intrucat nu exista date la nivel de localitate pentru populatia rezidenta. Sursa: Baza de date TEMPO - INS

³ Anul 2013 constituie a nul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

⁴ Conform listei publicate pe site-ul MADR - Raport de evaluare a Strategiilor de Dezvoltare Locala

Neamt; Schitu Duca, judetul Iasi; Malini, judetul Suceava; Muntenii de Sus, judetul Vaslui. Din cele 29 de orase din regiune, 22 fac parte din aceste GAL-uri de tip LEADER, iar 2 dintre acestea au peste 20.000 de locuitori (Buhusi si Tirgu Neamt). Orasele care nu fac parte din GAL-uri sunt: Slanic Moldova, Frasin, Salcea, Dolhasca, Podu Iloaiei, Harlau si Comanesti. Populatia inclusa in asociatii de tip GAL ajunge la 2,4 milioane de persoane⁵, populatia per GAL variind intre aproximativ 20.000 de persoane si aproximativ 90.000 de persoane. Toate GAL-urile au finalizat procesul de realizare a strategiilor de dezvoltare locala cu cu sprijin prin PNDR sub masura 9.1 ⁶,

implementand in prezent proiecte, finantate din diferite masuri ale PNDR (M01-M11, M19). Mentionam, ca in urma procesului de evaluare si selectie in cadrul apelului de proiecte 5.1 din POCU 2014-2020 au fost declarate admise pentru finantare strategiile de dezvoltare locala tip DLRC (CLLD) a 5 localitati urbane din regiune: Bacau, Botosani, Moinesti, Onesti, Radauti si Husi. Aceste GAL-uri dezvoltă in prezent, proiecte care vor fi finantate prin POR 2014-2020 (Axa 9) si POCU 2014-2020 (Axa 5). Totodata, in urma celui de-al doilea apel pentru sprijin pregatitor pentru elaborare SDL-uri, au obtinut finantare in acest scop si GAL-urile din Barlad si Falticeni.

⁵ Conform datelor TEMPO INS - populația domiciliată la 1 ianuarie 2016

⁶ Conform datelor din noiembrie, 2017

In regiunea Nord-Est 40,38% din populatie traieste in zone dezavantajate, din care 5,66% in zone dezavantajate pe locuire, 12,51% in zone dezavantajate pe ocupare, 14,77% in zone dezavantajate pe capital uman, 4,29% in zone marginalizate si 3,15% in alte tipuri de zone. Cele mai mari ponderi ale populatiei aflate in zonele dezavantajate se regasesc in judetele Botosani (55,95% din populatie) si Suceava (48,18% din populatie). Mai mult, 28 din cele 29 de orase si 2

din cele 17 municipii din regiune au peste 50% din populatie in zone dezavantajate.⁷

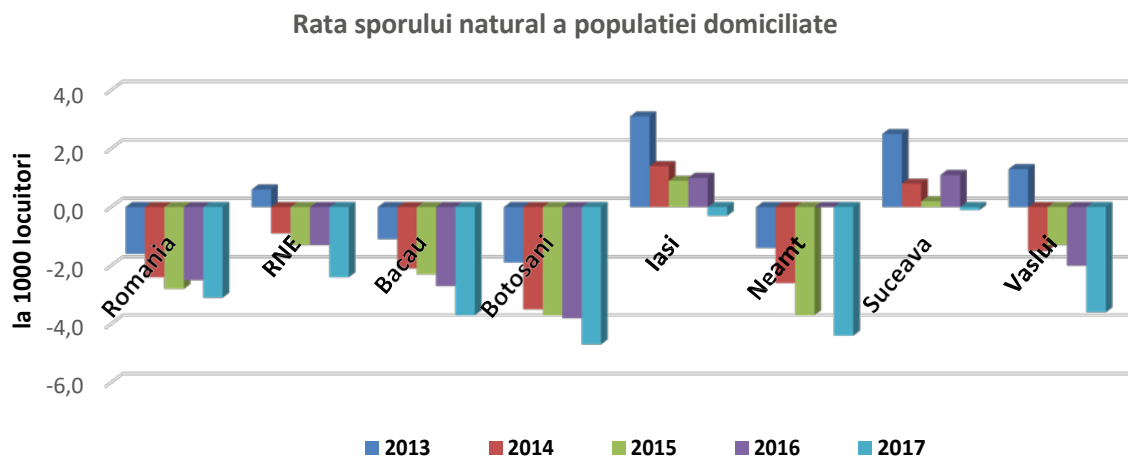
Dispersia teritoriala a localitatilor urbane la nivelul Regiunii Nord-Est nu este echilibrata, existand mai multe zone lipsite de orase pe o raza de 30 km - totalizand aprox. 142 mii persoane. Cea mai locuita zona este cea din estul judetului Bacau - vestul judetului Vaslui. Daca excludem comunele din apropierea de municipiul Adjud, zona mentionata anterior insumeaza aproximativ 47 mii persoane.

4. Structura socio-demografica a populatiei

4.1 Evolutia populatiei si potentialul demografic

Conform datelor statistice existente, la 1 iulie 2017, populatia cu domiciliul in Regiunea Nord-Est insemna 3.944.891 locuitori, reprezentand 17,7% din populatia totala a tarii. Sub acest aspect, dintre cele opt regiuni de dezvoltare, regiunea Nord-Est are cel mai mare numar de locuitori. Distributia pe judete este urmatoarea: Bacau - 744.838 loc, Botosani - 453.432 loc, Iasi - 935.051 loc, Neamt - 573.495 loc, Suceava - 749.728 loc si Vaslui - 488.347 loc. Totodata,

populatia rezidenta in Regiunea Nord-Est (indicator introdus de catre INS incepand cu 2012) a fost de 3.229.050 la 1 iulie 2017, reprezentand 16,4% din populatia tarii. Distributia pe judete a populatiei rezidente este urmatoarea: Bacau - 593.140 loc, Botosani - 387.810 loc, Iasi - 790.023 loc, Neamt - 449.248 loc, Suceava - 627.079 loc si Vaslui - 381.750 loc. Comparativ cu anul 2013⁸ populatia rezidenta a regiunii a scazut cu 1,5%.

Sursa: prelucrari date din Baza de date TEMPO - online, INS

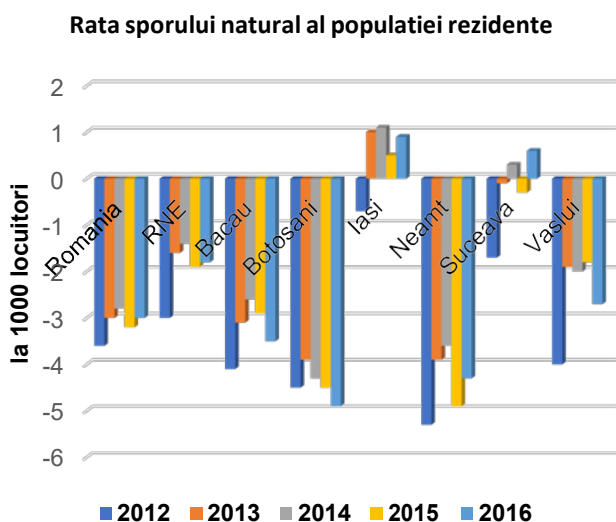
⁷ Informatiile sunt prelucrate sau preluate din raportul privind implementarea CLLD in Romania, proiect al Guvernului Romaniei si Bancii Mondiale - Elaborarea strategiilor de integrare a comunitatilor urbane

marginalizate: Atlasul zonelor urbane marginalizate din Romania, 2014

⁸ Anul 2013 constituie anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

In anul 2013, rata sporului natural in raport cu populatia domiciliata in Regiunea Nord-Est era de 0,6‰⁹, fiind primul an cu o valoare pozitiva, dupa o serie de 4 ani consecutivi in care s-au inregistrat valori negative. In anul 2014, sporul natural revine la valori negative, intrand pe un trend descrescator, ajungand la -2,4‰ in 2017.

Din graficul prezentat se observa ca judetele Iasi si Suceava sunt singurele care, in perioada 2011-2016 au avut un spor natural pozitiv; cu un varf in 2013. Conform datelor din 2017, toate judetele regiunii au inregistrat o rata negativa a sporului natural. Referitor la diferentele existente pe medii de rezidenta, in zona urbana s-au inregistrat valori pozitive pana in 2016, in 2017 coborand pana la valoarea de -0,5‰, iar in cea rurala valori negative in descrestere anuala, ajungand la -4‰ in 2017. Urmare a modificarii metodei de calcul al indicatorului (noua baza de calcul o reprezinta populatia rezidenta) in perioada 2012-2016 se constata o ajustare substantiala a ratei sporului natural a populatiei rezidente, in Regiunea Nord-Est inregistrandu-se valori semnificativ mai mici: -3‰ in 2012, -1,6‰ in 2013, - 1,4‰ in 2014, - 1,9‰ in 2015 si -1,8‰ in 2016.

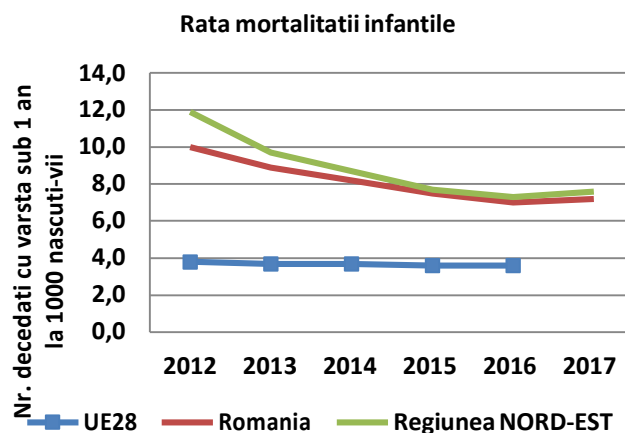
Sursa: prelucrari date din Baza de date TEMPO - online, INS
Ca exceptie, in mediul urban din judetele Iasi si Vaslui se inregistreaza valori pozitive pentru toata perioada analizata, precum si in judetul Suceava pentru perioada 2013-2016. Pe plan intraregional

⁹ Date recalculat de catre INS, publicate in ianuarie 2017
¹⁰ Anul 2013 constituie anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-

situatia cea mai putin defavorabila este in judetul Iasi cu o rata a sporului natural de -0,9‰ (2016).

- Mortalitate infantila

Rata mortalitatii infantile inregistreaza un varf in anul 2012 atat la nivel national (10‰), cat si la cel regional (11,9‰), descrescand in perioada ulterioara (9,7‰ in anul 2013¹⁰, 8,7‰ in 2014, 7,7‰ in 2015, 7,3‰ in 2016 si 7,7‰ in 2017 la nivel regional).

Sursa: prelucrari date din Baza de date EUROSTAT si TEMPO - online, INS

Analizand situatia pe judete si pe medii de rezidenta, in privinta ratei mortalitatii infantile pentru decedatii cu resedinta obisnuita in Regiunea Nord-Est, in anul 2013¹¹ cele mai ridicate nivele in mediul urban se inregistreaza in judetele Suceava (9,1‰) si Botosani (13,6‰), iar cele mai scazute in judetele Iasi (5,3‰) si Vaslui (5,5‰). In mediul rural cele mai mari nivele ale ratei mortalitatii infantile sunt in judetele Botosani (14,7‰), Vaslui (14,3‰), iar cel mai scazut in judetul Bacau (9,5‰).

Totodata, la nivel regional, rata mortalitatii infantile era de 7,8‰ in mediul urban (valoare usor superioara nivelului national de 7,2‰), in timp ce in mediul rural era de 11,1‰ (valoare apropiata nivelului national - 10,9‰).

Per total, judetele cu cele mai mari nivele ale ratei mortalitatii infantile erau Botosani (14,3‰) si

Est. Datele pentru acest an sunt recalculat de catre INS si publicate in ianuarie 2017

¹¹ Anul 2013 constituie anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

Vaslui (10,4‰), iar cu cele mai mici nivele judetele Iasi (7,9‰) si Bacau (8,7‰).

In perioada 2014-2017, in mediul urban, rata mortalitatii infantile a inregistrat variatii oscilante scazand pana la 4,7‰ in 2015 si crescand din nou pana la 5,8‰ in 2017. In zona rurala se constata o usoara scadere a valorii indicatorului de la 11,1‰ in 2013 la 9‰ in 2017. La nivel de judet situatia cea mai grava este in zona rurala din Botosani, unde in 2017 s-a inregistrat o rata a mortalitatii infantile de 14,2‰.

- Rata de substitutie

Evolutia comparativa a ratei de substitutie, %

	2013	2014	2015	2016	2017
UE 28	90,88	89,02	87,32	86,11	84,38
Romania	84,16	81,83	81,01	81,12	81,93
RNE	96,86	97,31	99,18	101,56	104,30
Bacau	87,22	88,01	89,81	92,04	94,77
Botosani	96,62	98,28	102,11	106,81	111,66
Iasi	115,11	111,88	109,73	108,29	107,63
Neamt	78,53	80,45	84,08	87,78	91,49
Suceava	105,20	106,01	108,30	110,68	113,47
Vaslui	89,10	92,18	96,94	102,78	108,49

Sursa: prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS, EUROSTAT

In anul 2013¹² valoarea ratei de substitutie in regiune (0,96) a fost superioara fata de cea

inregistrata la nivel national (0,81) - 96 de tineri cu varsta cuprinsa intre 15-24 ani revin la 100 persoane cu varsta cuprinsa intre 55-64 ani. Mai mult, trebuie mentionat ca indicatorul a fost intr-o descrestere anuala continua, de la un maxim de 1,68 (2006) la 0,96 (2013). La nivel judetean, doar judetele Suceava si Iasi aveau valori ale ratei de substitutie superioare fata de cea inregistrata la nivel regional. Cel mai afectat judet de fenomenul de imbatranire este Neamt cu o rata de substituie de numai 0,80.

Daca in perioada 2014-2017, la nivel comunitar continua tendinta de scadere a indicelui de substitutie, la nivel regional (cu exceptia judetului Iasi) se constata o crestere a indicelui de substitutie, nivelele inregistrate indicand o echilibrare - pentru moment - intre cele doua grupe de varsta mentionate (97% in 2014 si 104% in 2017). Exista insa riscul ca pe masura ce dimensiunea grupei de varsta 55-64 ani va creste iar cea de 15-24 ani va scade sa se ajunga, in urmatorii ani la situatia inregistrata in prezent pe plan european si national (indice de apr. 80%), regiunea urmand a se confrunta cu un fenomen sever de imbatranire demografica.

4.2 Resursele umane

4.2.1 Forta de munca

Conform metodologiei Balantei fortei de munca, in anul 2012¹³, la nivel regional, oferta potentiala de forta de munca, exprimata prin populatia activa civila, insuma 1.302,9 mii persoane. Rata de activitate a populatiei¹⁴ avea nivelul 54%, mai

mica decat nivelul national (64,6%). Diferenta dintre rata de activitate pe sexe este mica, pentru barbati fiind de 54,2%, iar pentru femei 53,9% (nivel regional).

	2013	2014	2015	2016	2017
Populatia activa civila in RNE, mii	1289	1263,1	1227,2	1194,3	1190,6
Rata de activitate in RNE	53,1	58,7	61,5	59,4	57,7
Rata de activitate in RO	64,6	70,7	70,3	69,5	70,1

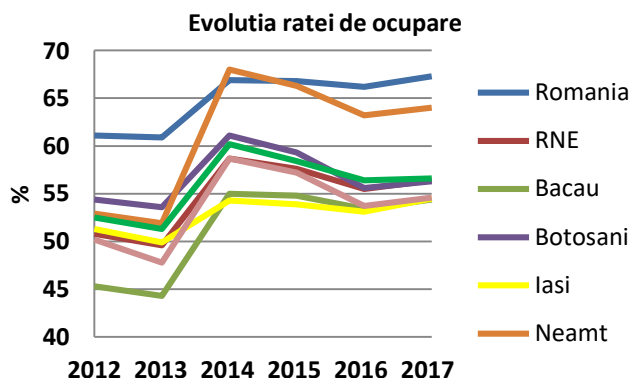
Sursa: Baza de date TEMPO - online, INS

¹² Anul 2013 constituie anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

¹³ Anul 2012 constituie anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

¹⁴ exprimata ca raportul dintre populatia activa civila si resursele de munca

Daca in 2013 nivelul acesteia stagneaza, in 2014-2015 are loc o crestere pana la 61,5% (inferioara valorii nationale). In perioada 2016-2017 se constata o tendinta de scadere a ratei de activitate atat pe plan national, cat si regional pe fondul scaderii continue a populatiei active civile din regiune. De mentionat, nivelul in regiune a ratei de activitate este cu 12 pp mai mic fata de nivelul national (2017). Analizand situatia pe judete, in anul 2017 se constata ca in judetul Neamt se inregistra cea mai mare rata de activitate (67,4%), urmat de Vaslui (60,9%). Cea mai mica rata de activitate s-a inregistrat in judetul Iasi - 56,8%. Diferenta dintre rata de activitate pe sexe este in continuare mica (barbati - 61,5%, femei - 57,6%).

Sursa: prelucrari din Baza de date TEMPO - online, INS

Rata de ocupare¹⁵, in anul 2012¹⁶ era la nivel regional de 50,8% si national de 61,1%.

In anul 2013 se inregistreaza o usoara descrestere la nivel regional si national, urmata de o crestere semnificativa in anul 2014. Aceasta crestere deriva nu din cresterea totalului populatiei ocupate (in scadere, de altfel), ci din descresterea accentuata a resurselor de munca (aprox. 420 mii de persoane mai putin in anul 2014 la nivel regional fata de anul precedent).

Perioada 2015-2017 aduce o scadere cu 1 pp. a ratei de ocupare in regiune, aceasta ajungand la 56,4% (cu un minim in 2016). Judetul cu cea mai spectaculoasa evolutie este Neamt, cu o crestere de apr. 12 pp., ajungand pana la 68%, urmata de o usoara scadere pana la 64% in 2017.

La sfarsitul anului 2017, populatia ocupata civila a regiunii Nord-Est era de 1.124.100 persoane, reprezentand 13,4% in totalul populatiei active ocupate a tarii.

La nivel regional cea mai mare parte a populatiei ocupate activeaza in servicii (49,6%) si agricultura (30,9%), in timp ce in industrie ponderea este de numai 19,5%.

In agricultura, ponderea populatiei ocupate este mare (30,9%), cu 10,1 pp mai mult decat nivelul existent la nivel national. Acest aspect reprezinta un punct slab important intrucat, in populatia ocupata in acest domeniu figureaza in special lucatorii pe cont propriu, lucrotori familiari, cei care produc bunuri agricole destinate consumului propriu si/sau vanzarii directe,

practic persoane care practica o agricultura de subzistenta si in mult mai mica masura salariati.

In industrie, procentul inregistrat (19,5%) este inferior celui national (23,5%) - cea mai mare parte a persoanelor ocupate (88,7%) activand in industria prelucratoare.

Si in servicii situatia este similara cu cea din industrie, procentul populatiei ocupate in acest domeniu la nivel regional (49,6%), fiind inferior fata de cel national (55,7%) - cele mai multe persoane activand in comert (27,2% din total persoane ocupate in servicii) si constructii (15,1%). Invatamantul, sanatatea si administratia publica sunt singurele sectiuni ale serviciilor unde ponderea populatiei ocupate este superioara nivelului national.

Urmarind distributia populatiei ocupate pe judete se constata ca cele mai mari ponderi sunt in judetele Iasi (25%), Suceava (19%), Bacau (18%), iar cele mai mici in judetele Vaslui (11%) si Botosani (12%).

Continuand analiza pe activitatile economiei nationale se constata in raport cu profilul economic al fiecarui judet diferente fata de valorile inregistrate la nivel regional.

Astfel, ponderea populatiei ocupate in agricultura este superioara nivelului regional (30,9%) in judetele Botosani (40,6%), Vaslui (39,5%), Suceava (34,4%) si Neamt (34,1%) si

¹⁵ Raportul dintre populatia ocupata civila si resursele de munca

¹⁶ Anul 2012 constituie anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

inferioara in judetele Bacau (23,7%) si Iasi (23,2%). Mentionam ca in niciun judet al regiunii nu se inregistreaza nivele inferioare celui national (20,8%). Totusi, ca aspect pozitiv se remarca tendinta de scadere fata de anii precedent a ponderii populatiei ocupate in agricultura atat la nivel regional (cu 0,1 pp fata de 2016, 4,2 pp fata de 2015 si 8,5 pp fata de 2014) cat si la nivelul fiecarui judet.

In industrie, doar in judetele Bacau si Neamt ponderea populatiei ocupate este superioara valorii regionale. La polul opus, cele mai mici valori sunt in judetele Iasi, Botosani si Suceava. Totodata, in toate judetele regiunii, industria prelucratoare detine cea mai mare cota din populatia ocupata in industrie (peste 88%).

Nici in cazul industriei nu exista niciun judet in regiune care sa aiba o valoare a populatiei ocupate superioara fata de valoarea nationala. Pentru sectiunea constructii, cele mai mari nivele ale ponderii populatiei ocupate sunt in judetele Bacau si Iasi, in timp ce cele mai mici sunt in judetele Botosani si Vaslui. O situatie aproximativ similara se inregistreaza si in comert, unde primele locuri le detin judetele Neamt, Bacau si Suceava.

Se observa ca invatamantul, sanatatea (inclusiv servicii sociale) si administratia publica sunt singurele activitati ale economiei nationale, pentru care, in unele judete in regiune, se inregistreaza o pondere a populatiei ocupate mai mare decat cea de la nivel national. Astfel, este cazul judetelor Bacau, Botosani, Iasi si Vaslui pentru sanatate, Vaslui pentru administratia publica si toate judetele regiunii pentru invatamant.

Cele mai mari ponderi ale populatiei ocupate in servicii sunt in judetele Iasi (58,9%) si Bacau (54,6%), iar cele mai reduse in judetele Botosani (40,3%) si Vaslui (41,2%).

Totodata, in anul 2017, se constata la nivel regional, o stagnare a ponderii populatiei ocupate in servicii dupa crestere in 2016 cu 2,6 pp fata de 2015 si 5,4 pp fata de 2014.

In raport cu datele existente (conform metodologiei AMIGO), evolutia ratei de activitate, respectiv de ocupare pentru Regiunea Nord-Est, pe medii de rezidenta, pentru intervalele de timp 2012¹⁷-2017 este prezentata in tabelul urmator:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Rata de activitate pentru grupa de varsta 15 ani si peste						
Total RNE	59,5	59,8	60,1	62,2	60,5	61,1
Mediu urban	53,9	53,8	55,3	56,1	55,2	56,8
Mediu rural	63,7	64,4	63,6	66,7	64,3	64,2
Rata de ocupare pentru grupa de varsta 15 ani si peste						
Total RNE	57	57,2	57,6	59,9	58,7	59,3
Mediu urban	49,5	49	50,8	53,2	53,2	55
Mediu rural	62,7	63,3	62,6	64,9	62,7	62,5
Rata de ocupare pentru grupa de varsta 20-64 ani						
UE28	68,4	68,4	69,2	70,1	71,1	72,2
Romania	64,8	64,7	65,7	66	66,3	68,8
Total RNE	71,3	71,8	72,7	75,7	74,9	76,2

Sursa: prelucrari date din Baza de date TEMPO - online, INS, EUROSTAT

Se constata ca la nivelul Regiunii Nord-Est rata de activitate, precum si rata de ocupare au inregistrat, in general, o crestere continua in perioada analizata, atat in mediu urban cat si in cel rural, exceptia fiind anul 2016, in care

aproape toti indicatorii au inregistrat o scadere. Din totalul populatiei ocupate civile, 45,6% sunt femei, fiind usor superior valorii nationale (45,5% - 2016) si a celei comunitare (45,5% - 2016).

¹⁷ Anul 2012 constituie anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

De mentionat ca in perioada 2015-2017 nivelul ratei de ocupare pentru grupa de varsta 20-64 ani a depasit tinta prevazuta de Strategia Europa 2020 (75%) si a avut valori superioare mediei nationale si celei comunitare (76,2% in 2017, cu 5 pp mai mare fata de 2012).

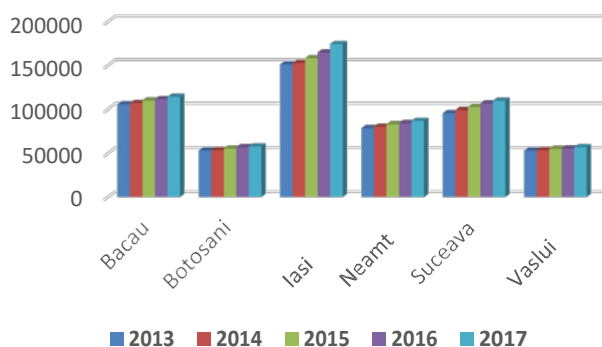
Pentru grupa de varsta 15 ani si peste se constata ca atat rata de activitate cat si rata de ocupare sunt mai mari in mediul rural fata de urban pentru intreaga perioada analizata.

- **Salariati**

In regiune, in anul 2013¹⁸, numarul mediu al salariatilor era de 536.899, in scadere cu 11,9% fata de 2007 (an in care s-a inregistrat numarul maxim de salariati). Aceasta scadere caracterizeaza si fiecare judet al regiunii.

In perioada 2014-2017 se observa o crestere cu 11,5% la nivel regional a efectivului de salariati, ajungand la 598.809 persoane. Aceeasi tendinta se poate constata si la nivelul fiecarui judet.

Efectivul de salariati la sf. anului, pe judetele regiunii Nord-Est, nr.

Sursa: prelucrari date din Baza de date TEMPO - online, INS

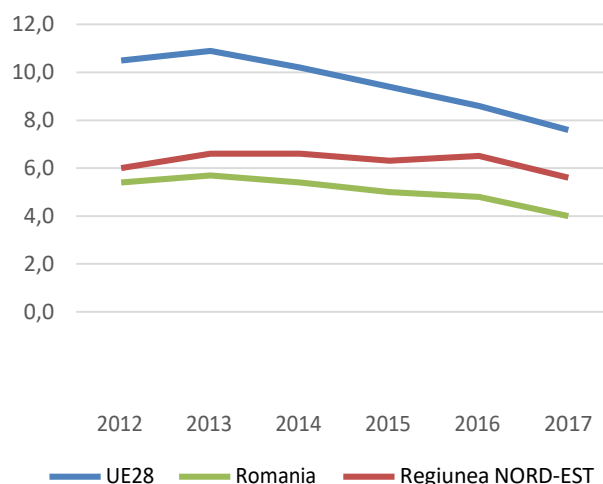
4.2.1. Somaj

La sfarsitul anului 2017, in regiunea Nord-Est erau inregistrati 66.569 someri, in scadere fata de anii

precedenti, inclusiv fata de anul de referinta 2012¹⁹ (78.203 someri). Dintre acestia 60,5% erau barbati, iar 39,5% femei si doar 17,9% primeau indemnizatie de somaj. Analizand pe categorii de personal si nivel de pregatire, 49,1% din totalul somerilor (beneficiari de ajutor de somaj) au studii primare, gimnaziale si profesionale, 40,8% studii liceale si postliceale si 10% studii superioare (2016). Dintre somerii neindemnizati, 92,8% sunt cu studii primare, gimnaziale si profesionale, 6,3% sunt cu studii medii iar 0,9% sunt cu studii superioare.

Rata somajului²⁰ a atins in anul 2017 valoarea de 5,6% la nivel regional, superioara fata de valoarea nationala de 4%.

Rata somajului, %

Sursa: Prelucrari date din Baza de date TEMPO - online, INS, EUROSTAT

In perioada 2012²¹-2016 rata somajului a fost in usoara crestere, tendinta inversa fata de cea de la nivel national si comunitar.

In 2017 rata somajului a inregistrat o scadere cu aproape 1 pp atat la nivel regional, cat si national si comunitar.

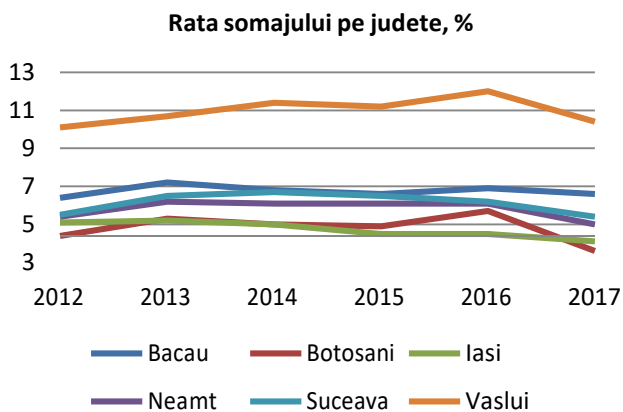
¹⁸ Anul 2013 constituie anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est. Datele pentru acest an au fost recalculat de catre INS si publicate in ianuarie 2017

¹⁹ Anul 2012 constituie anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

²⁰ Definita ca raportul dintre numarul de someri inregistrati la agentile pentru ocuparea fortei de munca si populatia activa civila

²¹ Anul 2012 constituie anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

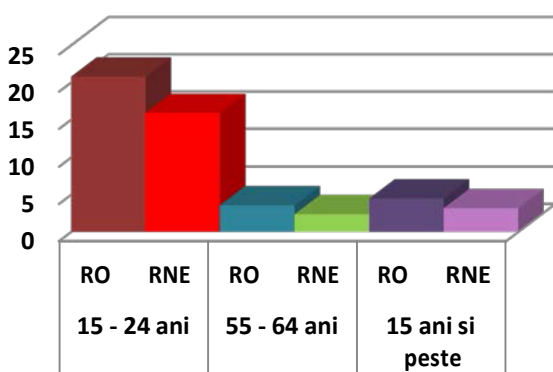
Pe plan intraregional judetele cu cele mai mari rate ale somajului sunt Vaslui (10,4%) si Bacau (6,6%), avand o tendinta de crestere atat fata de 2012, cat si fata de 2015, dar in scadere fata de ultimul an analizat.

Sursa: Prelucrari date din Baza de date TEMPO - online, INS

In anul 2017, pentru grupa de varsta 15-24 ani, ponderea numarului de someri BIM in total populatie activa inregistreaza cel mai ridicat nivel (in crestere cu 0,6 pp fata de 2016 si in scadere cu 0,1 pp fata de 2015 si cu 2,9 pp fata de 2013²²) dintre toate grupele de varsta - 9,8%.

Rata somajului BIM in 2017, pe grupe de varsta, in mediu urban, %

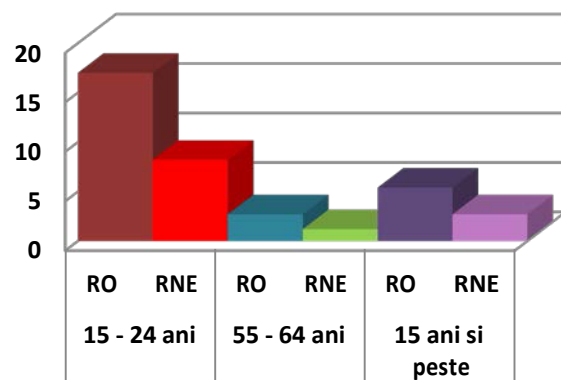
Sursa: Prelucrari date din Baza de date TEMPO - online, INS

Mai mult, in mediul urban, rata somajului BIM pentru aceasta grupa de varsta se situeaza la nivelul de 15,9% (in crestere cu 1,1 pp fata de 2016, in scadere cu 2,4 pp fata de 2015 si cu 11,5 pp fata de 2013).

Desi nu se ridica la valorile somajului grupei de varsta analizate anterior, populatia cu varsta cuprinsa intre 25-34 si 55-64 de ani din mediul urban este afectata de somaj (BIM) in proportie de 4,8%, respectiv 2,4% (in scadere de la 10,5% si 6% in 2013).

Pe medii de rezidenta, ponderea numarului de someri BIM pentru grupa de varsta 25-34 de ani este mai mare in mediul urban (4,8%), fata de mediul rural (2,9%). Diferenta este mai accentuata pentru grupa 15-24 de ani, cu ponderi de 15,9%, respectiv 8,2%. Fata de anul 2016 se observa o crestere a ratei somajului BIM pentru grupele de varsta 15-24 si 25-34, mai pronuntata in mediul urban. Urmarind distributia pe genuri, se constata ca rata somajului BIM pentru grupa de varsta 15-24 a crescut fata de anul precedent in randul barbatilor cu 1,3 pp (10% - 2017) si a scazut in randul populatiei feminine cu 0,4 pp (9,5%). In general, se constata ca rata somajului BIM este mai ridicata in randul populatiei masculine, pentru toate categoriile de varsta.

Rata somajului BIM in 2017, pe grupe de varsta, in mediul rural, %

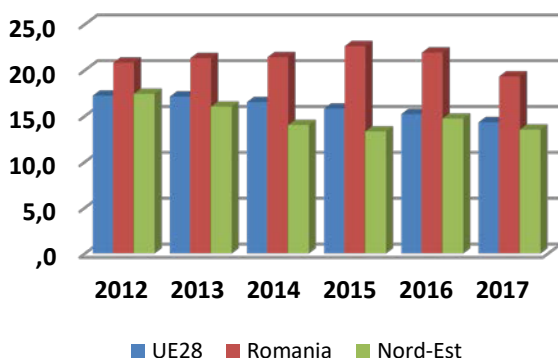

Sursa: Prelucrari date din Baza de date TEMPO - online, INS
Din graficele prezentate se constata ca rata somajului BIM la nivelul regiunii este la aproape jumatate din nivelul national, atat pe ansamblu cat si in zona rurala. In mediul urban nivelul este inferior cu 5 pp fata de valoarea nationala.

²² Anul 2013 constituie anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

O categorie aparte o reprezinta tinerii cu varsta cuprinsa intre 18 si 24 ani, care nu sunt angajati, nu sunt inclusi in sistemul de invatamant sau de formare profesionala (NEET). In perioada 2013²³-2017, la nivelul Regiunii Nord-Est, cat si la nivel national si comunitar se constata o scadere a procentului de tineri NEET. Fata de anul precedent, in 2017 se constata o scadere a nivelului regional cu 1,2 pp, conform tendintelor nationale si comunitare. Pentru perioada de analiza 2013-2017 se inregistreaza o scadere cu 2,5 pp. Astfel, in anul 2017, la nivelul Regiunii Nord-Est, procentul tinerilor NEET a fost de 13,5%, nivel apropiat de cel comunitar (14,3%) si inferior nivelului national (19,3%). In schimb, pentru grupa de varsta 15-24 ani nivelul acestui indicator in regiunea Nord-Est a scazut de la 11,9% in 2013 la 10,2% in 2017, atingand valoarea de 11,3% in 2016.

Tineri NEET de 18-24 ani, %

Sursa: Prelucrari date statistice Baza de date EUROSTAT

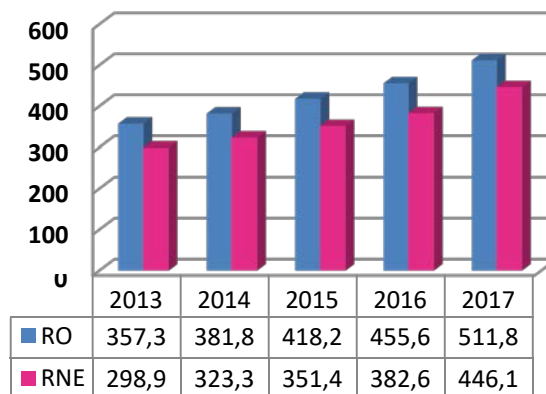
4.2.2. Nivelul de trai, saracia si excluziunea sociala

In perioada 2013²⁴-2017, desi a avut loc o crestere continua a salariului mediu net lunar, Regiunea Nord Est se situeaza in continuare pe ultimul loc in tara - 446 euro/luna, cu 13% mai putin fata de nivelul national.

La nivel judetean, singurul judet care depaseste media regionala este Iasi (511 euro/luna - 2017),

cel mai mic salariu mediu lunar inregistrandu-se in judetul Neamt (408 euro/luna - 2017).

Salariul mediu net lunar, EUR

Sursa: Prelucrari date statistice Baza de date TEMPO - online, INS

In ceea ce priveste egalitatea de gen in privinta salarizarii, se constata ca in 2017, la nivelul regiunii femeile castigau usor mai mult decat barbatii (cu 2,7%), fata de situatia la nivel national, unde barbatii castiga apr. 100 lei/luna mai mult decat femeile. Judetele in care se regasesc aceste diferente salariale sunt Botosani, Neamt, Suceava si Vaslui. Cea mai mare diferenta dintre salariile lunare nete intalnim in judetul Vaslui - apr. 11% in 2017. Aceasta se explica prin diferentele de salarizari in domenii si subdomenii precum constructii, transporturi, telecomunicatii, activitati de asigurari, cercetare-dezvoltare, administratie publica si invatamant.

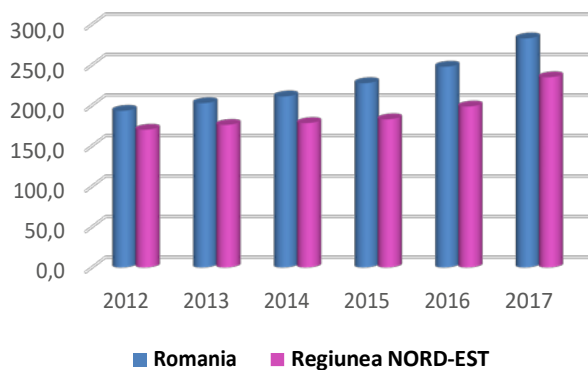
Analizand nivelul veniturilor totale medii lunare, dintr-o gospodarie pe persoana, pentru perioada 2012-2017, se constata cresterea valorii acestui indicator pana la valoarea de 235 euro/persoana in 2017, la nivel regional (crestere cu 18,1% fata de anul precedent). Cresterea in lei la nivel regional este cu 20,1% (fata de 2016).

²³ Anul 2013 constituie anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

²⁴ Anul 2013 constituie anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

Totodata, analizand nivelul acestor venituri pe categorii sociale si profesionale, se constata ca la nivel regional somerii si agricultorii au nivelul cel mai scazut al veniturilor (171 euro/persoana somera si 143 euro/agricultor).

Venituri totale medii lunare/pe persoana dintr-o gospodarie, euro

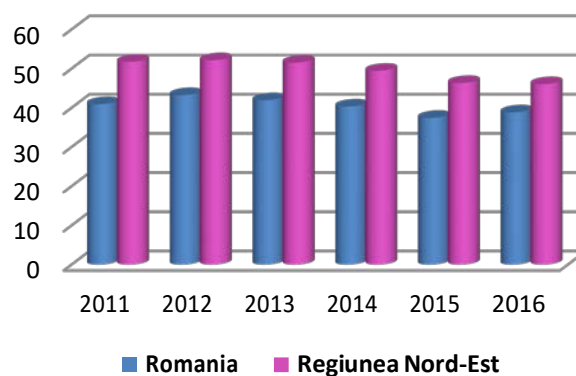
Sursa: Prelucrari date statistice Baza de date TEMPO - online, INS

Riscul de saracie sau excluziune sociala este un concept multidimensional, indicand procentul populatiei care se incadreaza in cel putin una din urmatoarele trei situatii:

- au venituri disponibile inferioare pragului de saracie;
- sunt intr-o stare de deprivare materiala severa;
- traiesc intr-o gospodarie cu o intensitate foarte redusa a muncii.

In perioada 2013-2016 nivelul ratei riscului de saracie sau excluziune sociala a scazut cu 6,1 pp fata de 2012²⁵, ajungand la 46%. Cu toate acestea valoarea indicatorului este superioara nivelului national (38,8%-2016).

Evolutia ratei riscului de saracie sau excluziune sociala, %

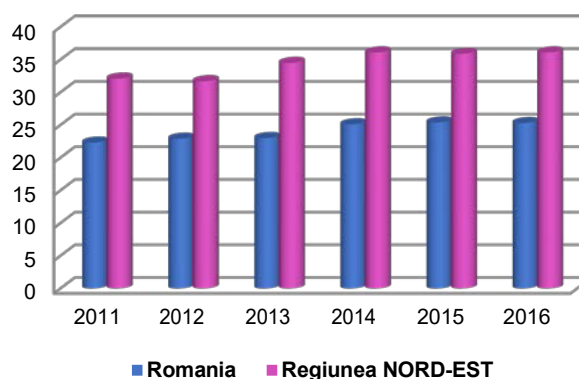

Sursa: Prelucrari date statistice Baza de date TEMPO - online, INS

Rata saraciei relative se defineste ca fiind ponderea persoanelor sarace (dupa metoda relativa de estimare) in totalul populatiei. Se considera sarace persoanele din gospodariile care au un venit disponibil pe adult-echivalent (inclusiv sau exclusiv contravaloarea consumului din resurse proprii) mai mic decat nivelul pragului de saracie.

In 2014, valoarea acestui indicator a crescut cu 6 p.p. fata de 2012, atingand cea mai inalta valoare din perioada 2008-2014 (36,1%), fiind in acelasi timp si cea mai mare dintre toate regiunile tarii. In perioada 2015-2016 se constata stagnarea la nivelul de aprox. 36%.

Rata saraciei relative, %

Sursa: Prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

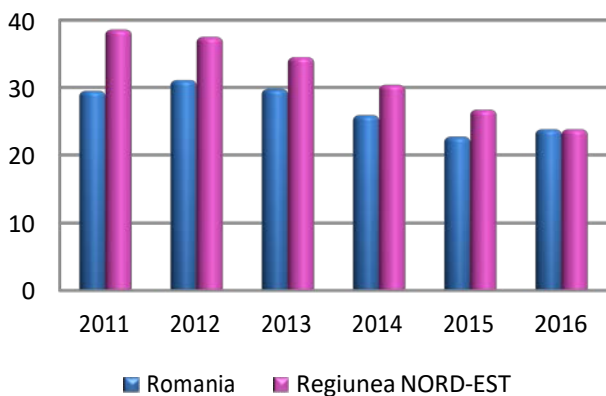
²⁵ Anul 2012 constituie anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-

Est. Datele pentru acest an sunt recalulate de catre INS si publicate in noiembrie 2016.

Rata deprivării materiale severe reprezintă ponderea în total populație a persoanelor în stare de deprivare materială severă, adică a persoanelor în vârstă de 18 ani și peste care, datorită lipsei resurselor financiare, nu își pot permite cel puțin patru dintre următoarele situații:

- Achitarea la timp, fără restante, a unor utilități și a altor obligații curente;
- Plata unei vacanțe de o săptămână pe an, departe de casă;
- Consumul de carne, pui, pește (sau alt echivalent de proteină) cel puțin o dată la 2 zile;
- Posibilitatea de a face față, cu resursele proprii, unor cheltuieli neprevăzute (echivalente cu 1/12 din valoarea pragului național de sărăcie);
- Detinerea unui telefon fix sau mobil;
- Detinerea unui televizor color;
- Detinerea unei mașini de spălat;
- Detinerea unui autoturism personal;
- Asigurarea plății unei încălziri adecvate a locuinței.

Rata deprivării materiale severe, %

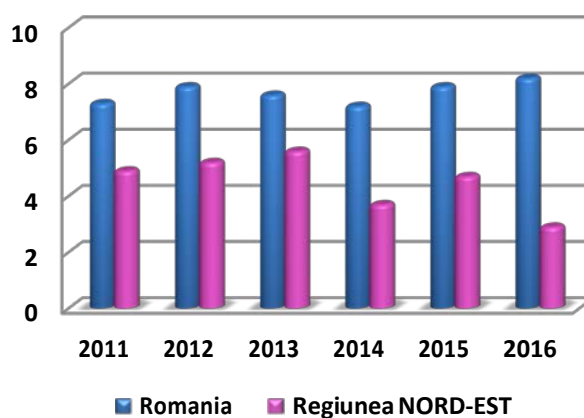
Sursa: Prelucrări date statistice Baza de date TEMPO - online, INS

Analizând datele statistice pentru perioada 2013-2015²⁶ se constată că deși acest indicator are

valori superioare mediei naționale, trendul este descrescător, ajungând la valoarea de 23,8% (egală cu cea la nivel național) în 2016.

Pentru perioada 2013-2015²⁷, la nivelul Regiunii Nord-Est se constată o evoluție oscilantă a ponderii persoanelor sub 60 ani care trăiesc în gospodării cu intensitate redusă a muncii, în concordanță cu tendința existentă la nivel național. Astfel, după scăderea din 2014, în anul 2015 indicatorul crește până la 4,6%, urmând din nou o scădere până la valoarea de 2,9% în 2016. De remarcat că acest nivel este sub valoarea înregistrată la nivel național (8,2%-2016).

Rata persoanelor din gospodării cu intensitate redusă a muncii, %

Sursa: Prelucrări date statistice Baza de date TEMPO - online, INS

În caravana de monitorizare a Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020, desfășurată în localitățile mici și mijlocii din Regiunea Nord-Est s-au identificat o serie de probleme, nevoi, provocări cu care se confruntă comunitățile locale. Tabelul următor prezintă în mod sintetic aceste aspecte identificate, menționând și localitățile unde, în urma discuțiilor cu reprezentanții administrației publice locale s-au semnalat problemele și provocările respective.

²⁶Anul 2012 constituie anul de referință în PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est și aprobat de CDR Nord-Est. Datele pentru acest an sunt recalculat de către INS și publicate în noiembrie 2016.

²⁷Anul 2012 constituie anul de referință în PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est și aprobat de CDR Nord-Est. Datele pentru acest an sunt recalculat de către INS și publicate în noiembrie 2016.

Domeniu	Principalele aspecte
Demografie	<ul style="list-style-type: none"> • Trend demografic negativ, depopularea zonei, imbatranirea populatiei: Bicaz, Onesti, Roman, Campulung Moldovenesc, Vatra Dornei; • Migrarea populatiei spre mediul rural: Buhusi; • Cresterea sau (cel putin) stagnarea populatiei domiciliata, indice de imbatranire supraunitar, rata de substitutie peste 100%: Cajvana, Darabani, Darmanesti, Dolhasca, Flamanzi, Harlau, Liteni, Milisauti, Murgeni, Negresti, Podu Iloaiei, Roznov, Salcea, Stefanesti, Tg, Frumos, Vicovu de Sus. <p>Putem identifica cateva tipologii intre localitatile din aceasta categorie;</p> <p>1. exista orase situate in apropierea municipiilor resedinta de judet, unde valorile in crestere a indicatorilor demografici se pot explica prin migrarea cu domiciliu a unei categorii de populatii inspre aceste localitati (Salcea, Podu Iloaiei, Roznov);</p> <p>2. se poate observa o caracteristica economica comuna a unor orase: se caracterizeaza printr-o absenta aproape totala a activitatilor economice - cu exceptia comertului cu amanuntul (Darabani, Dolhasca, Milisauti, Murgeni, Negresti, Stefanesti, Salcea), in timp ce in alte orase exista o ramura/domeniu/subdomeniu economic dezvoltat care asigura ocuparea unor segmente majoritare a fortei de munca locala (Vicovu de Sus - industria de incaltaminte; Flamanzi - agricultura; Harlau - confectii; Podu Iloaiei - zootehnie si procesare carne; Cajvana - transporturi, depozitare; Liteni - agricultura, zootehnie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fenomen de falsa migratie din Republica Moldova: Darabani, Tg. Frumos (cetateni din R. Moldova care pentru a obtine carti de identitate se muta cu domiciliul in orasele mentionate)
Aspecte sociale	<ul style="list-style-type: none"> • Rata ridicata a populatiei sarace, marginalizate: Barlad, Stefanesti, Murgeni; • Prezenta unor categorii sociale aflate in risc de saracie sau risc de excluziune sociala: Roman (21% populatie roma), Buhusi (20% populatie roma), Barlad (10% populatie roma), Gura Humorului (10% populatie roma), Darmanesti (10% populatie roma), Moinesti (10% populatie roma), Podu Iloaiei (10% populatie roma), Murgeni (15% populatie roma), Harlau (10% populatie roma), Tg. Frumos (10% populatie roma), Tg. Neamt (10% populatie roma), Stefanesti (9% populatie roma), Dolhasca (8% populatie roma), Saveni (7% populatie roma, 300 persoane cu dizabilitati, 300 copii cu parinti plecati in strainatate), Flamanzi (5% populatie roma), Roznov (5% populatie roma, populatie varstnica, fosti lucratori CAP, cu venituri foarte reduse), Slanic Moldova (150 persoane cu dizabilitati), Brosteni (someri de lunga durata), Liteni (populatie varstnica, fosti lucratori CAP, cu venituri foarte reduse), Pascani (populatie varstnica, fosti lucratori CAP, cu venituri foarte reduse), Siret (fosti pacienti ai spitalului de psihiatrie infantila, externati la implinirea varstei de 18 ani si care raman in localitate); • Lipsa/nevoia infrastructurii de servicii sociale:

-
- Centru rezidential pentru varstnici: Comanesti; Negresti, Murgeni, Stefanesti, Frasin;
 - Centru de zi pentru mame si copii: Moinesti;
 - Centru de zi pentru copii cu dizabilitati: Campulung Moldovenesc;
 - Centru de adapost pe timpul noptii: Bucecea, Pascani, Barlad;
 - Centru de zi pentru varstnici: Dorohoi, Darabani, Campulung Moldovenesc, Vicovu de Sus;
 - Centru rezidential pentru tineri care parasesc centrele de plasament: Dorohoi;
 - Centru multifunctional: Pascani, Tg. Frumos, Falticeni;
 - Centru after-school: Dolhasca;
 - Institutii de servicii sociale aflate in dificultati financiare: Solca (centrul rezidential pentru persoane varstnice);
 - Locuinte sociale insuficiente ca numar: Husi, Gura Humorului, Tg. Ocna, Flamanzi, Saveni;
 - Accesibilitate redusa pentru persoanele cu dizabilitati: Slanic Moldova;
 - Consum crescut de etnobotanice in randul tinerilor: Dorohoi;
-

- Forta de munca • Migratia temporara a fortei de munca in alte tari ale UE -fiecare localitate urbana este afectata de acest fenomen, unele cu intensitate mai ridicata: Cajvana, Darabani, Flamanzi, Moinesti, Negresti, Onesti, Pascani, Radauti, Roman, Salcea, Tg. Neamt;
- Migratia fortei de munca calificata intr-un anumit domeniu in tari in afara UE (Norvegia, Nigeria, tarile arabe): Onesti;
 - Revenirea in regiune a unei parti din forta de munca plecata in Marea Britanie: Comanesti
 - Migratia tinerilor absolventi de studii superioare in orasele unde si-au terminat studiile: Barlad, Darabani, Falticeni, Gura Humorului, Husi, Tg. Neamt, Negresti, Solca;
 - Lipsa fortei de munca calificate: Podu Iloaiei, Comanesti;
 - Locuri de munca neocupate, cu nivel de salarizare redus: Podu Iloaiei
 - Scaderi masive ale numarului de salariati: Bicz (cu 45% in 2010-2014), Solca (cu 10% in 2010-2014);
 - Somaj „ascuns”, neregisit in date statistice: Bucecea
 - Forta de munca specializata, nevoita sa lucreze in alte localitati in lipsa unei oferte locale: Darabani
 - Somaj de lunga durata: Brosteni, Negresti, Radauti, Siret
 - Somaj ridicat in randul tinerilor: Comanesti
 - Forta de munca autoocupata in agricultura (de subzistenta): Milisauti, Murgeni, Roznov, Saveni;
 - Acces scazut la locurile de munca din orasele apropiate, cauzat de costurile ridicate ale navetei: Murgeni vs. Barlad;
-

5. Infrastructura

5.1. Infrastructura de transport

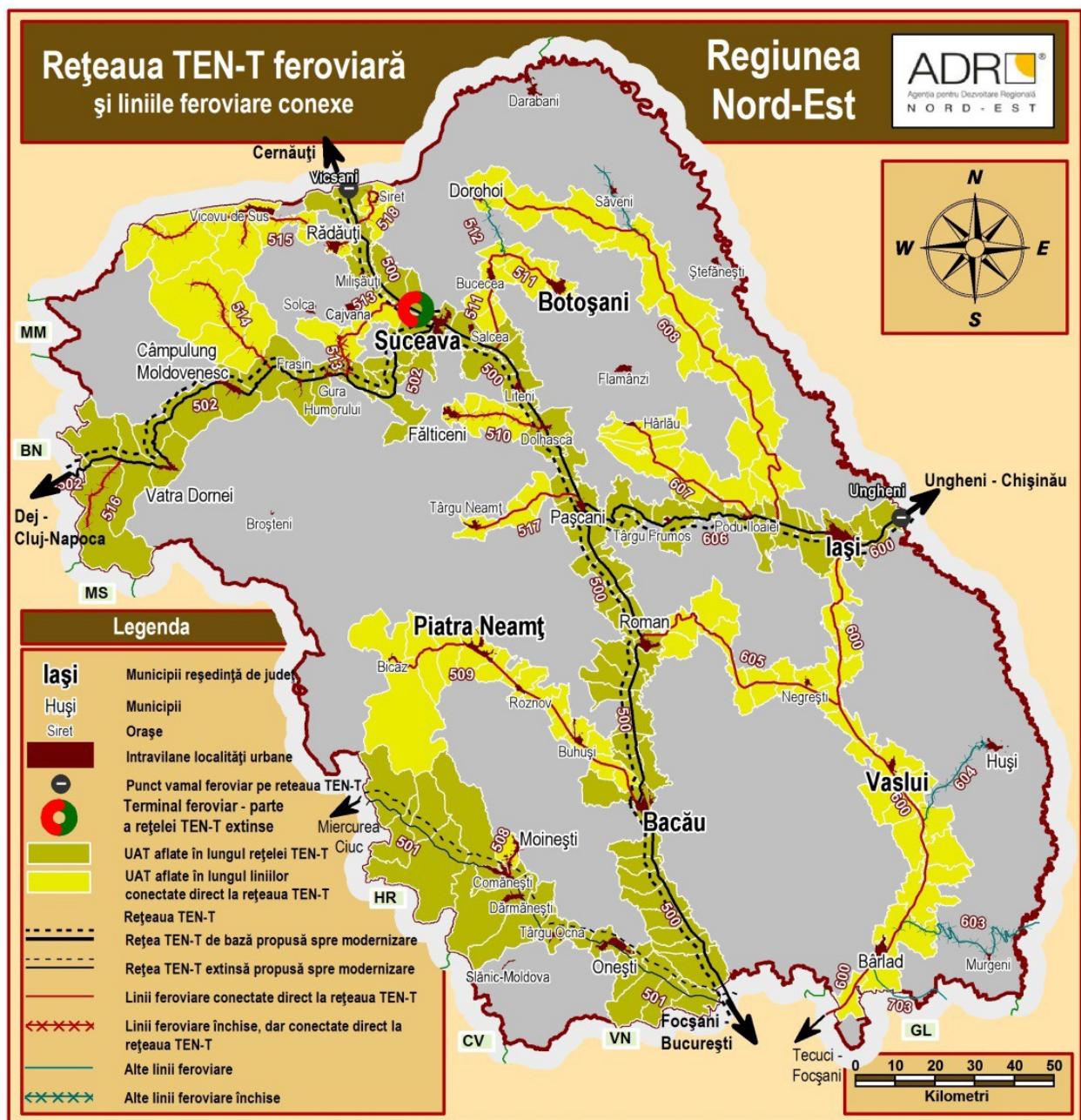
Context european si national

La nivel comunitar, orientarile strategice aferente perioadei de programare 2014-2020 pun un accent deosebit pe cresterea accesibilitatii, conectivitatii si mobilitatii in vederea fluidizarii traficului si reducerii poluarii fonice si atmosferice.

In vederea existentei unui document cadru pentru infrastructura de transport la nivelul Romaniei, s-a elaborat la nivel national **Master**

Planul General de Transport al Romaniei pe termen scurt mediu si lung, document care este conceput pentru a oferi o strategie clara pentru dezvoltarea sectorului de transport din Romania pentru urmatoorii 15 de ani. Documentul a fost aprobat de catre Guvernul Romaniei in septembrie, 2016.

Reteaua TEN-T feroviara

Analizand reseaua feroviara din regiune, se observa ca majoritatea liniilor functionale se conecteaza direct la reseaua TEN-T feroviara (cu exceptia liniilor 512 si 703).

Punctele de trecere a frontierei pentru reseaua feroviara de baza sunt pentru Ucraina - Vicsani, iar pentru Republica Moldova - Cristesti Jijia (Ungheni). Reteaua feroviara a regiunii Nord-Est cuprinde numeroase tronsoane de cale ferata neelectrificata, fapt care determina o viteza mai scazuta a trenurilor. Liniile neelectrificate sunt: toata magistrala 600, sectiunea situata la nord de Suceava din magistrala 500, liniile operationale 509, 511, 605, 607, 608, 703.

In anul 2017 erau in decalare lucrarile de reparative a liniilor feroviare Pascani-Iasi, Prisaca Dornei - Campulung Est, iar la statia Suceava Nord se executau reparatii la cladirea de calatori.

Conectivitate primara

Pe traseul TEN-T feroviar se afla 3 municipii resedinta de judet: Bacau, Iasi si Suceava, 5 municipii (Campulung Moldovenesc, Onesti, Pascani, Roman si Vatra Dornei), respectiv 11 orase si 73 de comune, procentul populatiei din UAT-urile mentionate reprezentand 36,2% din populatia regiunii²⁸.

Conectivitate secundara

De-a lungul liniilor conectate direct la reseaua TEN-T de baza se afla 3 municipii resedinta de judet: Botosani, Piatra Neamt si Vaslui, 5 municipii (Barlada, Dorohoi, Falticeni, Moinesti, Radauti), 9 orase si 79 de comune, reprezentand o pondere de circa 25,9% din populatia regiunii. Dintre acestea, municipiile Moinesti, Falticeni si Radauti, orasele Siret si Vicovu de Sus, precum si 14 comune (reprezentand 5,9% din populatie), se afla momentan de-a lungul unor linii conectate direct la reseaua TEN-T, insa inchise. Reteaua de cai ferate in regiune se prezinta la un nivel comparabil cu media pe tara in ceea ce priveste dotarea tehnica si lungimea tronsoanelor

(conditiile geografice si de amplasament impun unele restrictii de circulatie). Astfel, ponderea retelei regionale de cai ferate in total retea nationala de cale ferata este de 15,03% la sfarsitul anului 2012. In perioada 2013-2017 nu s-au produs modificari semnificative, la sfarsitul anului 2017 procentul acesta fiind de 15,04%.

Conectivitate terciara

Dintre municipiile din regiune, doar Husi nu este amplasat de-a lungul retelei TEN-T feroviar sau a liniilor care se conecteaza direct la aceasta. Orasul Murgeni se afla, de asemenea, pe o linie neconectata direct la reseaua TEN-T feroviara, (inchisa), la fel ca linia de cale ferata care traverseaza orasul Saveni. Populatia aflata in Husi, Murgeni si Saveni, precum si in celelalte 9 comune aflate de-a lungul liniilor neconectate direct la reseaua TEN-T reprezinta 1,9% din populatia regiunii, majoritatea aflandu-se de-a lungul unor linii inchise.

Zone lipsite de infrastructura feroviara

In regiune exista unele areale fara acces la calea ferata (in care se regasesc si 7 orase - Slanic Moldova in Bacau; Darabani, Flamanzi si Stefanesti in Botosani; Brosteni, Cajvana si Solca in Suceava). Principalele motive ale lipsei conectivitatii sunt reprezentate pe de o parte de configuratia terenului, in aceasta categorie incadrandu-se: sudul judetului Suceava si nordul judetului Neamt (partea central-nordica a Carpatilor Orientali), vestul judetului Vaslui si estul judetului Bacau (colinele Tutovei), iar pe de alta parte de lipsa de interes in derularea unor proiecte investitionale care sa vizeze extinderea retelei de cale ferata in Regiunea Nord-Est.

Astfel, 43,8% din populatia regiunii nu are acces la reseaua de cai ferate ale regiunii, la care se adauga 7,8% din populatie aflata de-a lungul liniilor inchise, ponderea totala ajungand la 51,6%.

²⁸ Datele privind populatia Unitatilor Administrative-Teritoriale sunt preluate din baza de date TEMPO INS -

indicatorul Populatia dupa Domiciliu la 1 iulie 2017 (date provizorii)

• Infrastructura feroviara

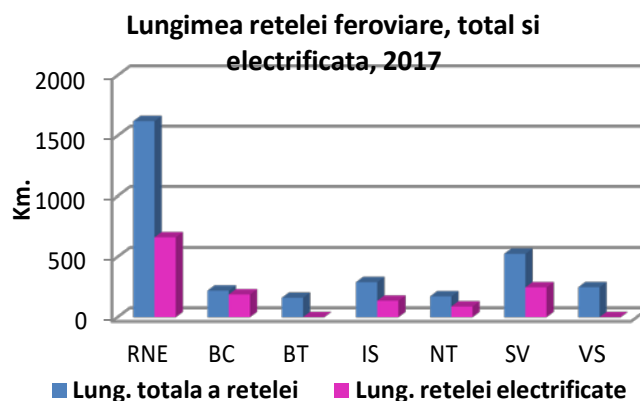
In perioada 2013-2017 (raportat la anul de referinta 2012) se constata ca lungimea cailor ferate din regiune si Romania a ramas neschimbata, insumand 1.621 km, conducand la o densitate de 43,9 km/1000 kmp.

Sursa: Prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

Evolutia comparativa pentru calea ferata in exploatare, 2010-2017

Unitate teritoriala	Suprafata totala (kmp)	Lungimea cailor ferate, km						Densitatea liniilor ferate pe 1000 kmp in 2017
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Nord-Est	36850	1620	1620	1621	1620	1621	1621	43,9
Romania	238391	10777	10768	10777	10770	10774	10774	45,1

Sursa :Baza de date on-line TEMPO al INS

Transportul feroviar de marfuri, 2017, mii tone

	Descarcari provenind din alte regiuni	Incarcari cu destinatia alte regiuni	Trafic intraregional
Regiunea Nord-Est	2367,9	7346,9	241,1
Total regiuni	24672,7	24672,7	19587,8

Sursa: Publicatia „Transportul de pasageri si marfuri pe moduri de transport” - INS

In ceea ce priveste traficul de marfuri pe reseaua feroviara, incarcările cu destinatia alte regiuni reprezinta cca. 30% din total incarcări la nivelul tuturor regiunilor (produse rafinate din petrol, produse chimice si fibre manufacturate, produse din cauciuc si mase plastice), in timp ce la descarcări provenind din alte regiuni, respectiv trafic intraregional Regiunea Nord-Est are o pondere mult mai modesta de 9,5%, respectiv 1,2%. Comparativ cu anul 2013²⁹, se constata ca in 2017 traficul intraregional a scazut cu 20% in Regiunea Nord-Est, incarcările avand ca destinatie alte regiuni au scazut cu 4,5%, iar descarcările provenite din alte regiuni au scazut cu 12,4%. Comparativ cu situatia existenta in anul anterior, traficul intraregional a scazut cu 5,3%, incarcările avand ca destinatie alte regiuni au crescut cu

aproape 1,8%, iar descarcările provenite din alte regiuni au scazut cu 7,6%.

Reteaua TEN-T rutiera

Reteaua TEN-T de baza traverseaza Regiunea Nord-Est atat de la nord la sud, cat si de la est la vest prin partea mediana, asigurand, pe de o parte, conexiunea capitalei Bucuresti cu Ucraina prin nordul regiunii (traversand municipiile Bacau, Roman, Falticeni, Suceava si ajungand la punctul de trecere a frontierei Siret), cat si conexiunea cu vestul tarii (Timisoara, Cluj, Targu Mures) a partii de est (Piatra Neamt, Iasi) a Regiunii Nord-Est si apoi cu Republica Moldova (cu punct de trecere a frontierei pe reseaua de baza - Ungheni³⁰). Reteaua TEN-T extinsa include conexiunea municipiului Bucuresti cu municipiul Chisinau pe directia SV-NE, traversand municipiile Barlad si Husi din regiunea Nord-Est, respectiv a municipiului Bacau cu municipiul Brasov. Pe reseaua TEN-T rutiera sunt amplasate 10 municipii, 5 orase si 82 de comune, unitati cu o populatie totala de 1,6 milioane locuitori³¹.

²⁹ Anul 2013 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

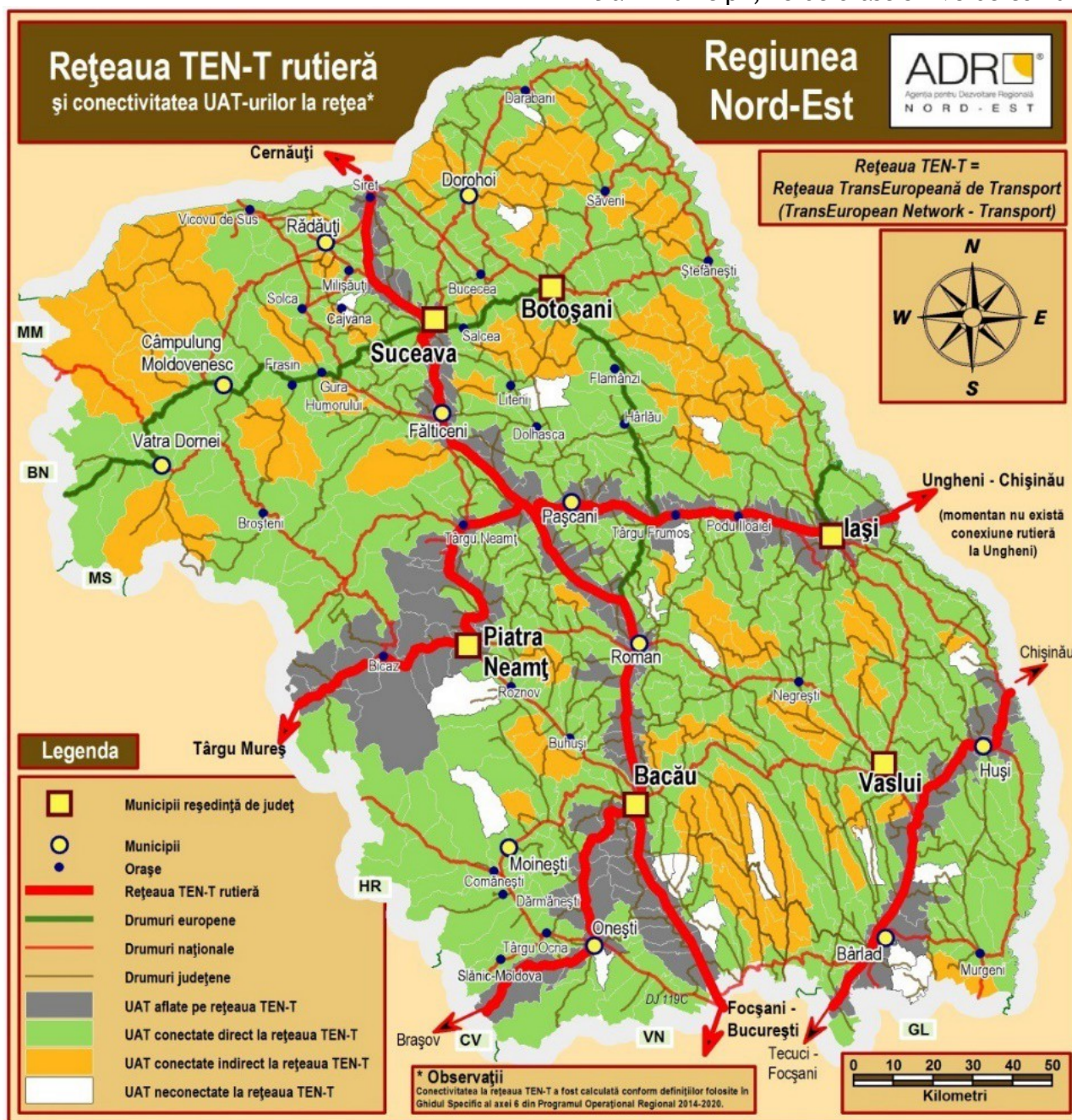
³⁰ Momentan nu exista aceasta legatura rutiera peste raul Prut

³¹ Datele privind populatia unitatilor administrative-teritoriale sunt preluate din baza de date TEMPO - INS, indicatorul Populatia dupa domiciliu la 1 iulie 2017.

Conectivitatea directa

Drumurile nationale sau judetene care se intersecteaza cu coridorul TEN-T asigura conectivitatea directa. Unitatile administrativ-

teritoriale aflate de-a lungul acestor drumuri sunt conectate direct la rețeaua TEN-T, acestea insumand aproximativ 1,9 milioane de locuitori (48,2% din populatia regiunii). In aceasta categorie intra 7 municipii, 23 de orase si 295 de comune.

Conectivitatea indirecta

Drumurile nationale sau judetene care realizeaza legatura la un coridor TEN-T prin intermediul unui drum national modernizat reprezintă conectivitatea indirectă. Unitatile administrativ-teritoriale aflate de-a lungul acestor drumuri sunt conectate indirect la rețeaua TEN-T. Populatia acestor UAT-uri

ajunge la aproximativ 370 mii de locuitori (9.5% din populatia regiunii) din 109 comune.

Fara conectivitate

Drumurile care nu se intersecteaza cu un drum national sau judetean care la randul lui sa se conecteze cu rețeaua TEN-T sunt considerate ca fiind neconectate la rețea. Unitatile administrativ-teritoriale aflate de-a lungul acestor drumuri cuprind cca. 83 de mii de

locuitori (2,1% din populatia regiunii) fiind formate din 20 de comune si un oras (Cajvana, judetul Suceava).

- **Infrastructura rutiera**

Regiunea Nord-Est este strabatuta de o serie de coridoare rutiere europene, dupa cum urmeaza:

- Bucuresti - Bacau - Roman - Suceava - Siret (punct de control si trecere a frontierei) - E85
- Suceava - Vatra Dornei - Cluj Napoca (E 576) care face legatura cu E 60 Cluj Napoca-Oradea
- Bacau - Brasov - Pitesti - E 574 (care face legatura cu E 70 Craiova - Vidin - Skopje)
- Bucuresti - Barlad - Albita (punct de trecere a frontierei) - Chisinau - E 581 care strabate judetul Vaslui

- Roman- Targu Frumos cu ramificatie catre Botosani (E 58) si Iasi - Sculeni (punct de trecere a frontierei) (E 583)

Proiectele care vizeaza constructia /reabilitarea/modernizarea infrastructurii rutiere, la nivelul Regiunii Nord-Est, prezente in Masterplanul General de Transport al Romaniei se regasesc in anexa 5.8. Conform site CNAIR (noiembrie 2017) este prevazuta a se realiza varianta ocolitoare a municipiului Bacau in perioada 2016-2018, pe directia S-E-N facand legatura intre DN11-DN2-DN15.

Variantele ocolitoare prevazute in Masterplanul General de Transport a se realiza pana in 2023 sunt inscrite in aceeasi anexa. Totodata, pana in prezent a fost realizata varianta ocolitoare Iasi Sud.

Situatia drumurilor nationale, judetene si comunale la nivel national, regional si judetean - 2017

Categorii de drumuri publice		RO	RNE	BC	BT	IS	NT	SV	VS
Total drumuri publice, km	Total	86099	14890	2455	2561	2488	2039	3144	2203
	Modernizate	34900	5479	972	839	500	568	1822	778
	Cu imbr. usoare rutiere	21074	2673	441	494	642	603	230	263
	Pietruite	20037	4895	810	805	937	769	913	661
	De pamant	10088	1843	232	423	409	99	179	501
Densitate drumuri publice pe 100 kmp de teritoriu		36,1	40.4	37	53.1	45.4	34.5	36,7	41,4
Drumuri nationale, km	Total	17654	2664	449	423	356	419	627	390
	Modernizate	16701	2475	429	339	342	407	613	345
	Cu imbr. usoare rutiere	750	153	19	49	14	12	14	45
	Pietruite	190	36	1	35	-	-	-	-
	De pamant	13	-	-	-	-	-	-	-
Drumuri judetene, km	Total	35149	5387	920	675	995	727	1130	940
	Modernizate	13613	2150	465	244	136	73	866	366
	Cu imbr. usoare rutiere	13572	1527	218	280	468	434	17	110
	Pietruite	6106	1461	224	151	342	220	182	342
	De pamant	1858	249	13	-	49	-	65	122
Drumuri comunale, km	Total	33296	6839	1086	1463	1137	893	1387	873
	Modernizate	4586	854	78	256	22	88	343	67
	Cu imbr. usoare rutiere	6752	993	204	165	160	157	199	108
	Pietruite	13741	3398	585	619	595	549	731	319
	De pamant	8217	1594	219	423	360	99	114	379

Sursa: Prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

Comparativ cu situatia din anul 2013³², in 2017 se constata ca lungimea totala a drumurilor publice in Regiunea Nord-Est a crescut cu 789 km, ceea ce reprezinta 65% din totalul cresterii la nivel national. Aceasta evolutie se regaseste in special in cresterea lungimii drumurilor comunale nemodernizate din judetul Botosani (296 km). Din aceasta cauza, desi lungimea drumurilor modernizate in regiune a crescut cu 7,3% in 2015, 11,5% in 2016 si 2,2 in 2017, ponderea lor in total drumuri publice a ramas aproximativ constant (34,08% in 2013, 34,76% in 2015, 36,1% in 2016 si 36,7% in 2017).

In ceea ce priveste repartizarea drumurilor modernizate pe judete, se constata ca modificari mai importante in 2017 (fata de 2013), au avut loc in judetele Iasi (crestere cu 22,5%) si Botosani (crestere cu 27,3%).

La nivel regional ponderea drumurilor judetene modernizate era de aproximativ 40%, in timp ce a drumurilor comunale modernizate de 12,4%. (2017). Fata de anul de referinta 2013, se constata urmatoarele:

- Crestere cu 13,2% a lungimii drumurilor judetene modernizate;
- Crestere cu 93,6% a lungimii drumurilor comunale modernizate.

Fata de anul precedent, in 2017 modificarile semnificative sunt:

- In judetul Suceava, 35 km drumuri judetene au fost modernizate;
- In judetul Botosani, 68 km drumuri comunale au fost modernizate, reprezentand o crestere cu 36% a lungimii drumurilor comunale modernizate;
- In judetul Botosani, 24 km drumuri judetene de pamant au fost aduse la statutul de drum pietruit.

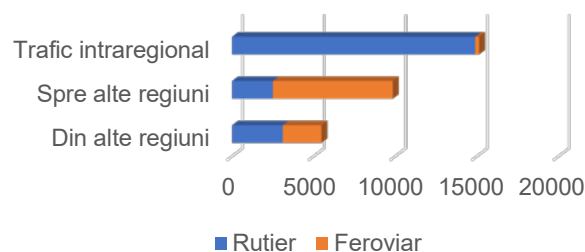
Transportul rutier de marfuri, 2017, mii tone

	Descarcari provenind din alte regiuni	Incarcari cu destinatia alte regiuni	Trafic intraregional
Regiunea Nord-Est	3103	2498	14892
Total regiuni	33656	33656	140478

Sursa: Publicatia „Transportul de pasageri si marfuri pe moduri de transport” - INS

In ceea ce priveste transportul rutier de marfuri se observa ca incarcările cu destinatia alte regiuni reprezinta doar 7,4% din total incarcari la nivel national si consta in principal din produse alimentare, lemn si produse din lemn (exceptand mobila) si produse agricole. Marfa provenita din alte regiuni reprezinta 9% din total descarcari la nivel national si consta in produse alimentare, minereuri metalice si produse minerale nemetalice. Traficul intraregional consta in principal din produse minerale nemetalice, minereuri metalifere si lemn si produse din lemn (exceptand mobila) si reprezinta 10,6% din total trafic la nivel national.

Transportul de marfuri in Regiunea Nord-Est, mii tone, 2017

Sursa: Publicatia „Transportul de pasageri si marfuri pe moduri de transport” - INS

In graficul de mai sus se poate observa procentul preponderent al traficului rutier in ceea ce priveste transportul intraregional de marfuri, in timp ce marfurile care pleaca spre alte regiuni sunt transportate preponderent pe cale feroviara.

³² Anul 2013 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

Accidente de circulatie rutiera, pe judete, in perioada 2013-2017

Ani	RO	RNE	Bacau	Botosani	Iasi	Neamt	Suceava	Vaslui
Numar accidente								
2013	24827	3618	722	316	854	501	805	420
2014	25355	4004	716	397	919	561	955	456
2015	28944	4633	771	456	1128	666	1145	467
2016	30751	5067	795	493	1257	756	1221	545
2017	31106	5124	878	507	1234	755	1188	562
Numar persoane accidentate (morti)								
2013	1861	314	50	24	53	55	87	45
2014	1818	296	66	15	40	55	88	32
2015	1893	327	75	30	51	49	89	33
2016	1913	344	59	31	48	69	105	32
2017	1951	334	66	24	66	51	104	23
Numar persoane accidentate (raniti)								
2013	31464	4547	915	376	1097	639	1017	503
2014	32334	5051	922	505	1153	754	1143	574
2015	36807	5786	977	566	1395	839	1458	551
2016	39552	6449	969	602	1662	940	1598	678
2017	40211	6542	1169	653	1547	977	1513	683

Sursa: „Vehicule inmatriculate si accidente de circulatie” – INS

In perioada 2014-2017 (comparativ cu 2013³³) se constata o crestere a numarului de accidente si al persoanelor accidentate pe drumurile rutiere. Tendinta este aceeaasi pentru toate judetele regiunii si in concordanta cu cea nationala.

Astfel, in 2017 a avut loc o crestere a numarului de accidente cu 41,6% fata de 2013 si o crestere a numarului persoanelor accidentate cu 41% fata de 2013. Comparativ cu anul precedent se constata o oarecare imbunatatire a situatiei in judetele Iasi si Suceava in sensul scaderii atat a numarului de accidente cat si a numarului persoanelor accidentate (cu 5,7%, respectiv 5,1%).

Din numarul total de persoane accidentate in Romania, in 2017, 16,3% au fost inregistrate in Regiunea Nord-Est.

• Infrastructura aeriana

Transportul aerian in regiune este sustinut de o infrastructura specifica formata din trei aeroporturi care deservesc curse interne (catre Bucuresti), cat si externe. Cele trei aeroporturi sunt situate in Bacau, Iasi si Suceava.

In perioada 2014-2016 se constata, in Regiunea Nord-Est o crestere a numarului de pasageri transportati, de la un total de 556.375 in 2013³⁴ la 1.351.780 in 2016 (crestere cu 143%).

Aeroportul Bacau (George Enescu), situat la 6,5 km sud de municipiul Bacau, asigura infrastructura necesara efectuarii in conditii de securitate a zborurilor aeronavelor de pana la 400 tone. Aeroportul are o pista cu o lungime de 2500 metri si o latime de 80 metri, fiind situata la altitudinea de 185 m. Aeroportul deserveste atat populatia judetului Bacau cat si pe cea din judetele invecinate.

Amplasarea geografica favorabila in zona centrala a Moldovei, cat si conectarea la magistrala feroviara 500 (Bucuresti-Suceava) si la drumul european E85 (Bucuresti-Suceava) faciliteaza accesul populatiei la aeroport, fiind atuurile importante pentru dezvoltarea viitoare. In prezent, pe Aeroportul Bacau opereaza curse aeriene regulate ale companiei Blue Air cu zboruri directe catre Milano (Bergamo), Londra, Roma, Bologna, Bruxelles, Dublin, Torino, Liverpool si Madrid.

³³ Anul 2013 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est

³⁴ Anul 2013 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est

Cursele interne se desfasoara catre Bucuresti. Incepand cu anul 2015 au inceput lucrarile de modernizare a aeroportului Bacau. Prima investitie (2015-2017) de valoare aproximativa de 20,4 mil. Euro a vizat construirea terminalului de pasageri, a turnului de control, parcare si a terminalului intermodal. A doua investitie (2017-2020) vizeaza modernizarea pistei si a cailor de rulare.

Statistici de trafic pentru Aeroportul Bacau, trafic pasageri, 2013 - 2016 (intrari-iesiri)

An	Pasageri, nr.	Variatie fata de anul anterior
2013	305.043	-22,5%
2014	306.582	0,5%
2015	363.166	18,4%
2016	414.786	14,2%
2017	425.598	2,6%

Sursa: „Transportul aeroportuar de pasageri si marfuri” - INS

Aeroportul Iasi se afla situat la 8 km nord de Iasi, la o altitudine de 120 m, fiind destinat traficului aerian intern si extern de pasageri, avand o pista de decolare-aterizare de 2.400 metri lungime.

Accesul la aeroport se face pe drumul judetean DJ 282G si apoi pe DJ 282I. Aeroportul Iasi se afla in zona de granita a Uniunii Europene cu tarile estice, pozitia sa fiind una de o importanta deosebita avand in vedere cooperarea transfrontaliera. Relativa apropiere fata de Vaslui, Botosani si Neamt permite satisfacerea cererii de transport aerian pentru locuitorii din aceste zone, care au astfel avantajul accesului rapid spre aceste centre urbane. Ca program regulat de zbor, activitatea aeroportului Iasi este caracterizata de operarile cu aeronave apartinand companiilor Tarom, BlueAir, WizzAir si Austrian Airlines. De pe Aeroportul International Iasi, sunt deservite destinatiile: Roma, Bologna, Torino, Londra, Catania, Munchen, Tel Aviv, Paris, Bruxelles, Koln, Viena, Venetia, Madrid, Barcelona, precum si Cluj, Timisoara si Bucuresti. Prin proiectul de modernizare desfasurat in perioada 2013-2015 (POS-T 2007-2013), s-a construit o noua pista (flexibila), o noua cale de rulare si un nou terminal.

Statistici de trafic pentru Aeroportul Iasi - trafic pasageri, 2013 - 2017 (intrari-iesiri)

An	Pasageri, nr.	Variatie fata de anul anterior
2013	231.364	34,7%
2014	269.510	16,5%
2015	381.709	41,6%
2016	879.981	130,5%
2017	1.143.904	29,9%

Sursa: „Transportul aeroportuar de pasageri si marfuri” - INS

Aeroportul Suceava (Stefan cel Mare) este situat pe teritoriul orasului Salcea, la aproximativ 15 km est de Suceava si 40 km de Botosani, accesul fiind asigurat prin drumul national DN29.

In septembrie 2015, Consiliul Judetean Suceava a luat decizia transmiterii in administrarea Regiei Autonome Aeroportul „Stefan cel Mare” Suceava a mai multor cladiri ale Centrului Economic Bucovina Suceava (CEBS) pentru amenajarea noilor terminale pentru plecari si sosiri si pentru transporturile cargo. Cursele regulate sunt asigurate de catre compania TAROM pe relatia Suceava - Bucuresti si WizzAir catre Londra, Milano, Bologna si Roma. In 2015 a fost finalizat proiectul "Modernizare suprafata de miscare si balizaj, turn de control si amenajarea terenului in vederea amplasarii sistemului de navigatie tip ILS la Aeroportul 'Stefan Cel Mare' Suceava" in valoare de 39,5 mil. euro (POS-T 2007-2013).

Statistici de trafic pentru Aeroportul Suceava - trafic pasageri, 2013 - 2017 (intrari-iesiri)

An	Pasageri, nr.	Variatie fata de anul anterior
2013	19.968	-20,7%
2014	220	-98,9%
2015	2.355	970,4%
2016	57.013	2320,9%
2017	261.850	459,2%

Sursa: „Transportul aeroportuar de pasageri si marfuri” - INS

Toate cele 3 aeroporturi sunt inscrise in lista investitiilor prevazute in Masterplanul General de Transport al Romaniei, investitii care vor viza modernizarea acestora (vezi anexa).

- **Transport intermodal**

In cadrul Masterplanului de Transport ³⁵, sunt prevazute ca investitii, reabilitari ale terminalelor intermodale din Iasi, Bacau si Suceava, dupa cum urmeaza:

Iasi (Socola) - terminal nou sau modernizat: se propune redeschiderea terminalului pentru a profita de potentialul de transbordare containere de pe ecartamentul rusesc pe cel european si, de asemenea, datorita capacitatii de gestionare a traficului intern, fiind programat pentru implementare in perioada 2022-2025. Acest proiect va fi implementat de catre CFR SA si CFR Marfa, impreuna cu sectorul privat si are o valoare estimata de 34,25 mil. euro.

Suceava - terminal nou sau modernizat: se propune modernizarea terminalului pentru cresterea eficientei, reducerea costurilor si timpului de tranzit, dar si pentru a promova cresterea economica din sectorul intermodal. Suceava ofera o oportunitate pentru o dezvoltare

continua, dar si pentru incurajarea traficului intermodal pe coridorul IX. Acest proiect este programat pentru implementare in perioada 2022-2023 de catre CFR SA si CFR Marfa, impreuna cu sectorul privat si are o valoare estimata de 21,44 mil. euro.

Bacau - terminal nou sau modernizat: se propune renovarea terminalului si extinderea spre sud-est pentru cresterea eficientei, reducerea costurilor si timpului de tranzit, dar si pentru a promova cresterea economica din sectorul intermodal. Cresterea prognozata in sectorul intermodal presupune ca dispunerea curenta a terminalului Bacau va fi coplesita in curand si trebuie realizate imbunatatiri pentru cresterea volumului de transbordare, dar si pentru a permite stocarea unui volum mai mare de containere. Acest proiect este programat pentru implementare in perioada 2016-2017 de catre CFR SA si CFR Marfa, impreuna cu sectorul privat si are o valoare estimata de 21,44 mil. euro.

5.2. Reteaua de gaze naturale, energia termica si eficienta energetica

Reteaua si volumul gazelor naturale distribuite in regiune

Sistemul de distributie a gazelor naturale in urmatoarea regiune Nord-Est poate fi analizat prin prisma urmatorilor indicatori: localitatile conectate, lungimea retelei si volumul distribuit.

Reteaua si volumul de gaze naturale distribuit, 2012³⁶-2017

Judet	Localitati conectate 2012		Localitati conectate 2017		Lungime retea simpla (km)		Volum gaze naturale distribuite (mii mc)			
	Total	Urban	Total	Urban	2012	2017	Total		din care uz casnic	
							2012	2017	2012	2017
Bacau	24	8	29	8	905	957,2	196865	174409	78621	76017
Botosani	6	3	7	3	239,1	275,1	48335	44930	27144	25898
Iasi	23	5	25	5	932,4	1341,5	205999	200412	96726	109284
Neamt	16	4	16	4	477,2	592,8	107533	99480	50240	49739
Suceava	12	8	12	8	534,4	614,5	85086	87908	38347	43485
Vaslui	10	4	13	4	299,5	402,8	56173	54102	35378	35179
Regiune NE	91	32	102	32	3387,6	4183,9	699991	661241	326456	339602
Romania	892	242	921	246	36771,8	40255,9	9386112	9179150	2824197	3156056

Sursa: Baza de date TEMPO - online, INS

³⁵ Varianta MPGT septembrie 2016.

³⁶ Anul 2012 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

In perioada 2012-2017 se constata o extindere a retelei de gaze naturale atat la nivel regional, cat si la nivel national. Totodata, a avut loc si o crestere a numarului de localitati conectate, de la 91 in 2012 la 102 in 2017. Aceasta crestere nu a atras dupa sine si cresterea consumului, acesta continuand sa scada si in perioada mentionata. Lungimea retelei a crescut cu 10,3% fata de anul 2012, iar consumul total de gaze naturale a scazut cu 9,4% fata de acelasi an de referinta. In perioada 2016-2017 se constata o crestere usoara

a consumului de gaze naturale, atat a volumului total (4,2%) cat si a celui pentru uz casnic (5,4%), inregistrandu-se si o crestere a lungimii retelei cu 11,9% fata de anul 2015.

In perioada 2013-2017, numarul localitatilor urbane din regiune conectate la reseaua de gaze naturale a fost constant, iar numarul localitatilor rurale conectate a crescut cu 11 (5 in judetul Bacau, 1 in judetul Botosani, 2 in judetul Iasi, 3 in judetul Vaslui).

Reteaua si energia termica distribuita

Judet	Localitati conectate 2012 ³⁷		Localitati conectate 2017		Evolutie localitati conectate 2017/2012 %	Energia termica distribuita, Gcal.				Evolutie total energie termica, 2017/2012, %
	2012		2017			2012		2017		
	Total	Urban	Total	Urban		Total	Pt. uz casnic	Total	Pt. uz casnic	
Bacau	2	2	1	1	-50	150525	118208	116015	78725	-22.93
Botosani	1	1	1	1	0	80309	66131	67604	53147	-15.82
Iasi	2	2	2	2	0	355518	309298	234307	138955	-34.09
Neamt	3	1	2	0	-33,3	20205	19005	3488	897	-82.74
Suceava	5	5	6	5	20	254301	202231	341195	138675	34.17
Vaslui	3	3	2	2	-33,3	7927	7889	5583	5251	-29.57
RNE	16	14	14	11	-12,5	868785	722762	768192	415650	-11,58
Romania	101	90	73	64	-27,72	10962751	9213729	9296092	7419845	-15,20

Sursa: Baza de date TEMPO - online, INS

In perioada 2013-2017 a continuat tendinta de scadere a cantitatii totale de energie termica distribuita, in toate judetele regiunii (exceptie judetul Suceava pana in 2016), cat si pe plan national. Mai mult, inca 4 localitati urbane (Onesti, Piatra Neamt, Siret si Husi) nu mai au sistem de producer si de distributie a energiei termice, in timp ce municipiul Campulung Moldovenesc a fost reconectat la reseaua de distributie a energiei termice. In anul 2015 cantitatea totala de energie termica distribuita a scazut fata de 2012 cu 15%, fapt explicat atat

prin reducerea numarului de localitati conectate, nivelul redus al veniturilor disponibile, cat si de evolutiile climatice (variatii anuale).

In 2016 se constata o crestere de 6,9% fata de anul precedent a energiei termice distribuite, provenita din consumul de energie termica din judetul Suceava.

In 2017 consumul total regional s-a mentinut aproximativ la aceeasi cote ca in anul precedent scaderi constatandu-se in judetele Iasi, Suceava si Vaslui.

³⁷ Anul 2012 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

5.3. Infrastructura de telecomunicatii

In tabelul urmatoar este prezentata evolutia indicatorilor privind accesul gospodariilor si a populatiei cu varsta cuprinsa intre 16 si 74 ani, la internet in perioada 2012-2017³⁸.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Gospodarii conectate la internet, %						
UE28	76	79	81	83	85	87
Romania	54	58	61	68	72	76
Regiunea Nord-Est	45	51	55	61	65	70
Populatia care a accesat internetul cel putin o data pe saptamana, %						
UE28	70	72	75	76	79	81
Romania	43	45	48	52	56	61
Regiunea Nord-Est	40	43	46	47	51	55
Populatia care nu a utilizat niciodata internetul, %						
UE28	23	20	18	16	14	13
Romania	48	42	39	32	30	27
Regiunea Nord-Est	48	42	37	33	n/a	n/a
Populatia care a comandat/cumparat produse si/sau servicii prin internet in ultimii 12 luni						
UE28	44	47	50	53	55	57
Romania	5	8	10	11	12	16
Regiunea Nord-Est	7	7	7	9	9	16

Sursa: EUROSTAT

Din datele statistice prezentate reiese ca, in 2017, 70% din gospodariile din regiunea Nord-Est erau conectate la internet (cu 34 p.p. mai mult fata de 2011), crestere datorata lucrarilor de extindere a retelelor de internet, derulate de furnizorii de internet (ex. proiectul Ro-Net). De asemenea, 189 localitati din regiune (27 urban, 162 rural) au aplicat in cadrul apelului WIFI4EU, initiativa a Comisiei Europene. Prin aceasta initiativa se finanteaza crearea retelelor wi-fi in spatii publice.

In concordanta cu evolutia prezentata a crescut si numarul celor care acceseaza internetul in mod frecvent (cel putin o data pe saptamana), putin peste 50% din populatia de peste 16 ani, sub nivelul national (61%) si departe de media comunitara (81%). In perioada 2014-2017 pe fondul cresterii consumului individual cat si a veniturilor, a crescut si procentul celor care au cumparat produse si/sau servicii prin internet atat pe plan national cat si in regiune. Totusi, valoarea regionala de 16% (egala cu media nationala) este mult mai mica decat cea comunitara.

5.4. Infrastructura educationala. Populatia scolara

In anul 2017 numarul unitatilor de educatie din regiune (1100) reprezenta 15,6% din numarul total al unitatilor de invatamant existente la nivel national, iar populatia scolara 17,4% din totalul populatiei scolare la nivel national (fata de 15,7%,

respectiv 18% in 2013³⁹). Acest aspect exprima corelarea cu faptul ca regiunea detine cea mai mare populatie si suprafata dintre cele opt regiuni de dezvoltare ale Romaniei.

³⁸ Anul 2012 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

³⁹ Anul 2013 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

In regiune functioneaza 15,7% din numarul total de licee din Romania si 17,4% din cel al scolilor generale. In schimb, desi in regiune se afla 17,5%

din populatia prescolara a Romaniei numarul gradinitelor existente reprezenta doar 9,3% din totalul national (2017).

Situatia comparativa a numarului de unitati scolare pe niveluri de educatie - 2013/2017

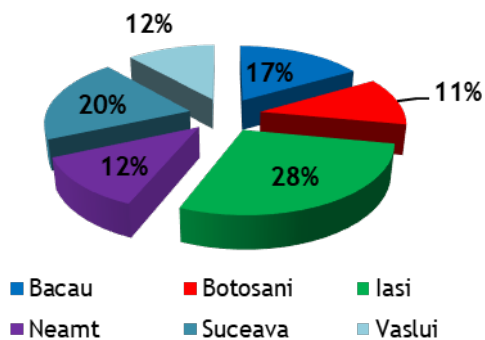
Unitate teritoriala	Gradinite		Scoli din inv. primar si gimnazial		Invatamant liceal si profesional		Scoli din inv. postliceal		Instituti de inv. superior	
	2013	2017	2013	2017	2013	2017	2013	2017	2013	2017
Nord - Est	113	110	712	701	252	245	22	31	14	11
Romania	1187	1175	4045	4027	1612	1560	127	160	103	95

Sursa: Baza de date TEMPO - online, INS

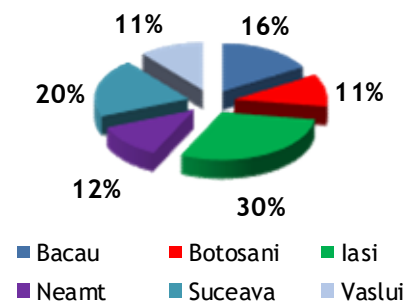
In anul 2017, fata de anul precedent se constata o usoara scadere a populatiei scolare in regiune, atat numeric (658410 - 2013; 644768 - 2015; 632429 - 2016; 622986 - 2017), cat si ca pondere in total populatie scolară la nivel national (18% - 2013; 17,7% - 2015; 17,5% - 2016; 17,4% - 2017). Aceasta scadere a populatiei scolare este caracteristica fiecarui judet din regiune. Pentru intraga perioada 2013-2017 a avut loc o reducere a populatiei scolare cu aprox. 36.000 persoane (cu 5,3% mai putin)

In ceea ce priveste repartitia unitatilor scolare pe judete se observa ca in 2017 cele mai multe (24%) dintre unitatile scolare erau localizate in judetul Iasi, iar cel mai putine (12%) in judetul Botosani. Ca evolutie, in perioada 2013-2017 se constata o scadere a numarului de unitati scolare (cu exceptia judetului Botosani), parte datorandu-se procesului de comasare, parte chiar desfiintarii unor unitati de invatamant.

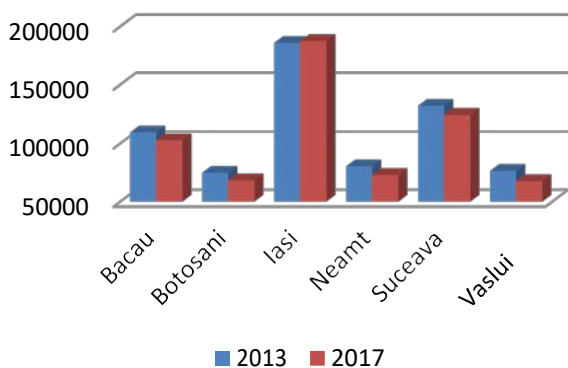
Repartizarea populatie scolare pe judete, 2013

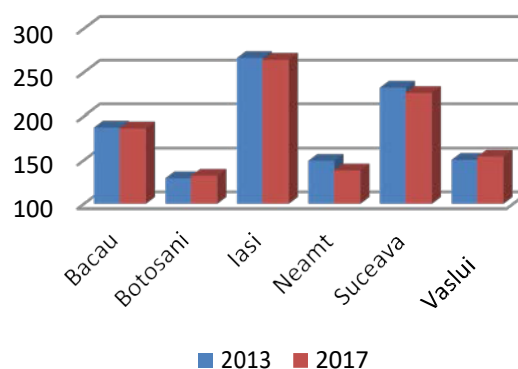
Repartizarea populatie scolare pe judete, 2017

Evolutia populatiei scolare pe judete

Evolutia unitatilor scolare pe judete

Sursa: prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

Sursa: prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

In ceea ce priveste unitatile scolare care au autorizatii sanitare de functionare se constata ca doar doua treimi din totalul unitatilor, (65,9% in 2014, 67,2% in 2015, 60,5% in 2016, respectiv 65,5% in 2017) au fost autorizate, situatia cea mai

defavorabila inregistrandu-se in judetele Suceava (35,9%-2017) si Botosani (55,1%-2017).

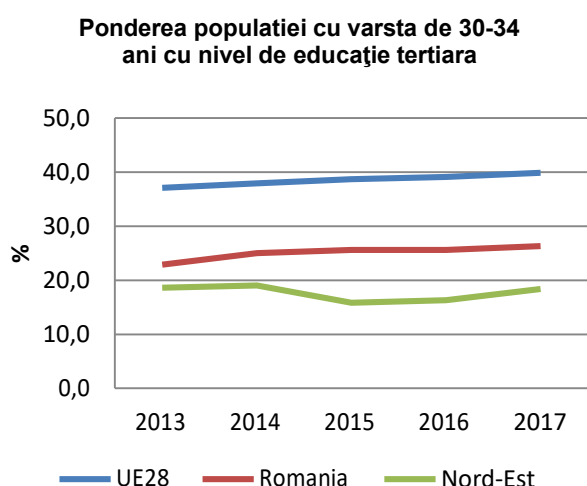
In 2017 are loc o usoara crestere a procentului scolilor care detineau autorizatie sanitara, acesta ajungand la 65,5% la nivel regional.

	2014 - 2015		2015 - 2016		2016-2017		2017-2018	
	Total unitati	Unitati autorizate	Total unitati	Unitati autorizate	Total unitati	Unitati autorizate	Total unitati	Unitati autorizate
Regiunea Nord-Est	2874	1894	2801	1882	3044	1842	3381	2217
Bacau	814	699	771	673	171	136	934	845
Botosani	702	414	704	417	506	212	488	269
Iasi	227	212	226	219	225	207	223	182
Neamt	337	292	337	311	660	566	341	289
Suceava	794	277	763	262	754	263	760	273
Vaslui	n/a	n/a	n/a	n/a	728	458	635	359

Sursa: Date furnizate de inspectoratele scolare judetene, decembrie

brie 2016, septembrie 2017, octombrie 2018

In perioada 2009-2013⁴⁰ in Regiunea Nord-Est a avut loc o crestere cu 6 pp a ponderii populatiei cu varsta cuprinsa intre 30 si 34 ani avand cel putin educatie tertiara (nivel ISCED 5 sau 6). Cu toate acestea nivelul inregistrat (18,6%) era sub cel national si mult sub nivelul mediu european (37,1%). In anul 2014 continua cresterea atat la nivel regional, cat national (RNE: 19%; RO: 25%). In anul 2015 indicatorul inregistreaza o scadere semnificativa in regiune, pe cand la nivel national si comunitar continua trendul crescator (RNE: 15,8%; RO: 25,6%; UE28: 38,7%). In perioada 2016-2017 se constata o revenire usoara, neatingandu-se insa valoarea din anul de referinta, 2013.

Sursa: Prelucrare date EUROSTAT

In anul scolar 2010-2011⁴¹ a avut loc o crestere alarmanta a abandonului scolar in invatamantul profesional, rata abandonului la nivel regional practic, dublandu-se (18%). Fata de perioada de referinta, in intervalul 2014-2018 are loc o reducere substantiala a nivelului acestui indicator (cu exceptia judetelor Neamt si Vaslui). Astfel, maximele inregistrate sunt in judetul Neamt (12,5%) si Vaslui (8,89%), iar minimul in judetul Iasi (1,86%).

Rata abandonului scolar in invatamantul profesional, %

	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Bacau	7,8	8,5	5,7	5,66
Botosani	4,2	3,2	5,1	4,73
Iasi	1,5	1,4	1,7	1,86
Neamt	4,1	5,7	6	12,5
Suceava	1,9	1,7	6,9	3,4
Vaslui	4,3	3,5	3,4	8,89

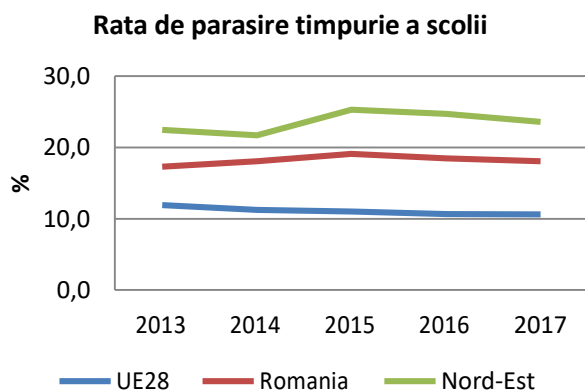
Sursa: Date furnizate de inspectoratele scolare judetene, decembrie 2016, septembrie 2017, octombrie 2018

In ceea ce priveste rata de parasire timpurie a scolii, se constata o scadere usoara a nivelului

⁴⁰ Anul 2013 constituie an de referinta prevazut in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

⁴¹ Anul scolar 2010-2011 constituie an de referinta prevazut in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

acesteia in Nord-Est, de la 22,5% in 2013⁴² la 21,7% in 2014. In anul 2015 are loc o crestere semnificativa, ajungand la nivelul de 25,3% (RO: 19,1%, UE28: 11%). Fenomenul este usor mai ridicat in randul populatiei de sex masculin (26,8%). In perioada 2016-2017 se constata o descrestere a acestui indicator, atat pe plan regional (23,6% in 2017) cat si pe plan national (18,1% in 2017).

Sursa: Prelucrare date EUROSTAT

In anul 2012⁴³, in invatamantul prescolar, numarul minim si maxim de copii per educator, pe fiecare judet si pe medii de rezidenta (urban/rural) se prezinta dupa cum urmeaza: Bacau (12-21/11-43), Botosani (14-21/15-33), Iasi (15-22/15-39), Neamt (13-20/12-26), Suceava (11-25/11-29) si Vaslui (13-21/16-25).

Tinand cont ca situatia optima la nivel prescolar presupune existenta a doi educatori la 30 de copii rezulta din datele prezentate ca in putine localitati din regiune este indeplinit acest criteriu. Practic aproape toate localitatile din mediul rural se confrunta cu un numar insuficient de educatori. In 2017 nu au avut loc modificari majore in ceea ce priveste numarul de copii prescolari per educator. Astfel, pe judet si medii de rezidenta (urban/rural): judetul Bacau (12-21/13-25), judetul Botosani (13-21/12-25), judetul Iasi (13-20/14-35 cu maxim in comuna Probita), judetul Neamt (14-23/12-30), judetul Suceava (10-24/11-29) si judetul Vaslui (12-20/11-25).

⁴² Anul 2013 constituie an de referinta prevazut in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

In invatamantul primar-gimnazial, din prelucrarile facute rezulta urmatoarea situatie, in 2012, pentru numarul de elevi inscrisi ce revin per cadru didactic: Bacau (11-18/10-31), Botosani (13-47 cu maxim in localitatea Bucecea/10-39), Iasi (14-20/9-25), Neamt (13-22/7-23), Suceava (12-38 cu maxim in localitatea Solca/10-39), Vaslui (12-20/7-22).

Se observa ca daca in localitatile urbane exista un relativ echilibru, in schimb, in mediul rural sunt pe de o parte localitati care se confrunta cu o lipsa acuta de cadre didactice, iar pe de alta parte altele care au un numar foarte mic de elevi per cadru didactic.

In 2017 in invatamantul primar-gimnazial nu au fost schimbari majore, datele pentru numarul de elevi per cadru didactic sunt: Bacau (11-21/8-18), Botosani (15-40 cu maxim in localitatea Bucecea/6-43 cu maxim in localitatea Pomarla), Iasi (11-19/8-35 cu maxim in Halaucesti), Neamt (15-23/6-20), Suceava (12-45 cu maxim in localitatea Brosteni/6-40 cu maxim in localitatea Dumbraveni) si Vaslui (12-20/6-19).

In invatamantul liceal situatia indicatorului, in 2012, este urmatoarea: Bacau (12-19/6-19), Botosani (7-17/6-26), Iasi (13-19/8-54), Neamt (12-18/5-88), Suceava (6-22/6-16) si Vaslui (17-21/7-18). Si in acest caz, localitatile din mediul rural se confrunta cu acelasi tip de probleme mentionat la invatamantul primar si gimnazial.

In 2017, in invatamantul liceal datele arata astfel: Bacau (5-15/4-15), Botosani (7-17/4-22), Iasi (11-14/4-16), Neamt (7-19/3-20), Suceava (4-17/4-15) si Vaslui (7-15/5-19).

In ceea ce priveste invatamantul universitar, la nivelul anului 2017, in Regiunea Nord-Est existau 11 institutii de invatamant universitar: 7 publice si 4 private, ceea ce reprezinta o micorare cu 4 (institutii private) a numarului lor fata de anul 2012.

In 2017 numarul studentilor inscrisi in invatamantul superior era de 67.772 persoane, majoritatea (76%) fiind inscrisi la cursuri de

⁴³ Anul 2012 constituie an de referinta prevazut in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

licenta, 20,3% la cursuri de master, iar restul la cursuri doctorale si postdoctorale.

In invatamantul liceal numarul calculatoarelor existente insuma 18.373 bucati in 2012⁴⁴- ceea ce presupune un raport de 8 elevi per calculator.

In invatamantul superior figurau 10.623 unitati - asigurand un raport de 5,6 studenti per calculator. In perioada analizata se observa usoare scaderi pentru invatamantul primar, gimnazial si cel superior.

Evolutia indicatorului nr. elevi/calculator, pe niveluri de invatamant, pentru perioada 2013-2017

	Invatamant primar si gimnazial			Invatamant liceal			Invatamant superior		
	2013	2016	2017	2013	2016	2017	2013	2016	2017
Romania	13,2	12,4	n/a	6,7	5,6	5,5	4,1	5	5
RNE	12,9	12	n/a	7,6	6,4	6,3	5,2	4,8	5,2
Bacau	11,6	10,3	n/a	6,4	5,7	5,8	4,8	6	6,7
Botosani	14	13,6	n/a	7,8	6,7	6,6	-	-	-
Iasi	13,3	13,1	n/a	7,3	6,1	5,9	5,2	6,1	6,2
Neamt	10,8	10,3	n/a	7,2	5,7	5,5	10,2	11,2	10,8
Suceava	15,3	13,2	n/a	8,5	7,4	7,1	5,1	1,8	2,3
Vaslui	12,6	11,4	n/a	9,9	7,5	7,2	-	-	-

Sursa: prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

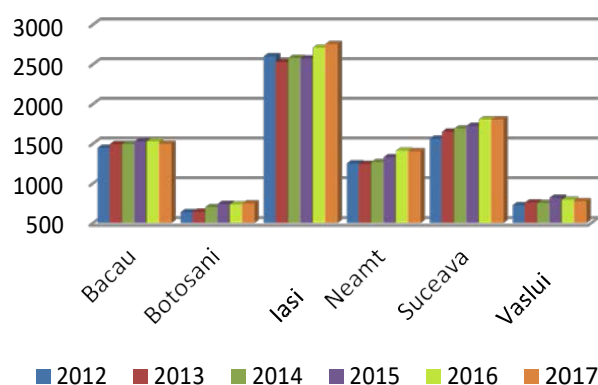
Totodata, are loc o imbunatatire a situatiei in invatamantul liceal, inasa aceasta nu inseamna neaparat cresterea numarului de calculatoare in licee, ci mai ales scaderea accentuata (cu 22,8% in 2017 fata de 2012) a populatiei scolare pentru acest nivel de invatamant.

In anul 2012, la nivelul regiunii Nord-Est figurau 2.92 biblioteci, din care aproximativ 70% il reprezentau bibliotecile scolare. Numarul lor a continuat sa scada in perioada 2013-2017, ajungand la 1.898 biblioteci, din care 1.329 erau biblioteci scolare.

5.5. Infrastructura de sanatate. Personal medical

In intervalul analizat (2012-2017) se constata ca la nivel regional distributia unitatilor sanitare este aproape neschimbata, cele mai numeroase aflandu-se in judetul Iasi (30,6%), iar cele mai putine in judetele Botosani si Vaslui (8-9%). In mod similar aceleasi aspecte sunt constatate si in privinta evolutiei numarului de spitale si al medicilor.

Distributia unitatilor sanitare pe judete

Sursa: Date si prelucrari baza de date Tempo - online, INS

⁴⁴ Anul 2012 constituie an de referinta prevazut in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

Bacau

15 spitale noi deschise (115% ↗)
15 ambulatorii noi
5 noi cabinete medicale scolare
29 farmacii (17% ↗)

10 cabinete medicale de familie mai putin
14 cabinete stomatologice mai putin

Botosani

6 noi centre medicale de specialitate
25 farmacii (28% ↗)
14 laboratoare medicale nou deschise

25 cabinete medicale de familie mai putin

Iasi

5 noi spitale
73 noi cabinete medicale scolare
33 noi cabinete medicale de specialitate

60 cabinete medicale de familie mai putin
61 farmacii mai putin

Neamt

48 noi cabinete medicale de specialitate
76 noi cabinete stomatologice
20 noi laboratoare medicale

12 laboratoare de tehnica dentara mai putin

Suceava

2 noi spitale
70 noi cabinete stomatologice
141 noi cabinete medicale de specialitate

23 laboratoare de tehnica dentara mai putin

Vaslui

12 noi cabinete medicale scolare
17 noi cabinete stomatologice
30 noi puncte farmaceutice
26 noi laboratoare medicale

9 cabinete medicale de familie mai putin
8 cabinete medicale de specialitate mai putin

In anul 2017 au fost modificari in ceea ce priveste infrastructura de sanatate, dupa cum urmeaza:

- Judetul Bacau: 3 spitale private cu ambulatoriile aferente s-au inchis, numarul ambulatoriilor de specialitate a scazut la 8 (de la 17 in 2016);
- Judetul Iasi: numarul cabinetelor medicale de familie a scazut cu 4,5%;
- Judetul Neamt: numarul laboratoarelor medicale a scazut cu apr. 10%;
- Judetul Vaslui: cu 2 policlinici si 2 centre medicale de specialitate mai putine fata de 2016;

Repartizarea medicilor, pe judete si medii, total si nr. la 10.000 locuitori

	2012				2015				2016			
	Urban		Rural		Urban		Rural		Urban		Rural	
RNE	5936	43,37	916	4,78	5979	44,01	980	5,14	6429	47,49	890	4,70
Bacau	888	33,49	161	4,64	953	36,7	157	4,58	934	36,28	152	4,46
Botosani	474	28,55	104	4,29	494	30,58	112	4,75	503	31,45	107	4,60
Iasi	2804	78,64	203	4,86	2715	75,03	240	5,64	3157	86,80	182	4,28
Neamt	588	35,04	176	5,89	643	39,5	176	5,97	636	39,57	175	5,97
Suceava	727	27,86	158	4,25	732	28,41	192	5,15	769	29,99	173	4,65
Vaslui	455	29,92	114	4,75	442	28,48	103	4,42	430	27,65	101	4,39

Sursa: date si prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

Pe ansamblu, la nivel regional figureaza in 2016 un numar total de 7.319 medici, in crestere fata de 2012⁴⁵ cu 6,8%. Cei mai multi activeaza in judetul Iasi (3.339, 45% din total medici pe regiune), iar cel mai putini in judetul Vaslui (531). In ceea ce priveste repartizarea medicilor pe medii de rezidenta, discrepantele existente dintre mediul urban si cel rural s-au adancit in perioada analizata (2012-2016), in sensul ca in zona urbana numarul de medici la 10.000 locuitori a crescut de la 43 la 47, in timp ce in

mediul rural acest indicator a ramas aproximativ la aceasi valoare (4,7).

Disparitatile interjudetene se manifesta mai ales in zonele urbane: cei mai putini medici, raportati la populatie sunt in orasele din Suceava si Vaslui (30 respectiv 27 medici/10000 loc.), iar cei mai multi in judetul Iasi (87 medici/10000 loc.).

Per total, la nivel regional indicatorul a crescut de la 20,8 in 2012 la 22,5 in 2016, datorita atat cresterii numarului de medici, cat si scaderii populatiei rezidente in regiune.

Numar de paturi in spitale si medici, 2012-2017

Judet	Paturi in spitale				Medici			
	2012	2015	2016	2017	2012	2015	2016	2017
Bacau	3.163	3.246	3.244	3.249	1.049	1.110	1.086	1.097
Botosani	2.191	2.191	2.191	2.191	578	606	610	624
Iasi	7.242	7.491	7.497	7.489	3.007	2.955	3.339	3.674
Neamt	2.259	2.250	2.250	2.250	764	819	811	823
Suceava	2.950	3.006	3.006	3.006	885	924	942	953
Vaslui	2.102	2.102	1.977	1.977	569	545	531	522
Nord-Est	19.907	20.286	20.165	20.162	6.852	6.959	7.319	7.693
Romania	129.397	131.889	132.047	132.27	53.681	56.110	57.304	58.583
% RNE/RO	15,38	15,38	15,27	15,24	12,76	12,40	12,77	13,13

Sursa: date si prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

In ceea ce priveste evolutia numarului de paturi din spitale se constata o usoara crestere a acestora la nivel regional (cu 1,2% in 2017 fata de 2012). Astfel, per total, in Regiunea Nord-Est figureaza un numar total de 20.162 paturi in spitale, reprezentand 15,2% din totalul national. Totodata, analizand evolutia numarului total de medici, se constata o crestere, usor mai

accentuata in perioada 2016-2017 la nivelul judetelor si, implicit la nivel regional, in aceasi tendinta cu evolutia indicatorului la nivel national. Cea mai mare parte a cresterii provine din cresterea efectivului total din judetul Iasi. O situatie aparte este in judetul Vaslui unde asistam la scadere anuala a valorii indicatorului.

⁴⁵ Anul 2012 constituie an de referinta prevazut in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

5.6. Infrastructura de servicii sociale - grupuri defavorizate

În ceea ce privește cantinele sociale și capacitatea acestora, precum și numărul mediu zilnic al beneficiarilor față de anul 2012 (an de referință), în 2015 se constată următoarele:

- Creșterea, per total al capacității cantinelor de ajutor social, datorată creșterii capacității celor constituite de ONG-uri;
- Triplarea numărului de persoane ce beneficiază zilnic de asistență în județul Vaslui;
- Scăderea cu 50% a capacității cantinelor existente în județul Botoșani;

În anul 2016 comparativ cu anul precedent se constată modificări importante ale unor indicatori, cea mai importantă fiind scăderea numărului de beneficiari ai cantinelor de ajutor social, atât a celor aflate sub subordinea autorităților publice locale (cu 30% la nivel regional) cât și a celor constituite și administrate de ONG-uri (cu 50% la nivel regional). Această scădere are loc în paralel cu creșterea capacității cantinelor aflate în administrarea APL-urilor (vezi **Anexa** la capitol).

Scăderea numărului de persoane asistate sub această formă s-ar putea datora scăderii bugetului alocat activității cantinelor. Astfel, se constată o scădere cu aprox. 11% a cheltuielilor cantinelor aflate sub administrarea APL și cu 25% a cheltuielilor de funcționare a cantinelor constituite de ONG-uri.

În 2015 din cele 5109 locuri existente în cantinele de ajutor social, aprox. 30% erau finanțate de ONG-uri. În privința cheltuielilor de funcționare, ponderea asigurată de acestea era de 22%.

În 2016 doar 15% din locurile existente la nivel regional mai sunt asigurate de cantinele administrate de ONG-uri cu cheltuielile aferente, reprezentând 19% din valoarea totală.

În 2017 s-au închis 2 cantine publice de ajutor social (în județele Bacău și Neamț), acesta conducând la scăderea capacității totale (cu 10,8%) a cantinelor și implicit a numărului celor care beneficiază de serviciile aferente (cu 8,7%). În ceea ce privește cantinele private de ajutor social se constată o mărire a capacității cu 25% (190 locuri) față de 2016, aceasta traducându-se în creșterea cu 42% a numărului de beneficiari (213 persoane).

5.7. Condiții de locuire, alte servicii publice, spații verzi

5.7.1 Locuințe și condiții de locuire

Conform datelor furnizate de INS, la nivelul anului 2013⁴⁶, numărul total de locuințe în Regiunea Nord-Est era de 1.427.223, reprezentând 16,21% din numărul total existent la nivel național - aspect corelat cu faptul că regiunea detine cea mai mare pondere a populației dintre cele 8 regiuni de dezvoltare. În raport cu numărul de locuințe la nivel județean, cele mai multe dintre acestea se afla

în județul Iași - 22% din totalul regional de locuințe și în județele Bacău și Suceava cu câte 19%. Cele mai puține sunt în județele Botoșani și Vaslui, ce detin ponderi de câte 12,3% din total. Din numărul total existent la nivel regional, 613.628 locuințe se aflau amplasate în mediul urban, reprezentând 43% din total. Și în acest caz, cele mai multe se aflau în localitățile urbane din județele Iași, Bacău și

⁴⁶ Anul 2013 constituie an de referință prevăzut în PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est și aprobat de CDR Nord-Est.

Suceava cu ponderi de 24,2%, 21% si 18,5% din total.

Perioada 2015-2017 este caracterizata printr-o crestere a numarului de locuinte la nivelul fiecarui judet, ajungandu-se la 1.455.534 unitati (16,21% din numarul total la nivel national), distributia lor pe judete si pe medii de rezidenta ramanand neschimbata.

5.7.2 Serviciul de transport public in comun

Conform datelor publicate de INS, doar 8 localitati urbane din regiune dispuneau de

vehicule (pe inventar) pentru transportul public local de pasageri, pe anul 2012⁴⁷.

Parcul auto din localitatile urbane cuprindea in total 652 vehicule de inventar pentru transport public de pasageri, din care 455 autobuze si microbuze, 170 tramvaie si 27 troleibuze.

In 2016 situatia s-a mai imbunatatit, numarul localitatilor urbane care dispuneau de vehicule pentru transportul public a crescut la 13, iar parcul auto s-a marit pana la 694 vehicule, din care 484 autobuze si microbuze, 182 tramvaie si 28 troleibuze.

In 2017 se constata micșorarea parcului auto cu 105 vehicule: 68 autobuze si microbuze, 27 tramvaie si 10 troleibuze au fost retrase.

Nr. pasagerilor transportati in transportul public in comun, pe categorii de vehicule, mii persoane

Tip	UAT	2012	2014	2015	2016	2017
Tramvaie	RNE	55148	56531,4	61766,2	66050,2	76184,3
	Botosani	1471	1457,4	1190,2	943,2	903,3
	Iasi	53677	55074	60576	65107	75281
Autobuze si microbuze	RNE	107192,4	109741,8	115573	118843,3	124229
	Bacau	10864	8729,3	8535	8522,1	8472,3
	Botosani	1603	1640,1	1605,2	1573,5	1547,3
	Iasi	78056	82878	89238	88666,9	89291,9
	Neamt	873	827	846	944	3622
	Suceava	10239,7	10616,8	10039,3	12629,8	13759,9
	Vaslui	5556,7	5050,6	5309,5	6507	7535,6
Troleibuze	RNE	3553	3689	3551	3099,1	993,5
	Neamt	3553	3689	3551	3098	977
	Vaslui	-	-	-	1,1	16,5

Sursa: prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

Cel mai mare numar de pasageri transportati este asigurat de transportul public in comun de pasageri pe baza de autobuze si microbuze - 107.192 mii pasageri totali in 2012, reprezentand 64,6% din numarul total al pasagerilor transportati. Dintre acestia, 72% proveneau din judetul Iasi. Transportul public pe baza de troleibuze se mai desfasura in 2012 doar in municipiul Piatra Neamt, inregistrandu-se un numar total de 3.553 mii pasageri.

In perioada 2013-2017 a avut loc o crestere a numarului de pasageri transportati cu autobuze

si microbuze cu 15,8% fata de 2012. Ponderea pasagerilor care au utilizat transportul electric a fost de 35,6% in 2013, 35,4% in 2014, 36,1% in 2015, 36,7% in 2016 si 38,3% in 2017. In anul 2017, transportul pe baza de troleibuze era organizat in Piatra Neamt (scadere a numarului de pasageri pana la 977 mii) si Vaslui cu 16,5 mii. Astfel, in 2017 numarul total de pasageri care au utilizat transportul public in comun electric a fost de 77.177,8 mii persoane, in crestere cu 31% fata de 2012.

⁴⁷ Anul 2012 constituie an de referinta prevazut in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

5.7.3 Spatiile verzi

Spatiile verzi amenajate (parcuri, gradini publice sau scuaruri publice, terenurile bazelor si amenajarilor sportive in cadrul perimetrelor construibile ale localitatilor) din mediul urban al Regiunii Nord-Est insumau 2.762 hectare in 2012⁴⁸.

Astfel, spatiile verzi amenajate din regiune reprezentau 12,05% din suprafata totala de la nivel national. Suprafata medie a spatiilor verzi amenajate pe cap de locuitor din mediul urban din Regiunea Nord-Est era de 17,35 mp/loc, valoare cu aproximativ 2mp mai scazuta decat media de la nivel national. Din suprafata totala a spatiilor verzi amenajate din mediul urban din Regiunea Nord-Est, 25,85% erau amplasate in localitatile din judetul Bacau (714 hectare), 11,12% in judetul Botosani (307 hectare), 18,46% in judetul Iasi (510 hectare), 12,17% in judetul Neamt (336 hectare), 18,94% in judetul Suceava (523 hectare) si 13,47% in judetul Vaslui (372 hectare). In 2013 suprafata spatiilor verzi amenajate a ajuns la 3076 hectare la nivel regional (crestere cu 12% fata de 2012), reprezentand 12,9% din valoarea nationala (cu 1 pp mai mult fata de 2012). In ceea ce priveste suprafata medie/locuitor in anul 2013, aceasta are valoarea mai apropiata de cea la nivel national (17,66 fata de 18,77 la nivel national). De asemenea, se constata o crestere semnificativa a spatiilor verzi in mediul urban din judetul Iasi, in municipiul Iasi inregistrandu-se o crestere cu 210 hectare (46,6%), in orasul Hirtau o crestere cu 24 hectare (342,8%), iar in orasul Targu Frumos o crestere cu 26 hectare (650%). In 2014 modificari substantiale au avut loc in

- municipiul Moinesti (judetul Bacau): crestere de 65% (28 ha);
- municipiul Dorohoi (judetul Botosani): crestere de 53% (18 ha);
- municipiul Barlad (judetul Vaslui): scadere de 16% (28 ha). La nivel regional, in 2014, valoarea totala a spatiilor verzi

a fost in stagnare fata de 2013 (doar 20 ha in plus).

In 2015 au avut loc cresteri ale suprafetelor spatiilor verzi in urmatoarele municipii si orase:

- municipiul Bacau (judetul Bacau): crestere cu 2,4% (9 ha);
- municipiul Iasi (judetul Iasi): crestere cu 3,8% (25 ha);
- municipiul Campulung Moldovenesc (judetul Suceava): crestere cu 75% (15 ha);
- orasul Brosteni (judetul Suceava): crestere cu 1400% (14 ha).

In 2016 s-au marit suprafetele spatiilor verzi in urmatoarele localitati urbane:

- orasul Darmanesti (judetul Bacau): crestere cu 160% (15 ha);
- municipiul Pascani (judetul Iasi): crestere cu 193% (43 ha).

In 2017 au avut loc urmatoarele modificari:

- Municipiul Onesti (judetul Bacau): scadere cu 27,5% (43 ha);
- Municipiul Roman (judetul Neamt): crestere cu 3,2% (4 ha);
- Municipiul Falticeni (judetul Suceava): crestere cu 210% (32 ha);
- Orasul Frasin (judetul Suceava): crestere de la 1 la 10 ha;
- Orasul Gura Humorului (judetul Suceava): crestere cu 27,8% (8 ha)
- Orasul Vicovul de Sus (judetul Suceava): crestere cu 433% (20 ha).

La nivel regional aceste cresteri insumeaza 33 ha. Fata de anul 2012 (de referinta) cresterea totala a fost de 17,6%.

In 2017 suprafata medie a spatiilor verzi amenajate pe cap de locuitor domiciliat in mediul urban din Regiunea Nord-Est era de 18,2 mp/loc, valoare cu 3,1 mp mai scazuta decat media de la nivel national.

In caravana de monitorizare a Planului de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020, desfasurata in localitatile mici si mijlocii din Regiunea Nord-Est s-au identificat o serie de

⁴⁸ Anul 2012 constituie an de referinta prevazut in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

probleme, nevoi, provocari cu care se confrunta discutiilor cu reprezentantii administratiei comunitatile locale. Tabelul urmatoar prezinta in publice locale s-au semnalat problemele si mod sintetic aceste aspecte identificate, provocarile respective. mentionand si localitatile unde, in urma

Domeniu	Principalele aspecte
<p>Accesibilitate, mobilitate, infrastructura de transport rutier si feroviar, transport public</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unei centuri ocolitoare in localitati: Barlad, Campulung Moldovenesc, Comanesti, Darmanesti, Dorohoi, Falticeni, Flamanzi, Gura Humorului, Husi, Pascani, Podu Iloaiei, Tg. Neamt, Vatra Dornei; • Starea proasta a drumurilor comunale din localitatile componente: Biczaz (70 km drumuri), Murgeni; • Strazi orasenesti in mare parte nemodernizate: Barlad, Buhusi, Campulung Moldovenesc, Comanesti, Darabani, Darmanesti, Flamanzi, Harlau, Husi, Liteni, Milisauti, Negresti, Pascani, Radauti, Roznov, Siret, Slanic Moldova, Solca, Tg. Neamt, Vicovu de Sus; • Trafic auto intens, zone de congestionare a traficului: Buhusi, Pascani, Podu Iloaiei, Tg. Frumos; • Spatii insuficiente de parcare: Barlad, Buhusi, Cajvana, Campulung Moldovenesc, Comanesti, Darabani, Dorohoi, Falticeni, Harlau, Husi, Liteni, Radauti, Roman, Roznov, Saveni, Tg. Ocna, Vatra Dornei; • Lipsa transportului public in comun: Biczaz, Brosteni, Bucecea, Buhusi, Darmanesti, Dolhasca, Falticeni, Frasin, Harlau, Liteni, Milisauti, Murgeni, Negresti, Saveni, Siret, Slanic Moldova, Tg. Neamt, Tg. Ocna, Tg. Frumos, Vatra Dornei, Vicovu de Sus; • Pozitionarea periferica: Murgeni, Siret; • Deficiente de conectivitate: nevoia modernizarii DN15 Biczaz - Vatra Dornei, DJ 155F Biczaz-Izvoru Muntelui, DN288 Tg. Frumos-Botosani; • Necesitatea de a construi drumuri/strazi orasenesti datorita extinderii zonei intravilane si a aparitiei de noi cartiere de locuinte: Vicovu de Sus; • Necesitatea amenajarii pistelor pentru biciclisti: Barlad, Buhusi, Comanesti, Dorohoi, Falticeni, Flamanzi, Gura Humorului, Harlau, Liteni, Milisauti, Onesti, Radauti, Roznov, Saveni, Siret, Slanic Moldova, Solca, Tg. Frumos, Vatra Dornei; • Necesitatea amenajarii/extinderii spatiilor pietonale: Comanesti, Dorohoi, Liteni, Solca; • Nevoia imbunatatirii serviciului de transport public in comun: • Achizitionare de mijloace de transport electrice: Barlad, Comanesti, Flamanzi, Gura Humorului, Husi, Liteni, Moinesti, Onesti, Radauti, Slanic Moldova, Tg. Neamt, • Necesitatea modernizarii statii feroviare: Barlad, Dolhasca, Frasin, Harlau, Milisauti, Radauti;
<p>Invatamant si infrastructura de educatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa sau insuficienta creselor: Buhusi, Campulung Moldovenesc, Bucecea, Comanesti, Dolhasca, Falticeni, Gura Humorului, Harlau, Liteni, Moinesti, Radauti, Tg. Frumos, Roman, Roznov, Slanic Moldova, Salcea, Tg. Ocna; • Capacitate insuficienta a gradinitelor fata de cererea existenta: Comanesti, Dorohoi, Flamanzi, Frasin, Gura Humorului, Milisauti, Negresti, Pascani, Podu Iloaiei, Tg. Frumos, Vicovu de Sus, Biczaz; • Scaderea populatiei prescolare: toate localitatile urbane din judetele Bacau, Botosani, Iasi (exceptie fiind Tg. Frumos unde s-a inregistrat crestere), Neamt, Suceava (exceptie fiind Cajvana si Solca, unde nivelul este apr. constant) si Vaslui;

	<ul style="list-style-type: none"> • Scaderea numarului de elevi inscrisi in invatamantul primar si gimnazial: Onesti, Slanic Moldova, Tg. Ocna, Darabani, Flamanzi, Stefanesti, Podu Iloaiei, Bicz, Roznov, Brosteni, Cajvana, Dolhasca, Frasin, Liteni, Vicovu de Sus; • Scaderea numarului de elevi inscrisi in invatamantul liceal: toate localitatile urbane din judetele Bacau, Botosani (exceptie Dorohoi si Saveni), Iasi, Neamt; (exceptie Bicz), Suceava (exceptie Dolhasca si Liteni) si Vaslui; • Nevoi investitionale in infrastructura scolara, lucrari de reabilitare (inclusiv termica), modernizare, dotare, constructii de noi sali de sport: toate localitatile urbane • Lipsa autorizatiilor de functionare a scolilor: Darabani, Dolhasca, Liteni; • Lipsa sau numar insuficient de microbuze pentru transportul local al elevilor: Dolhasca, Flamanzi, Hirlau, Liteni, Roznov, Tg. Ocna; • Lipsa unei structuri de invatamant liceal: Frasin, Milisauti; • Lipsa unor structuri de invatamant profesional (scoli profesionale): Salcea; • Abandon scolar ridicat: Murgeni (in ciclul gimnazial in randul comunitatii rome), Podu Iloaiei, Tg. Ocna; • Fluctuatia cadrelor didactice: Slanic Moldova;
<p>Infrastructura de sanatate si servicii medicale</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deficit de personal medical calificat: Barlad, Bicz, Brosteni, Comanesti, Darabani, Darmanesti, Dolhasca, Dorohoi, Flamanzi, Frasin, Gura Humorului, Husi, Liteni, Milisauti, Murgeni, Pascani, Radauti, Salcea, Tg. Neamt, Vatra Dornei, Vicovu de Sus • Nevoia de extindere a spitalulelor: Barlad, Campulung Moldovenesc, Roman, Vatra Dornei; • Nevoia reinfiintarii unitatilor spitalicesti: Negresti; • Spitale fara autorizatii de functionare: Pascani (spitalul CFR); • Nevoia infiintarii/extinderii unitatii de primire a urgentelor: Darabani, Pascani, Tg. Neamt, Vatra Dornei, • Nevoia infiintarii unui centru medical: Darmanesti; • Nevoi investitionale in infrastructura de sanatate, lucrari de reabilitare (inclusiv termica), modernizare, dotare: Barlad, Bicz, Brosteni, Buhusi, Cajvana, Campulung Moldovenesc, Comanesti, Dorohoi, Flamanzi, Harlau, Liteni, Milisauti, Moinesti, Murgeni, Onesti, Pascani, Podu Iloaiei, Radauti, Roman, Roznov, Salcea, Siret, Vatra Dornei, Stefanesti, Tg. Neamt, Tg. Frumos, Vicovu de Sus • Lipsa centrelor de permanenta: Dolhasca, Frasin, Husi, Liteni, Slanic Moldova, Stefanesti; • Nevoia infiintarii/extinderii unitati medico-sociale: Harlau, Liteni, Saveni; • Nevoia infiintarii de dispensare medicale: Solca; • Nevoia infiintarii unui centru de sanatate mintala: Siret, • Probleme de accesibilitate la serviciile medicale: Gura Humorului, Roznov, Slanic Moldova, Solca; • Lipsa cabinetelor medicale (si a personalului medical) in unitatile scolare: Husi;
<p>Infrastructura tehnico-edilitara</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa retelei de gaz metan: Brosteni, Cajvana, Dolhasca, Milisauti, Murgeni, Saveni, Stefanesti, Vatra Dornei, Vicovu de Sus; • Existenta unor gospodarii neracordate la reseaua de electricitate: Darmanesti, Flamanzi, Podu Iloaiei; • Nevoia reabilitarii termice a blocurilor de locuinte: <ul style="list-style-type: none"> - lipsa asociatiilor de proprietari: Bucecea, Darabani, Husi, Murgeni, Negresti, Stefanesti, Solca, Vicovu de Sus - asociatii de locatari nefunctionale: Slanic Moldova

- altele: Barlad, Bicaz, Campulung Moldovenesc, Comanesti, Darmanesti, Dolhasca, Dorohoi, Flamanzi, Harlau, Moinesti, Podu Iloaiei, Radauti, Roman, Saveni, Siret, Tg. Ocna, Tg. Frumos, Vatra Dornei,
- Necesitatea extinderii/modernizarii retelei de iluminat public: Barlad, Bicaz, Brosteni, Buhusi, Cajvana, Drabani, Campulung Moldovenesc, Comanesti, Darmanesti, Frasin, Dolhasca, Dorohoi, Falticeni, Flamanzi (lipsa asociatiilor de proprietari), Gura Humorului, Harlau, Husi, Moinesti, Murgeni, Negresti, Onesti, Pascani, Radauti, Roman, Roznov, Saveni, Siret, Slanic Moldova, Stefanesti, Tg. Neamt, Tg. Ocna, Tg. Frumos, Vatra Dornei, Vicovu de Sus;
- Nevoia amenajarii de noi spatii verzi: Barlad, Bicaz, Darabani, Brosteni, Buhusi, Cajvana, Campulung Moldovenesc, Daramanesti, Dolhasca, Dorohoi, Falticeni, Flamanzi, Frasin, Gura Humorului, Harlau, Husi, Liteni, Murgeni, Negresti, Pascani, Radauti, Roman, Roznov, Salcea, Saveni, Siret, Stefanesti, Tg. Neamt, Vicovu de Sus;

5.8. Anexe

Proiectele din Master Planul General de Transport al Romaniei care vizeaza Regiunea Nord-Est

Modul de transport	Denumire proiect	Lungime (km)	Valoare estimata (mil euro)	Perioada de implementare		
				2014-2020	2021-2030	2031-2040
Infrastructura rutiera						
R-A	Autostrada Targu Neamt - Iasi - Ungheni	135,0	1059,70	X		
R-A	Autostrada Targu Mures - Targu Neamt	183,8	2942,57		X	
R-A	Autostrada Brasov-Bacau	160,0	1845,46		X	
R-DX	Drum expres Focsani - Bacau	109,3	428,30	X		
R-DX	Drum expres Bacau - Pascani	81,2	388,95	X		
R-DX	Drum expres Pascani - Suceava	60,5	289,99		X	
R-DX	Drum expres Suceava-Siret	41,0	196,20		X	
R-DX	Drum expres Suceava-Botosani (faza I si II)	26,1	124,55		X	
R-DX	Drum expres Bacau-Piatra Neamt (faza I si II)	61,1	239,13		X	
R-TR	Drum Transregio Botosani-Tg. Frumos	73,0	36,50		X	
R-TR	Drum Transregio Vaslui-Galati (+Tisita)	181,0	90,50		X	
R-TR	Drum Transregio Iasi-Vaslui-Bacau	151,0	99,50		X	
R-TR	Drum Transregio Piatra Nt.-Tg. Neamt	35,0	19,10		X	
R-TR	Drum Transregio Suceava-Bistrita	178,0	124,90		X	
R-TR	Drum Transregio Iacobeni-Borsa-Negresti Oas	234	129,1		X	
R-ET	Drum EuroTrans Crasna-Albita	50,0	27,00		X	
R-VO	Varianta ocolitoare Bacau	20,18	83,57	X		
R-VO	Varianta ocolitoare Suceava	7,29	18,38	X		
R-VO	Varianta ocolitoare Vatra Dornei	4	18,29		X	

R-VO	Varianta ocolitoare Campulung Moldovenesc	18,0	86,40		X
R-VO	Varianta ocolitoare Vaslui	9,0	10,80	X	
R-VO	Varianta ocolitoare Barlad	11,3	13,54	X	
Infrastructura Feroviara					
F-Reab.	Ilva Mica - Suceava	191,0	687,20		X
F-Reab.	Pascani - Darmanesti	71,0	284,00		X
F-Reab.	Roman - Iasi	116,0	527,00		X
F-Reab., Elec.	Darmanesti-Vicsani	30,0	57,00		X
F-Vit. spor.	Pascani - Iasi	76,0	25,70	X	
F-Reab.	Focsani - Roman	147,0	588,00	X	
Infrastructura Aeriana					
A-Dezv.	Suceava		37,18		X
A-Dezv.	Iasi		102,63	X	
A-Dezv.	Bacau		66,87	X	
Infrastructura Multimodala					
M-Nou	Bacau		21,44	X	
M-Nou	Suceava		21,44		X
M-Nou	Iasi		34,25		X

Proiecte majore care urmeaza a fi implementate prin Programul Operational Infrastructura Mare (POIM) 2014-2020, Axa Prioritara 1 – Imbunatatirea mobilitatii prin dezvoltarea retelei TEN-T si a metroului, Axa Prioritara 2 - Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil si efficient, pentru Regiunea Nord-Est

Proiect	Data planificata a notificarii/depunerii	Data planificata a inceperii implementarii	Data estimata a finalizarii
Autostrada Tg. Neamt – Iasi – Ungheni (fara pod)	2020, trimestrul 2	2020, trimestrul 2	2025, trimestrul 4
Drum de mare viteza Bacau – Pascani	2019, trimestrul 4	2019, trimestrul 4	2025, trimestrul 4
Podul peste Prut de la Ungheni	2019, trimestrul 3	2019, trimestrul 3	2023, trimestrul 4
Varianta de ocolire Bacau	2017, trimestrul 4	2016, trimestrul 2	2019, trimestrul 1
Drum de mare viteza Focsani-Bacau	2019, trimestrul 4	2019, trimestrul 4	2025, trimestrul 4
Reabilitare linie de cale ferata Focsani - Roman	2020, trimestrul 2	2020, trimestrul 2	2023, trimestrul 4

Sursa: Ministerul Fondurilor Europene

Situatia cantinelor sociale si beneficiarilor, 2012-2017

Unitate administrativ teritoriala	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Capacitatea cantinelor de ajutor social, locuri						
Regiunea Nord-Est	3854	3454	3175	3605	4100	3655
Bacau	229	229	100	250	220	20
Botosani	600	350	350	300	450	450
Iasi	300	360	300	300	300	250
Neamt	340	180	290	370	620	500
Suceava	1335	1285	1085	1335	1360	1285
Vaslui	1050	1050	1050	1050	1150	1150
Beneficiari ai serviciilor cantinelor de ajutor social, numar mediu zilnic						
Regiunea Nord-Est	1997	2452	2782	2846	2015	1838
Bacau	125	129	73	234	112	97

Botosani	267	306	321	388	319	287
Iasi	173	172	225	189	171	177
Neamt	286	165	261	329	412	355
Suceava	747	683	813	784	548	469
Vaslui	399	997	1089	922	453	453
Cheltuieli de functionare, lei						
Regiunea Nord-Est	8621231	8483455	7996911	11756148	10492501	10734980
Bacau	311558	372239	152621	278084	216756	194580
Botosani	902964	904381	1284644	1511115	1408664	2008219
Iasi	820369	895549	1460901	1513814	1542300	1684368
Neamt	2117202	1784855	717732	1404966	1703213	1189963
Suceava	3108757	3166050	2784259	5382181	3440793	3477074
Vaslui	1360381	1360381	1596754	1665988	2180775	2180776
Din care: buget local, lei						
Regiunea Nord-Est	8087903	7931174	7314394	11184105	10270075	10476874
Bacau	304260	364759	149918	267400	91635	69959
Botosani	887911	886195	1264420	1492736	1387028	1971107
Iasi	820369	895549	902175	1513814	1542300	1684368
Neamt	1702072	1346758	717732	1404966	1703213	1189963
Suceava	3020926	3085548	2698475	4854001	3365124	3380701
Vaslui	1352365	1352365	1581674	1651188	2180775	2180776
Contributii beneficiar, lei						
Regiunea Nord-Est	533328	522281	123791	129682	218974	240870
Bacau	7298	7480	2703	10684	125121	124621
Botosani	15053	18186	20224	16988	18184	19876
Iasi	:	:	:	:	:	:
Neamt	415130	438097	:	:	:	:
Suceava	87831	80502	85784	87210	75669	96373
Vaslui	8016	8016	15080	14800	:	:
Fonduri proprii, sponsorizari, alte surse, lei						
Regiunea Nord-Est	:	:	558726	442361	3452	17236
Bacau	:	:	:	:	:	:
Botosani	:	:	:	1391	3452	17236
Iasi	:	:	55726	:	:	:
Neamt	:	:	:	:	:	:
Suceava	:	:	:	440970	:	:
Vaslui	:	:	:	:	:	:

Sursa: prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

Situatia cantinelor sociale constituite de ONG-uri, 2012-2017

Unitate administrativ teritoriala	2012	2013	2014	2015	201	2017
Capacitatea cantinelor de ajutor social, locuri						
Regiunea Nord-Est	913	1400	1582	1504	750	940
Bacau	178	228	270	150	20	100
Botosani	318	315	335	315	220	476
Iasi	172	207	237	237	160	60
Neamt	245	650	644	682	250	204
Suceava	:	:	96	120	100	100
Vaslui	:	:	:	:	:	:
Beneficiari ai serviciilor cantinelor de ajutor social, numar mediu zilnic						

Regiunea Nord-Est	691	1103	1460	1182	507	720
Bacau	28	198	115	66	18	30
Botosani	275	257	429	331	193	395
Iasi	172	187	326	214	153	62
Neamt	216	461	520	471	63	133
Suceava	:	:	70	100	80	100
Vaslui	:	:	:	:	:	:
Cheltuieli de functionare, lei						
Regiunea Nord-Est	1756409	2546368	3200448	3296028	2491701	2383472
Bacau	24320	85800	116300	26200	15000	62484
Botosani	739046	836810	658960	494122	988584	940321
Iasi	509046	503462	782286	851043	602184	382604
Neamt	483997	1120296	1385182	1700528	495475	357605
Suceava	:	:	257720	224135	390458	640458
Vaslui	:	:	:	:	:	:
Din care: buget local, lei						
Regiunea Nord-Est	138960	674783	950917	942663	48000	112800
Bacau	:	:	37000	:	:	:
Botosani	:	:	:	:	:	:
Iasi	93960	:	223560	162000	:	64800
Neamt	45000	674783	677857	732663	:	:
Suceava	:	:	12500	48000	48000	48000
Vaslui	:	:	:	:	:	:
Contributii beneficiar, lei						
Regiunea Nord-Est	60617	68944	85663	72111	:	:
Bacau	4320	:	10800	10800	:	:
Botosani	56297	68944	74863	61311	:	:
Iasi	:	:	:	:	:	:
Neamt	:	:	:	:	:	:
Suceava	:	:	:	:	:	:
Vaslui	:	:	:	:	:	:
Fonduri proprii, sponsorizari, alte surse, lei						
Regiunea Nord-Est	1556832	1802641	2163868	2281254	2443701	2270672
Bacau	20000	85800	68500	15400	15000	62484
Botosani	682749	767866	584097	432811	988584	940321
Iasi	415086	503462	558726	689043	602184	317804
Neamt	438997	445513	707325	967865	495475	357605
Suceava	:	:	245220	176135	342458	592458
Vaslui	:	:	:	:	:	:

Sursa: prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

6. Mediu

6.1 Infrastructura de utilitati

Servicii de furnizare a apei potabile

In anul 2017⁴⁹, doar 68,6% din localitatile Regiunii Nord-Est erau conectate la reseaua publica de furnizare a apei potabile, nivel inferior mediei nationale - 79,6%. Se remarca o crestere a acestei ponderi cu 6,5 pp fata de 2012⁵⁰. Se remarca o crestere a numarului localitatilor conectate la reseaua de apa din judetul Suceava, de la 48 in anul 2012, la 60 in 2017 precum si in judetul Vaslui de la 60 in 2012 la 67 in 2017. La nivel regional, in

Populatia deservita de sistemul public de alimentare cu apa	% din populatie 2012	% din populatie 2013	% din populatie 2014	% din populatie 2015	% din populatie 2016	% din populatie 2017
Romania	60,3	61,3	62,5	63,7	65,2	67,5
Regiunea NORD-EST	45,4	49,1	49,2	49,5	46,2	47,4
Bacau	51,6	52,0	53,3	53,6	54,4	55,2
Botosani	38,1	35,9	37,0	38,1	37,0	35,9
Iasi	55,1	74,3	72,5	72,0	54,8	56,6
Neamt	57,0	48,8	49,8	51,2	52,7	55,4
Suceava	29,3	33,3	31,7	31,9	34,0	35,0
Vaslui	36,7	33,5	36,5	36,0	37,2	38,9

Sursa: prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

In 2014 se observa o crestere cu peste 140 mii a numarului de locuitori conectati la reseaua de apa in judetul Iasi si cu 14 mii in judetul Suceava, dar si o scadere a populatiei conectate din judetele Neamt (- 36 mii), Botosani (-7 mii) si Vaslui (-1.600⁵²). In anul 2015 cresterea a fost mai modesta, cu aproape 5000 de persoane la nivel regional. Se remarca in 2015 (fata de anul precedent) scaderea numarului persoanelor conectate la reseaua de apa in judetul Vaslui (2558), Iasi (1760) si Bacau (380).

In 2016 se observa o scadere a procentului populatiei conectata la sistemul de alimentare cu apa pana la valoarea de 46,2%. Cea mai mare descrestere se observa in judetul Iasi, 134.423 locuitori nu mai figureaza ca fiind conectati la reseaua de apa potabila.

2017, fata de anul 2016, au fost conectate 6 noi localitati (3 in judetul Iasi si cate o localitate in judetele Botosani, Neamt si Vaslui). Urmarind populatia deservita de reseaua de apa, diferenta regional-national in 2017 este si mai accentuata - 47,4% (45,4% in 2012) la nivelul regiunii, fata de media nationala de 67,5% (60,3% in 2012). La nivel intraregional, cel mai mic procent al populatiei⁵¹ conectate la reseaua de apa se inregistreaza in judetele Suceava (35,0%) si Botosani (35,9%), iar cele mai mari nivele in judetele Iasi (56,6%) si Bacau (55,2%).

In 2017 se observa o usoara redresare a situatiei la nivel regional aprox. 31.000 persoane apar in plus, conectate la reseaua de apa potabila. Totodata, in regiune exista doua orase care nu au retea de apa potabila, Cajvana si Milisauti din judetul Suceava.

Pe de alta parte, ponderea consumului de apa potabila pentru consum casnic in totalul volumului de apa distribuita este in Regiunea Nord-Est de 71,5%, nivel usor sub media nationala (75,2%).

⁴⁹ Sursa datelor: Baza de date TEMPO - online, INS

⁵⁰ Anul 2012 este anul de referinta pentru acesti indicatori in varianta avizata si aprobata a Planului de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020.

⁵¹ In varianta avizata si aprobata a Planului de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020, au fost folosite datele INS privind populatia stabila.

Incepand cu anul 2015, INS furnizeaza doar date privind populatia rezidenta si cea domiciliata, rezultand diferente mari intre datele folosite pana acum (pentru perioada dinainte de 2014) si cele disponibile de acum inainte, datele vechi fiind eliminate din sistem. In raport a fost folosit nivelul populatiei rezidente la 1 iulie

⁵² Diferente rezultate din ajustarile realizate de INS

Aceste valori sunt in crestere fata de 2012 ⁵³ (64,58% in Regiunea Nord-Est; 67,1% media nationala).

Urmarind datele aferente consumului de apa potabila pentru uz casnic per locuitor, se constata ca nivelul total in 2017 este de 17,6 m³/persoana (in scadere cu 1,9 m³ fata de 2012 dar in crestere fata de 2016 cu 0,5 m³), valoare cu mult sub nivelul mediu national (28,7 m³). Pe de alta parte, se constata si o scadere continua anuala a consumului de apa potabila in mediul urban, atat pentru uz casnic, cat si pentru agentii economici, cantitatea de apa potabila distribuita consumatorilor, pentru intreaga regiune, scazand de la 99.119 mii metri cubi in 2012, la 78.892 in 2013, 73.259 in 2014, in perioada 2015-2017 avand o evolutie sinusoidala.

Reteaua de canalizare

In anul 2017 doar 37,3% (34,96% in 2016, 34,06% in 2015, 32,97% in 2014, 30,25% in 2013 si 28,44% in 2012) din localitatile regiunii erau racordate la sisteme de canalizare, situatie similara cu cea

nationala 39,3% (37,22% in 2016, 35,27% in 2015, 33,67% in 2014, 30,87 in 2013 si 29,11% in 2012). Mai mult, orasele Milisauti si Vicovu de Sus nu au retea de canalizare.

Situatia este cu totul alta cand analizam procentul populatiei conectate din total populatie, media regionala (la nivelul anului 2017) de 35,5% fiind cu mult sub nivelul national de 50,9%.

Fata de anul 2012 ⁵⁴ se observa o stagnare a ponderii regionale, in timp ce cea nationala a crescut ⁵⁵ cu 4 pp.

In anul 2013 s-a inregistrat o scadere cu peste 100 mii a populatiei din Regiunea Nord-Est conectate la reseaua de canalizare, urmata de o crestere in 2014 (cu 30 mii persoane), cele mai mari fluctuatii inregistrandu-se in judetele Iasi, Neamt si Botosani. In anul 2015 se constata o crestere usoara la nivel regional a numarului de locuitori conectati cu 6537 fata de 2014, insa s-au inregistrat si scaderi in judetele Bacau si Vaslui. Tendinta de usoara crestere continua si in perioada 2016-2017, ajungandu-se la un total de 1.147.401 locuitori conectati la sistemul de canalizare.

Locuitorii cu locuintele conectate la sistemele de canalizare	% din populatie 2012	% din populatie 2013	% din populatie 2014	% din populatie 2015	% din populatie 2016	% din populatie 2017
Romania	46,9	46,7	47,2	47,8	49,2	50,9
Regiunea Nord-Est	35,5	32,5	33,4	33,7	34,1	35,5
Bacau	38,4	38,6	39,9	40,0	41,4	42,9
Botosani	34,0	28,9	29,2	29,5	30,1	30,4
Iasi	44,6	39,0	39,0	38,9	38,7	39,7
Neamt	39,1	31,6	31,9	32,2	31,9	35,5
Suceava	25,3	25,6	26,5	27,6	28,0	29,6
Vaslui	26,8	25,5	29,5	29,3	30,2	30,5

Sursa: prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

Toate judetele au valori inferioare nivelului national. Judetele Suceava, Botosani si Vaslui sunt cele care au cele mai mari probleme, doar 29,6%, 30,4% respectiv 30,5% din populatie avand acces la acest serviciu. Beneficiau de acces la retele de canalizare (2017), 44 de orase si

municipii din regiunea Nord Est; reseaua avand o lungime totala de 2644,2 km, (65,2% din lungimea totala a retelei de canalizare de la nivelul regional).

⁵³ Anul 2012 constituie an de referinta prevazut in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

⁵⁴ Anul 2012 constituie an de referinta prevazut in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

⁵⁵ Datele pentru 2012 au fost modificate conform noilor date in ceea ce priveste populatia, folosindu-se indicatorul populatia rezidenta la 1 iulie.

6.2. Calitatea aerului

Calitatea aerului a fost monitorizata continuu prin rețeaua automată de monitorizare a calitatii mediului reprezentată la nivelul regiunii de 19 stații automate (2016), dintre care 6 de tip fond urban, 6 de tip industrial, 2 de tip trafic, 1 de tip fond suburban, 1 de tip fond regional, 1 de tip fond rural, 2 de tip neprecizat (jud. Vaslui).

Concentrațiile medii anuale ale poluanților atmosferici NO₂, SO₂, PM₁₀, O₃, C₆H₆, Pb, As, Cd și Ni determinați în cadrul RNMCA (Rețeaua Națională de Monitorizare a Calitatii Aerului) la stațiile de fond, trafic și industrial, în anul 2014, în raport cu valorile limita anuale/valoarea tinta, au fost depășite la indicatorul ozon, de stația IS 4 (Iasi) cu aproape 20 μg/m³ (limita fiind de 120 μg/m³).

Din analiza datelor existente se constată că pentru perioada 2009-2014, la toți poluanții luați în studiu, la toate tipurile de stații există o tendință generală de reducere a concentrațiilor medii anuale, care de regulă s-au situat sub valorile limita / valorile tinta, inclusiv în anul 2014.⁵⁶

În 2017, conform rapoartelor anuale privind starea mediului, elaborate de agențiile județene pentru protecția mediului, se constată următoarele:

✓ Jud. Bacău:

- concentrația medie anuală de dioxid de azot (NO₂) nu a depășit valoarea limita impusă;
- valorile maxime zilnice ale mediilor concentrațiilor pe 8 ore pentru monoxidul de carbon (CO) s-au situat mult sub valoarea maximă zilnică pentru protecția sănătății umane (10 mg/mc);
- concentrația de ozon (O₃) nu a depășit valoarea limita impusă;
- la indicatorul particule în suspensie PM₁₀ s-au evidențiat un număr total de 45 depășiri ale valorii limita zilnice înregistrate la cele trei stații de monitorizare, în municipiul Bacău; nu a fost depășită valoarea limita anuală pentru protecția sănătății umane (40 μg/mc) în nicio stație de monitorizare

- în anul 2017 nu au fost analizate metalele deoarece laboratorul AMP Bacău a fost în reparații capitale.
- ✓ Jud. Botosani:
 - concentrația medie anuală de NO₂ nu a depășit valoarea limita impusă, de asemenea, valorile înregistrate au fost sub valoarea limita orară (200 μg/m³), care nu trebuie depășită mai mult de 18 ori într-un an calendaristic;
 - la indicatorul dioxid de sulf (SO₂), valorile înregistrate au fost mult sub valoarea limita orară (350 μg/mc), care nu trebuie depășită mai mult de 24 ori/an, dar și sub valoarea limita zilnică (125 μg/mc), care nu trebuie depășită mai mult de 3 ori/an, conform Legii 104/2011, privind Calitatea Aerului.
 - monitorizarea monoxidului de carbon, indică o valoare maximă zilnică a mediilor pe 8 ore de 3,04 mg/mc, mult sub valoarea limita zilnică pentru protecția sănătății umane (10 mg/m³);
 - concentrațiile la ozon (O₃) s-au situat sub pragul de informare - 180 μg/m³ și de alertă - de 240 μg/m³ (media pe 1h). Nu au fost înregistrate depășiri ale valorii tinta pentru protecția sănătății umane (120 μg/m³),
 - la indicatorul particule în suspensie PM₁₀ gravimetric s-a înregistrat o valoare medie de 31,38 μg/m³ și un număr de 21 depășiri. Pentru PM₁₀ nefelometric media anuală a fost de 29,78 μg/m³ și un număr de 19 depășiri. Concentrațiile de PM₁₀ mai mari decât valoarea limita s-au înregistrat în perioada rece a anului, datorită funcționării centralelor termice și a condițiilor meteorologice (calm atmosferic, ceață).
- ✓ Jud. Iasi:
 - valoarea limita medie anuală la particule în suspensie PM₁₀ (40 μg/m³) a fost depășită, iar numărul depășirilor valorii

⁵⁶ Date din raportul anual privind starea mediului în România, anul 2015

*Raportul anual privind starea mediului pentru anul 2017 nu a fost încă publicat pe pagina de internet a AJPM.

limita zilnice a fost mai mare de 35 (statia de trafic IS1 Podu Piatra);

- s-au inregistrat 8 depasiri ale valorii tinta pentru protectia sanatatii umane ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$), pentru ozon (valoarea maxima zilnica a mediilor pe 8 ore), la statia de fond rural IS-4 Aroneanu, dar nu s-a depasit, numarul de 25 de zile pe an calendaristic, conform legii nr. 104 din 2011 privind calitatea aerului (inconjurator). Depasirile s-au produs pe fondul dispersiei scazute, conditii de calm atmosferic, temperaturi ridicate si radiatie solara maxima, care au condus la producerea si acumularea de ozon.
 - s-a inregistrat depasirea valorii limita orare si anuale pentru protectia sanatatii umane la indicatorul dioxid de azot in statia de trafic IS-1 Podu de Piatra. Media anuala inregistrata la NO_2 a fost de $43,14 \mu\text{g}/\text{m}^3$ fata de valoarea limita anuala de $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
 - pentru restul poluantilor monitorizati (dioxid de sulf, monoxid de carbon, benzen, $\text{PM}_{2.5}$, plumb, cadmiu si nichel din fractia PM_{10}), nu s-au inregistrat depasiri ale valorilor limita/valorilor tinta;
- ✓ Jud. Neamt:
- pentru dioxidul de azot nu s-a depasit valoarea maxima orara de $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
 - nu s-au inregistrat valori ale concentratiei de dioxid de sulf care sa depaseasca valorile limita pentru protectia sanatatii umane, pragul de alerta sau nivelul critic anual pentru protectia vegetatiei. Valoarea medie anuala pentru judetul Neamt a concentratiei de dioxid de sulf a fost de $6,21 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
 - pentru ozon nu s-au inregistrat valori care sa depaseasca valoarea tinta de $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ la statia NT1 Piatra Neamt si statia NT2 Roman, pragul de informare de $180 \mu\text{g}/\text{m}^3$, nici cel de alerta de $240 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
 - la statia automata NT1 Piatra Neamt s-au inregistrat opt depasiri a concentratiei maxime admise la PM_{10} gravimetric si noua depasiri la PM_{10} nefelometric. Aceste depasiri s-au inregistrat in lunile februarie, noiembrie si se datoreaza conditiilor meteo

nefavorabile, emisiilor provenite din instalatiile de ardere rezidentiale.

Cea mai mare valoare zilnica inregistrata a fost de $98,47 \mu\text{g}/\text{m}^3$, in statia de fond urban NT1 Piatra Neamt, peste valoarea limita zilnica pentru protectia sanatatii umane de $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, prevazuta in Legea nr.104 / 2011 privind calitatea aerului (inconjurator, conform acesteia valorile limita ale concentratiilor de PM_{10} gravimetric nu trebuie depasite mai mult de 35 de ori intr-un an calendaristic.

✓ Jud. Suceava:

- concentratia medie anuala de dioxid de azot nu a depasit valoarea limita anuala pentru protectia sanatatii umane ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$), in niciuna dintre statii;
- concentratia medie anuala de PM_{10} nu a depasit valoarea limita anuala pentru protectia sanatatii umane ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$);
- nicio valoare maxima zilnica a mediilor mobile de 8 ore la ozon nu a depasit valoarea tinta pentru protectia sanatatii umane;
- tendinta la nivelul judetului Suceava este de mentinere a unor concentratii foarte mici ale dioxid de sulf in aerul (inconjurator, cu mult sub valoarea limita orara ($350 \mu\text{g}/\text{m}^3$) si valoarea limita zilnica ($125 \mu\text{g}/\text{m}^3$) pentru protectia sanatatii umane;

✓ Jud. Vaslui:

- concentratiile medii orare de dioxid de azot (NO_2) masurate in statia automata de monitorizare din municipiul Vaslui, s-au situat sub valoarea limita orara pentru protectia sanatatii umane ($200 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Maximul valorilor orare pentru masuratorile efectuate la statia VS-1 a fost de $117,73 \mu\text{g}/\text{m}^3$. In ceea ce priveste concentratia medie anuala de NO_2 , aceasta nu a depasit valoarea limita anuala pentru protectia sanatatii umane ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$), valoarea inregistrata fiind de $17,42 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
- in ceea ce priveste concentratiile medii zilnice de dioxid de sulf (SO_2) acestea nu au depasit valoarea limita zilnica pentru

protectia sanatatii umane (125 µg/m³), maxima fiind 24,39 µg/m³;

- pentru ozon nu s-au inregistrat valori care sa depaseasca pragul de informare de 180 µg/mc si nici pe cel de alerta de 240 µg/mc;
- din motive tehnice pentru pulberi in suspensie datele colectate sunt insuficiente pentru a respecta criteriile de calitate pentru statia VS-1 si VS-2;
- nu s-au facut determinari de metale grele din filtrele de la statiile automate de monitorizare a calitatii aerului.

6.3 Calitatea apelor

Regiunea Nord Est cuprinde din punct de vedere hidrografic doua bazine principale Siret si Prut, fiecare avand in componenta sub-bazine, dintre care mentionam: sub-bazinele Suceava, Moldova, Bistrita, Trotus pe partea dreapta a Siretului, sub-bazinul Barlad pe partea stanga a Siretului si sub-bazinul Jijia pe partea dreapta a raului Prut.

Conform "Sintezei calitatii apelor in Romania in 2016"⁵⁷, publicate de Administratia Nationala "Apele Romane", in cadrul bazinului hidrografic Siret au fost evaluate un numar de 56 corpuri de apa - rauri prin monitorizarea elementelor biologice cat si a elementelor suport, pe o lungime de 5121,94 km. Repartitia pe lungimi in raport cu starea ecologica este urmatoarea: 4383,44 km (85,58 %) in stare ecologica buna; 738,50 km (14,42 %) in stare ecologica moderata.

La nivelul bazinului hidrografic Siret a fost monitorizat in anul 2016 din punct de vedere al elementelor fizico-chimice generale 1 corp de apa artificial Canalul Piatra Neamt - Buhusi cu o lungime de 35,315 km, care s-a incadrat in starea de potential moderat. In cadrul bazinului hidrografic Prut au fost evaluate si monitorizate 8 corpuri de apa naturale - rauri pe o lungime de 536,83 km.

Repartitia in functie de starea ecologica a fost urmatoarea: 235,39 km (43,85 %) in stare ecologica buna; 169,70 km (31,61 %) in stare

ecologica moderata; 131,74 km (24,54 %) in stare ecologica slaba.

In bazinul hidrografic Prut au fost evaluate si monitorizate 2 corpuri de apa artificiale, in lungime totala de 157,80 km. In urma evaluarii, intreaga lungime s-a incadrat in potential ecologic moderat.

6.4 Calitatea solurilor

Conform Raportului anual privind starea mediului in Romania pentru anul 2016⁵⁸, Regiunea Nord-Est este afectata de diferite procese de panta (eroziune de suprafata, de adancime, alunecari de teren) pe o suprafata totala de 1.129.652 ha, reprezentand 33,5% din suprafata totala afectata a Romaniei.⁵⁹

Alte procese naturale si/sau antropice care afecteaza calitatea solurilor sunt:

- compactarea primara si/sau secundara - in Regiunea NE 28,5% din total national;
- poluarea produsa prin sedimente datorita eroziunii (colmatare) - 85% din suprafata afectata este situata in regiunea Nord-Est (11.293 ha), judetele afectate sunt Bacau (3.143 ha), Iasi (3.130 ha), Neamt (1065 ha) si Vaslui (3.955 ha).

Activitatile din sectorul industrial reprezinta, de asemenea, o sursa importanta de poluare, care afecteaza calitatea solurilor. Astfel, deosebim mai multe tipuri de poluare, in functie de sursa de poluare:

- poluare cu halde, iazuri de decantare, depozite de steril, etc. In Regiunea Nord-Est se regasesc 20,5% din suprafata totala nationala.
- poluare cu substante purtate de aer (hidrocarburi, etilena, dioxid de sulf, cloruri, etc.) - 28,8% din total suprafete afectate se regasesc in Regiunea Nord-Est;
- poluare cu materii radioactive - acest tip de poluare il regasim in judetul Suceava;
- poluare cu deseuri si reziduuri agricole si forestiere - cele mai mari suprafete

⁵⁷ Ultimul raport publicat pana in data de 15.11.2018

⁵⁸ Ultimul raport publicat de Agentia Nationala pentru Protectia Mediului

⁵⁹ Fata de varianta avizata si aprobata a Planului de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020 (in care au fost folosite datele din Raportului anual privind starea mediului in Romania pentru anul 2012), nu sunt prezente modificari.

afectate se regasesc in judetul Bacau (626 ha din 1140 ha la nivel national.

- poluare cu pesticide - din cele 2076 ha la nivel national, 1986 ha se regasesc in judetul Bacau, in jurul Combinatului Chimcomplex;

- poluarea cu ape sarate sau asociata si cu poluarea cu titei - in regiune se regasesc 27,9% din total suprafata la nivel national;

In anul 2016, in Regiunea Nord-Est au fost inregistrate 6 poluari accidentale ale solului, astfel: Bacau - 3, Iasi - 2, Neamt - 3, Vaslui - 1, cauzate, in principal, de scurgeri din conductele de transport titei, deversari/scurgeri de ape uzate menajere si industriale, defectiuni tehnice instalatii de GPL, etc.

In anul 2017, conform rapoartelor anuale privind starea mediului la nivel judetean, existau in judetul Bacau 185.311 ha (28% din suprafata totala a judetului) terenuri degradate prin eroziune; in judetul Iasi suprafata acestor terenuri este de 169.852 ha (31% din suprafata totala), iar in judetul Suceava 61.168 ha (7,1% din suprafata judetului)⁶⁰

Situatia siturilor contaminate

In Regiunea Nord-Est au fost identificate la nivelul anului 2018 ⁶¹ un numar total de 144 situri contaminate/potential contaminate, distribuite dupa cum urmeaza:

- La nivelul judetului **Bacau** exista 104 situri potential contaminate (2018), cu suprafata totala de 344,7ha din care 6 situri potential contaminate (21,9 ha) au fost ecologizate si propuse pentru a fi scoase din inventarul siturilor potential contaminate. Natura poluantilor este in general de origine industriala si consta in hidrocarburi petroliere, amoniu, nitriti, azotati, sulfati, cloruri, fier, mangan, metale grele, fosfogips, deseuri organice, uleiuri uzate, contaminare bacteriologica, deseuri miniere, saruri de

amoniu, benzofluoranten, precum si deseuri municipale.

- In judetul **Botosani** nu s-a finalizat validarea la nivel national a listei siturilor potential contaminate.
- Pe raza judetului **Iasi** sunt 3 situri potential contaminate (20,3 ha), care provin din activitati industriale (producerea de energie), depozitarea de deseuri municipale si epurare ape. Mentionam, ca 2 situri potential contaminate (46,7 ha) si 2 contaminate (18,3 ha) au fost ecologizate;
- La nivelul judetului **Neamt** exista 29 situri potential contaminate, avand o suprafata totala de apr. 183 ha. Natura poluantilor este in general de origine industriala si consta in hidrocarburi petroliere, deseuri municipale, amoniu, fenoli, nitriti, azotati, sulfati, cloruri, fier, mangan, metale grele, deseuri organice, uleiuri uzate, s.a.
- In judetul **Suceava** exista 6 situri potential contaminate, 5 in zona rurala, unul in extravilanul municipiului Campulung Moldovenesc, avand o suprafata totala de apr. 54 ha. De asemenea, exista 6 situri contaminate istoric (176,2 ha). Poluantii de pe aceste situri provin din activitati de exploatare si prelucrare miniere, depozitare deseuri municipale. Din cele 12 situri 1 sit potential contaminat si 1 sit contaminat istoric a beneficiat/beneficiaza de lucrari de remediere;
- In judetul **Vaslui** exista 4 situri potential contaminate - depozitele de deseuri menajere din Barlad, Negresti, Husi si Vaslui (19,2 ha). In judet nu exista situri contaminate, singurul care era in evidenta in 2012 a fost reabilitat.

Astfel, la nivel regional, numarul total al siturilor contaminate/potential contaminate a scazut cu 9 fata de valoarea de referinta din PDR NE 2014-2020 (153 in 2012).

⁶⁰ Raportul anual privind starea mediului pentru anul 2017 nu a fost inca publicat pe pagina de internet a AJPM Botosani, Neamt, Vaslui

⁶¹ Rezultate centralizate urmare a corespondentei derulate cu Agentia Nationala pentru Protectia Mediului si Agentiile Judetene pentru Protectia Mediului din Regiunea Nord-Est in perioada septembrie 2018

6.5. Schimbari climatice

Principala problema de mediu cu cel mai ridicat nivel de complexitate o constituie schimbarile climatice, intrucat produce implicatii socio-economice importante atat la nivel mondial dar si regional-local.

In general, principalele surse generatoare de gaze cu efect de sera la nivel regional provin din activitatile de productie a energiei electrice si termice prin arderea combustibililor fosili, arderi in industria prelucratoare, depozitarea si/sau incinerarea deseurilor, agricultura (in special culturile cu fertilizatori), zootehnia prin cresterea animalelor si a managementului dejectiilor, transportul rutier.

Cantitatea totala a emisiilor de gaze cu efect de sera la nivel regional, verificata pentru operatorii inclusi in schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de sera aferenta anului 2014 este de 42.575.226 tone CO₂, iar pentru anul 2015 este de 42.396.344 tone CO₂, observandu-se o usoara scadere.

Analizand datele existente⁶², rezulta ca emisiile gazelor cu efecte de sera la nivelul Regiunii NE reprezinta aproximativ 3,5% din totalul emisiilor la nivel national. Emisiile aferente judetului Neamt reprezinta 51% din emisiile regiunii, datorita fabricii de ciment de la Tasca, Carpatciment, care emite 79% din totalul gazelor cu efect de sera ale judetului.

6.6. Energii regenerabile

Regiunea Nord-Est detine un potential diversificat al energiilor regenerabile (solara, hidro, biogaz, centrale cogenerative, biomasa, geotermala, eoliana). La nivelul septembrie, 2018 in Regiunea Nord-Est figurau 118 proiecte care vizau obtinerea de energie din surse regenerabile, aflate in diverse stadii de implementare, insumand aproximativ 775,15 MW. Cele mai multe proiecte au vizat valorificarea energiei solare (73 proiecte), energiei eoliene (16 proiecte), si hidroenergia prin microhidrocentrale (16 proiecte).

Puterea instalata a scazut la mai putin de un sfert din valoarea din 2014⁶³, in special pe partea de proiecte eoliene, multe dintre acestea fiind abandonate.

Judetele Neamt si Suceava au implementat cele mai multe proiecte 36, respectiv 29, majoritatea fiind bazate pe energie solara; existand insa si proiecte de centrale eoliene, pe cogenerare, pe biomasa si hidro. Urmeaza judetul Iasi, cu 21 de proiecte, din care 15 fotovoltaice, 5 eoliene si unul pe cogenerare.

In caravana de monitorizare a Planului de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020, desfasurata in localitatile mici si mijlocii din Regiunea Nord-Est s-au identificat o serie de probleme, nevoi, provocari cu care se confrunta comunitatile locale. Tabelul urmator prezinta in mod sintetic aceste aspecte identificate, mentionand si localitatile unde, in urma discutiilor cu reprezentantii administratiei publice locale s-au semnalat problemele si provocarile respective.

Domeniu	Principalele aspecte
Infrastructura tehnico-edilitara	<ul style="list-style-type: none">Grad insuficient de acoperire cu retele de utilitati (apa potabila, canalizare) si neacoperirea localitatii prin (viitoarele) investitii prin Masterplanul Judetean sau PNDL: Barlad, Brosteni, Bucecea, Buhusi, Comanesti (canalizare), Darabani, Darmanesti, Dolhasca, Dorohoi, Flamanzi, Gura Humorului, Husi, Liteni, Murgeni, Negresti, Pascani, Salcea, Siret, Slanic Moldova, Solca, Stefanesti, Vicovu de Sus;

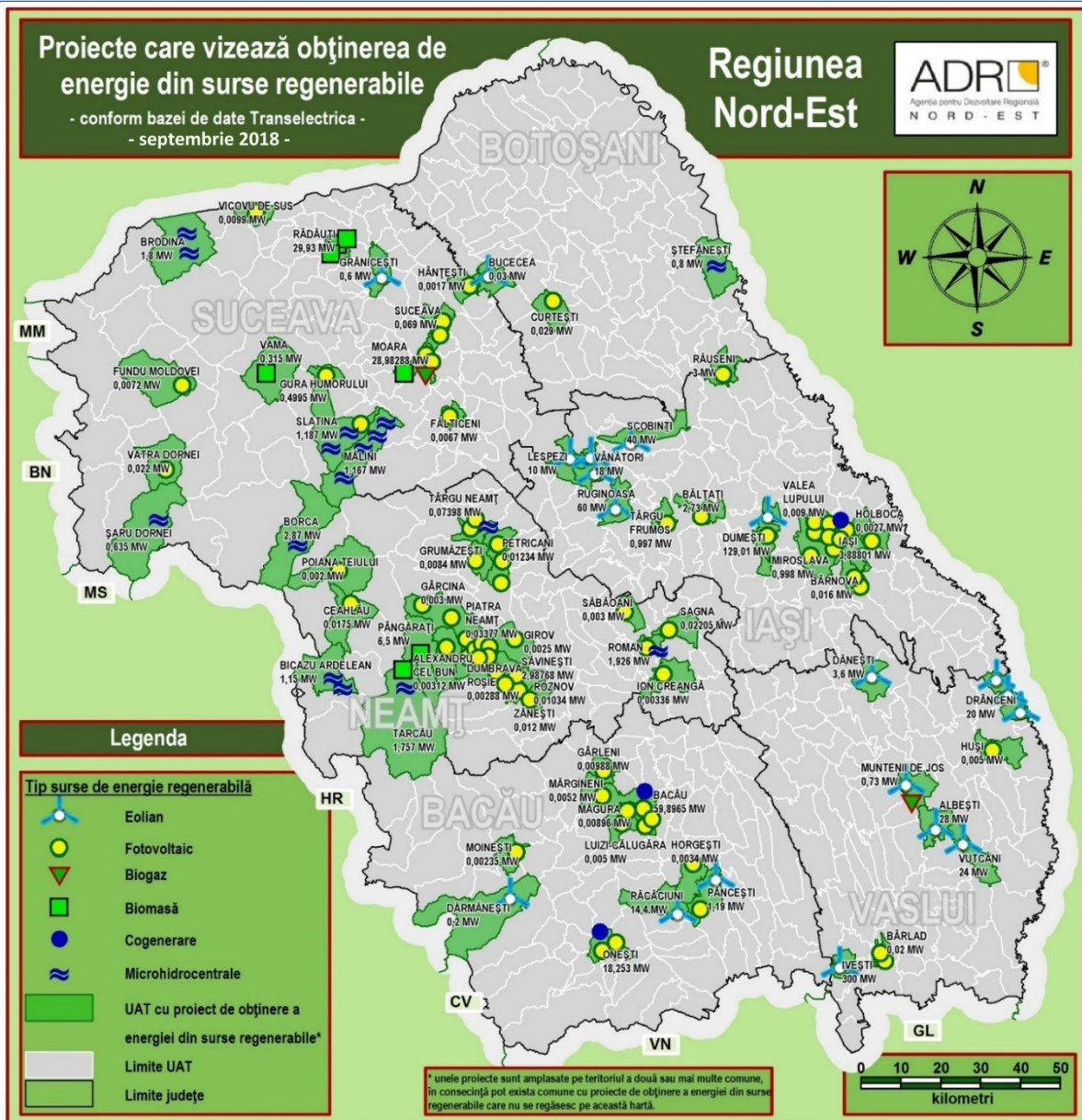
⁶² Lista emisiilor de CO₂ pentru anul 2014, publicata pe site-ul Ministerului Mediului

⁶³ Datele existente in varianta avizata si aprobata a Planului de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020 sunt la nivelul lunii februarie, 2014

- Lipsa rețelei de utilități publice: Cajvana, Milisauti (rețea de canalizare);
- Probleme în colectarea deșeurilor (colectare neselectivă, lipsa operator regional, tarife mari de colectare, etc.): Brosteni, Bucecea, Darabani, Falticeni, Flamanzi, Frasin, Milisauti, Moinesti, Negresti, Onesti, Pascani, Podu Iloaiei, Solca, Stefanesti, Tg. Neamt, Vatra Dornei, Vicovu de Sus;
- Necesitatea amenajării unei platforme de colectare a deșeurilor din zootehnie: Barlad;
- Necesitatea construirii unei platforme de transfer al deșeurilor: Radauti;

Mediu

- Existența riscului de inundații: Slanic Moldova

6.7. Managementul deșeurilor

În continuare este prezentată situația deșeurilor menajere, distribuția la nivel

judetean, pe grad de acoperire și cantități colectate și necolectate.

Situatia deseurilor menajere, 2017

Unitate teritoriala	Grad acoperire populatie servicii salubritate, %	Grad urban, %	Grad rural, %	Deseuri colectate, tone	Deseuri necolectate, tone
Bacau*	87.79	98.1	79.98	173.743	11.603
Botosani	93.5	99.4	89.44	56.190	3.878
Iasi	98.57	100	97.14	113.569	1,774,338
Neamt*	88.51	82.96	91.56	77.935	-
Suceava	96.99	99.84	95.03	119.180	2,832
Vaslui	33.18	69.54	9.21	46.311,458	44.537,176

Sursa: Informatii colectate din corespondenta scrisa derulata cu agentiile judetene pentru protectia mediului, septembrie 2018

*Date la nivelul anului 2016

In 2017 (2016 pentru judetele Bacau si Neamt), comparativ cu anul 2015, se observa o crestere in medie cu aprox. 3 pp in mediul rural in toate judetele a gradului de acoperire a populatiei cu servicii de salubritate, exceptie fiind judetul Bacau unde s-a inregistrat o crestere cu aprox. 20 pp. Din punct de vedere al evolutiei cantitatii de deseuri colectate se constata o crestere in toate judetele, exceptie fiind judetul Iasi (descrestere cu 60%) iar in ceea ce priveste cantitatea de deseuri necolectate aceasta a scazut in toate judetele regiunii, crescand doar in judetul Botosani cu aprox. 500 t.

6.8. Protectia mediului si biodiversitatea

In regiunea Nord-Est sunt prezente 103 arii protejate (24 situri Natura2000 de tip SPA si 79 de tip SCI - date actualizate in octombrie 2017), cu 3 mai multe fata de numarul existent in varianta avizata si aprobata a PDR NE 2014-2020. Acestea ocupa o suprafata de aproximativ 297 mii

ha - 8% din suprafata regionala (cele de tip SPA), respectiv 265 mii ha - 7% din suprafata regionala (cele de tip SCI). Unele arii protejate se pot suprapune partial, rezultand zone protejate atat pentru habitate, cat si pentru componenta avifaunistica. De asemenea, exista suprapuneri si cu alte arii protejate, precum Parcuri Nationale (Muntii Rodnei, Calimani, Ceahlau, Cheile Bicazului-Hasmas), Parcuri Naturale (Vanatori-Neamt), sau alte rezervatii de interes national, judetean sau local.

In ceea ce priveste suprafetele ocupate de ariile naturale protejate apartinand retelei Natura 2000, pe primele locuri se afla judetele Neamt si Suceava pentru ariile de tip SPA - a 88733 ha, respectiv 84085 ha, iar pentru cele de tip SCI, judetele Suceava, Neamt si Iasi, cu 68995 ha, 68299 ha, respectiv 67356 ha.

In raport cu datele furnizate de catre Agentiile Pentru Protectia Mediului din Regiunea Nord-Est, la nivelul anului 2017, 77 de arii naturale protejate beneficiaza de planuri de management aprobate (vezi anexa).

6.9. Anexa

Judet	Denumire arii incluse in parc/geoparc/sit Natura 2000 ⁶⁴
Bacau	Rezervatia Naturala Nemira
	Rezervatia Naturala Magura - Targu Ocna
	Rezervatia Naturala Lacul Balatau
	Rezervatia Naturala Bucias
	Rezervatia Naturala Perchiu
	Aria de Protectie Speciala Avifaunistica Lacul Bacau II
	Aria de Protectie Speciala Avifaunistica Lacul Galbeni

⁶⁴ inclusiv arii suprapuse

	Aria de Protectie Speciala Avifaunistica Lacul Racaciuni
	Aria de Protectie Speciala Avifaunistica Lacul Beresti
	Creasta Nemirei
	Dealul Perchiu
	Slanic
	Lunca Siretului Mijlociu
	Lacurile de Acumulare Buhusi - Bacau - Beresti
	Magura - Targu Ocna
	Lunca Siretului Inferior
	Aria de Protectie Speciala Avifaunistica Lacul Lilieci
Botosani	lazarile de pe valea Ibanesei-Baseului-Podrigai
	Lacurile Stanca -Costesti
	Acumularile Rogojesti-Bucecea
	Turbaria de la Dresca
	Siretul mijlociu - Bucecea
Iasi	Dealul lui Dumnezeu
	Lunca Mircesti
	Padurea Barnova
	Padurea Homita
	Padurea Medeleni
	Padurea Roscani
	Padurea si Pajistile de la Marzesti
	Padurea Tatarusi
	Padurea Uricani
	Saraturile Valea Ilenei
	Raul Moldova intre Mitesti si Oniceni
	Lunca Siretului Mijlociu
	Padurea Miclesti
Neamt	Rezervatia faunistica Brates
	Rezervatia faunistica Borca
	Rezervatia acvatica Lacul Cujdel
	Parcul National Ceahlau
	Rezervatia forestiera Secu
	Rezervatia forestiera Codrul Secular Runc
	Parcul Natural Vanatori
	Parcul National Cheile Bicazului-Hasmas
	Lunca Siretului Mijlociu
	Lacurile Vaduri si Pangarati
	Raul Moldova intre Oniceni si Mitesti
	Raul Moldova intre Tupilati si Roman
Raul Moldova intre Paltinoasa si Rusi	

Suceava	Fanetele seculare Frumoasa
	Fanetele seculare Ponoare
	Gaina-Lucina
	Rarau - Giumalau, Muntii Rarau - Giumalau
	Obcina Feredelului
	Tinovul Mare Poiana Stampei
	Tinovul Sarul Dornei
	Pietrosul Brostenilor - Cheile Zugrenilor
	Obcinele Bucovinei
	Padurea Patrauti
	Padurea Zamostea Lunca
	Tinovul de la Romanesti
	Moldova Superioara
	Bistrita Aurie
	Vaslui
Raul Moldova intre Paltinoasa si Rusi	
Siretul Mijlociu - Bucecea	
Calimani - Gurghiu	
Cumparatura	
Raul Suceava	
Raul Suceava Liteni	
Movila lui Burcel	
Osesti - Barzesti	
Fanaturile de la Glodeni	
Padurea Talasmani	
Padurea Badeana	
Padurea Seaca Movileni	
Padurea Balteni Harboanca	
Padurea Barnova Repedea	

Proiecte majore care urmeaza a fi implementate/in implementare prin Programul Operational Infrastructura Mare (POIM) 2014-2020, Axa Prioritara 3 – Dezvoltarea infrastructurii de mediu in conditii de management eficient al resurselor, pentru Regiunea Nord-Est

Proiect	Data planificata a notificarii/depunerii	Dta planificata a inceperii implementarii	Data estimata a finalizarii
Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Bacau	2018, trimestrul 4	2019, trimestrul 1	2023, trimestrul 4
Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Botosani	2019, trimestrul 3	2019, trimestrul 4	2023, trimestrul 4
Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Iasi	2018, trimestrul 3	2018, trimestrul 4	2023, trimestrul 4
Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Neamt	2019, trimestrul 1	2019, trimestrul 2	2023, trimestrul 4
Dezvoltarea infrastructurii de	2018, trimestrul 2	2018, trimestrul 3	2023, trimestrul 4

apa si apa uzata din judetul
Suceava in perioada 2014 –
2020.

Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Vaslui	2019, trimestrul 3	2019, trimestrul 4	2023, trimestrul 4
Fazarea proiectului Extinderea si reabilitarea infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Bacau	2017, trimestrul 2	2016, trimestrul 1	2017, trimestrul 4
Fazarea proiectului Extinderea si reabilitarea infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Botosani	2017, trimestrul 2	2016, trimestrul 1	2019, trimestrul 4
Fazarea proiectului Extinderea si reabilitarea infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Suceava	2017, trimestrul 2	2016, trimestrul 1	2019, trimestrul 4
Fazarea proiectului Reabilitarea sistemului de alimentare cu apa, a sistemului de canalizare si a statiilor de epurare in aglomerarile Vaslui, Barlad, Husi, Negresti din judetul Vaslui	2017, trimestrul 2	2016, trimestrul 1	2020, trimestrul 2

Sursa: Ministerul Fondurilor Europene

7 Economia regiunii

7.1 Contextul economic regional - evolutia produsului intern brut regional

Ultimele date statistice disponibile pentru produsul intern brut la nivel regional, cat si judetean sunt la nivelul anului 2015⁶⁵. Pentru perioada 2016-2021 exista o proiectie a acestor indicatori realizata de catre Comisia Nationala

de Strategia si Prognoza, in materialul intitulat „Proiectia principalilor indicatori economici si sociali in profil teritorial pana in 2021 (mai 2018)”.

Evolutia PIB regional, comparativ cu nivelul national

Indicator	2008	2009	2010	2011 ⁶⁶	2012	2013	2014	2015
PIB, mil. lei, preturi curente (RO)	524388,7	510522,8	533881,1	565097,2	595367,3	637456	668143,6	712658,5
PIB, mil. euro, preturi curente (RO)	142392,4	120483	126815,6	133343,6	133610,2	144253,4	150327	160328,1
Rata de crestere reala a PIB, % (RO)	8,3	-5,9	-2,8	2	1,2	3,5	3,1	4
PIBR, mil. Lei preturi curente	55400,6	55162,8	56081,2	57274,4	61404,7	65380,3	67169,4	71470,3
PIBR, mil. euro, preturi curente	15043,4	13018,3	13321,2	13514,8	13780,2	14795,2	15112,5	16078,8
Rata de crestere reala a PIBR, %	5,21	-3,76	-5,51	-1,58	2,98	2,92	1,06	3,75

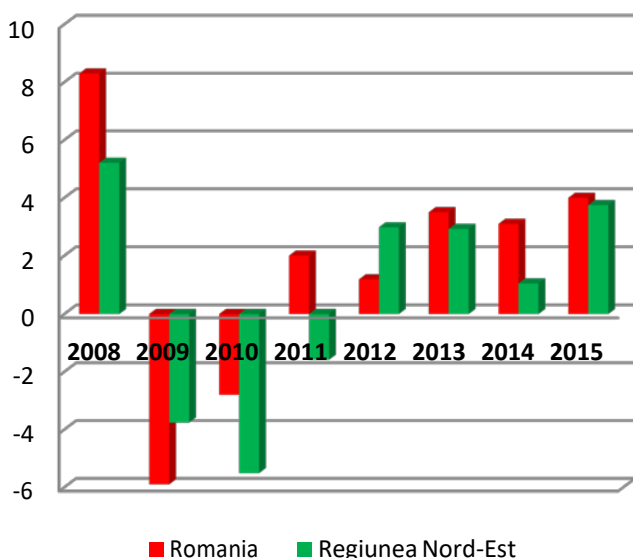
Sursa: Conturi nationale regionale 2008-2015 - INS, BNR, EUROSTAT

Nota1: Rata de crestere reala a PIBR a fost calculata pe baza nivelului deflatorului utilizat in calculul ratei de crestere reala a PIB, comunicata de catre EUROSTAT, mai 2018

Nota 2: Cursul de schimb la care s-a calculat valoarea PIB in euro este cursul mediu anual comunicat de catre BNR

Fata de elementele prezentate in PDR Nord-Est 2014-2020 (versiunea aprobata de CDR Nord-Est) se constata la nivelul anului 2012 o revenire economica in Regiunea Nord-Est. Astfel, dupa trei ani marcati de recesiune economica, PIB regional a crescut in termeni reali cu 2,98% in 2012 (fata de anul anterior). De asemenea, si in perioada 2013-2015 se mentine trendul de crestere, cu valori inferioare trendului national.

Variatia reala a PIB, %

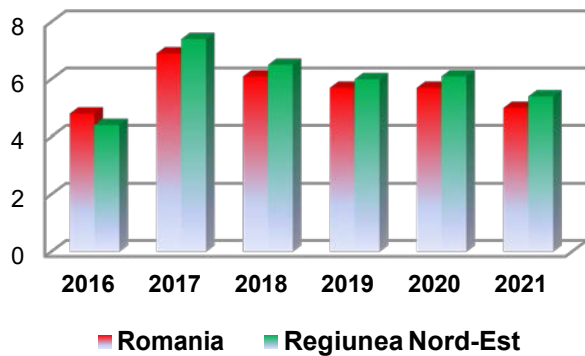

Sursa: Prelucrari pe baza datelor statistice INS, EUROSTAT

⁶⁵ Date disponibile in noiembrie, 2018

⁶⁶ Anul 2011 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

Rata previzionata de crestere a PIB si PIBR, %

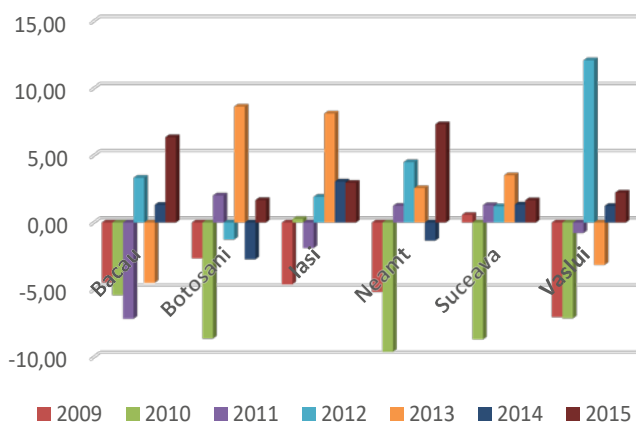

Conform proiectiilor pentru perioada 2016-2021 PIB RNE ar urma sa creasca anual cu un ritm de 4-7%. Totodata, incepand cu 2017 se previzioneaza ca ritmul de crestere regional va fi usor superior celui national*.

*Ne asteptam ca CNSP, in viitoarea prognoza teritoriala sa ajusteze in jos ratele de crestere; Banca Nationala Romana preconizeaza pentru Romania cresteri de 3% (2017), respectiv (4%).

Sursa: Prelucrari pe baza datelor din Proiectii CNSP mai 2018

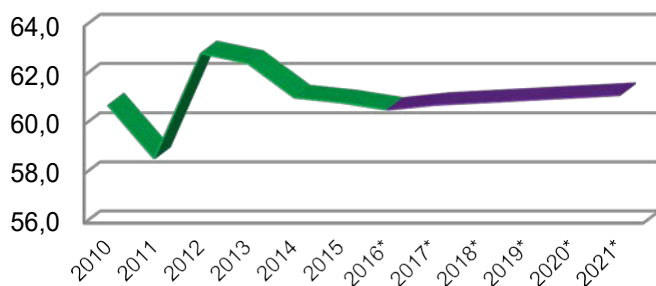
Rata de crestere reala a PIB pentru judetele Regiunii Nord-Est

In graficul alaturat este prezentata evolutia produsului intern brut la nivel judetean. Cresterea regionala din 2015 a fost asigurata in principal de catre judetele Neamt (7,31%) si Bacau (6,35%) si mai putin de Suceava (1,66%) si Botosani (1,67%). Surprinzator este decelerarea economica din judetul Iasi, in perioada 2014-2015. Per ansamblu, in anul 2015 toate judetele regiunii au avut cresteri pozitive a PIB.

Sursa: Prelucrari pe baza datelor statistice INS, EUROSTAT

Indicele de disparitate a Regiunii Nord-Est, % PIB/locuitor nivel regional fata de nivel national

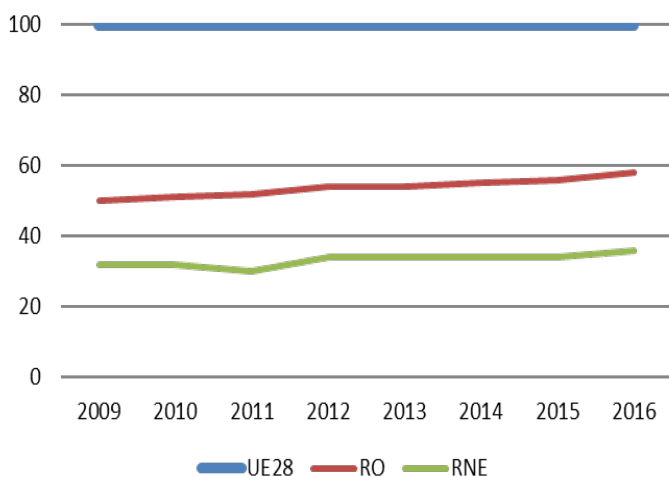
7.2 Comparatii privind produsul intern brut regional pe locuitor

In raport cu acest indicator, Regiunea Nord-Est ocupa ultimul loc intre cele 8 regiuni de dezvoltare ale Romaniei. Practic, indicele de disparitate pentru orizontul de timp analizat este de 3,5-4 ori mai mic fata de Regiunea Bucuresti-Ilfov. Mai mult, urmatoarea regiune (Sud-Vest) figureaza cu o valoare cu 12 puncte procentuale mai mare fata de cea a Regiunii Nord-Est (2015).

Surse: prelucrari Conturi nationale regionale 2009 - 2014 - INS, Baza de date TEMPO - online, INS; * proiectii CNP mai 2018

Un aspect foarte important care reiese din graficul prezentat este faptul ca indicele de disparitate regional a continuat sa scada chiar si in perioada de avant economic, coborand de la 64,9% in 2005 la 61,2% in 2008, ceea ce evidentia o accentuare a disparitatilor economice interregionale. Indicele de disparitate are o mica crestere in 2009 pana la 62,5% (intrucat alte regiuni au fost afectate mai sever de criza economica si financiara), insa in perioada 2010-2011 inregistreaza scaderi, atingand valoarea de 58,6% in 2011⁶⁷. In 2012 se constata o crestere a indicelui de disparitate a Regiunii Nord-Est atingand minimul de 62,9%, aceasta datorandu-se pe de o parte cresterii reale al PIB regional, iar pe de alta parte a modificarii bazei de calcul - incepand cu 2012 INS a inlocuit indicatorul populatia stabila cu populatia rezidenta, acesta din urma avand valori mai mici. In perioada urmatoare, indicele de disparitate si-a reluat tendinta de scadere usoara, ajungand la nivelul de 60,9% in 2015.

Evolutia indicelui de disparitate, PIB/locuitor

Sursa: Prelucrari pe baza datelor din Baza de date TEMPO - online, INS, EUROSTAT

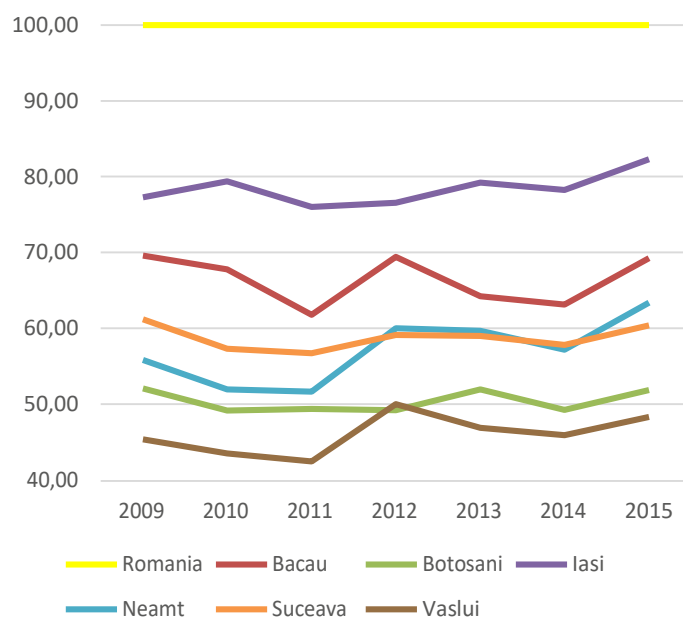
Conform proiectiilor Comisiei Nationale de Prognoza este prevazut ca in perioada urmatoare

⁶⁷ Anul 2011 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

(pana in 2021) indicele de disparitate sa stagneze, mentinandu-se la un nivel de apr. 61%.

In raport cu datele furnizate de Eurostat, in perioada 2012-2016, indicele de disparitate al PIB al Regiunii Nord-Est comparative cu nivelul comunitar (UE28=100)⁶⁸ a crescut de la 30% in 2011 la 36% in 2015, plasand Regiunea Nord-Est la o distanta de patru pozitii fata de ocupanta ultimului loc.

Indice de disparitate judet/national, %

Sursa: Prelucrari pe baza datelor statistice EUROSTAT

Comparand nivelul judetean cu cel national, observam ca in 2015 (ultimul an pentru care exista publicate date) judetele Iasi, Bacau si Neamt au cele mai mari valori (peste media regiunii cu 82%, 69%, respectiv 63%), la polul opus situandu-se judetele Vaslui si Botosani, cu 48%, respectiv 52%.

⁶⁸ Exprimat in putere standard de cumparare

7.3 Structura sectoriala a produsului intern brut regional

In 2015 Regiunea Nord-Est a contribuit cu 10% la formarea PIB national, nivel apropiat de cel din 2011 ⁶⁹. Analizand aportul regiunii pe fiecare ramura economica se constata o contributie ridicata a agriculturii, de 15,8%, a tranzactiilor imobiliare, de 14,45%, a

serviciilor publice in sanatate, invatamant si asistenta sociala, de 14,1%. In rest, toate celelalte domenii de activitate din regiune isi aduc un aport inferior mediei nationale. Aporturile reduse ale industriei, comertului si TIC se pot explica prin nivelurile scazute ale productivitatii muncii fie prin numarul redus de firme (TIC).

Participarea la constituirea produsului intern brut pe domenii de activitate in 2015 (milioane lei preturi curente conform metodologiei SEC 2010)

	Romania	Nord-Est	Contributia PIBR la PIB RO (%)
Total	712658.5	71470.3	10.03
Agricultura, silvicultura si pescuit	29825.4	4713.6	15.80
Industria	171555.4	13895.1	8.10
Constructii	41841.1	4361.7	10.42
Comert, transport si depozitare, hoteluri si restaurante	121325.9	12646.0	10.42
Informatii si comunicatii	35993.7	2067.6	5.74
Intermedieri financiare si asigurari	22997.3	1034.6	4.50
Tranzactii imobiliare	60607.9	8755.1	14.45
Activitati profesionale, de servicii administrative si servicii suport	49908.7	3126.0	6.26
Administratie publica si aparare, invatamant, sanatate si asistenta sociala	69733.0	9882.5	14.17
Activitati culturale, alte servicii	22763.9	2338.6	10.27

Sursa: Prelucrare date din baza TEMPO - online, Conturi nationale regionale 2015 - INS

Contributia ramurilor economice la formarea VAB nationala, regionala, judetean (2015), %

	Romania	RNE	Bacau	Botosani	Iasi	Neamt	Suceava	Vaslui
Agricultura, silvicultura si pescuit	4,76	7,50	5,22	13,78	4,78	8,16	9,44	10,16
Industria	27,38	22,12	20,43	24,20	18,58	25,37	25,52	23,92
Constructii	6,68	6,94	12,79	4,70	6,90	5,19	4,45	4,33
Servicii	61,18	63,44	61,56	57,32	69,74	61,28	60,59	61,59

Sursa: Prelucrari pe baza datelor din baza de date TEMPO, Conturi nationale regionale 2015 - INS

In regiune cel mai mare aport la valoarea adaugata il au serviciile (63%) si industria (22%); agricultura contribuie cu 7,5%, desi populatia ocupata in acest sector detine o pondere de 35%. Mai mult, in 2015 se constata o scadere a contributiei agriculturii la VAB atat la nivel regional (de la 8,4% la 7,5%), cat si judetean.

Comparativ cu nivelul national, aportul agriculturii este mai mare cu 3 pp, iar pentru toate celelalte domenii economice este inferior cu 2-4 pp.

7.4 Mediul de afaceri

La nivelul anului 2012⁷⁰, in regiune erau 50.298 intreprinderi active, reprezentand 10,65% din totalul inregistrat la nivel national, nivel in scadere cu 20% fata de 2008. Practic, cresterea numarului de firme din perioada de avant economic a fost anihilata de scaderea din anii de recesiune economica. Cele mai mari scaderi fata de anul 2008 le-au inregistrat judetele Iasi si Bacau, cu 18%, respectiv 14,1%.

⁶⁹ Anul 2011 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

⁷⁰ Anul 2012 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

Evolutia numarului intreprinderilor active in Regiunea Nord-Est

An	Romania	Regiunea NE	Bacau	Botosani	Iasi	Neamt	Suceava	Vaslui
Nr. intreprinderi active								
2009	541696	59051	12086	4323	16671	9720	11118	5133
2010	491805	53165	10758	3923	14902	8652	10242	4688
2011	452010	48591	9827	3492	13344	7966	9607	4355
2012	472187	50298	10403	3668	13797	8073	9945	4412
2013	485082	51395	10577	3773	14196	8181	10231	4437
2014	507440	53290	10930	3933	14838	8427	10637	4525
2015	513850	54132	10937	4012	15119	8491	10938	4635
2016	527792	55991	11155	4050	15820	8657	11400	4909
Nr. intreprinderi active/1000 locuitori								
2009	24,1	15,2	15,9	9,2	19,3	16,5	15,1	10,9
2010	21,9	13,7	14,2	8,4	17,2	14,7	13,9	10,0
2011	20,1	12,5	13,0	7,5	15,4	13,6	13,0	9,3
2012	21,1	13,0	13,8	7,9	15,8	13,8	13,5	9,4
2013	21,7	13,2	14,1	8,2	16,0	14,0	13,8	9,5
2014	22,8	13,6	14,6	8,6	16,5	14,5	14,4	9,5
2015	23,1	13,8	14,6	8,8	16,6	14,7	14,7	9,7
2016	23,7	14,2	14,9	8,9	17	15	15,2	10,1

Sursa: Baza de date TEMPO - online, INS

In perioada 2013-2016 se inregistreaza o crestere cu 8,9%, numarul total de firme active la sfarsitul perioadei ajungand la 55.991.

Din totalul de firme existente la nivel regional in 2016, cele mai mari ponderi sunt in judetele Iasi (28,2%), Suceava (20,3%) si Bacau (19,9%), iar cele mai putine sunt in Botosani (7,2%) si Vaslui (8,7%).

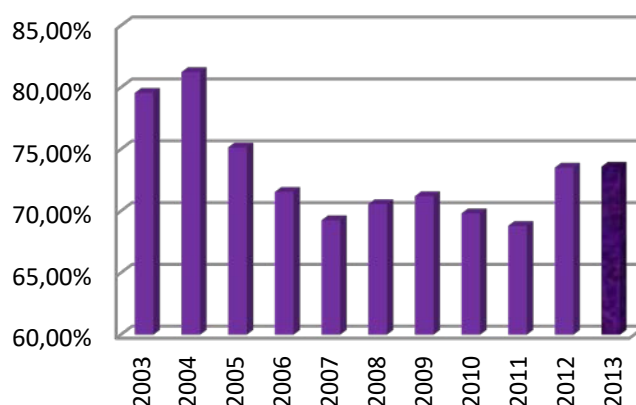
O evolutie asemanatoare a inregistrat-o si numarul de intreprinderi active la mia de locuitori, ajungand la valoarea de 14,2‰ in 2016 - cu mult sub media nationala (RO: 23,7‰ - 2016) si cel mai scazut nivel dintre cele 8 regiuni. Mai mult, in niciun judet al regiunii nu se inregistreaza o valoare superioara mediei nationale. Cea mai ridicata valoare din regiune este in judetul Iasi (17 ‰), iar cele mai scazute in Botosani (8,9 ‰) si Vaslui (10,1‰). Daca ne raportam la populatia rezidenta, valoarea indicatorului este 17,2‰ in 2016 (RO: 26,7‰), comparativ cu 15,3‰ in 2012 (RO: 23,5‰).

Analizand datele referitoare la productivitatea atinsa in diferite sectoare de activitate se

constata ca valorile inregistrate in regiune sunt sensibil mai mici decat media nationala.

Astfel, in 2013⁷¹ nu s-au constatat variatii ale indicelui de disparitate aferent productivitatii, acesta ramanand la nivelul de 73,5% din valoarea medie nationala.

Indice de disparitate - productivitate regionala/nationala, %

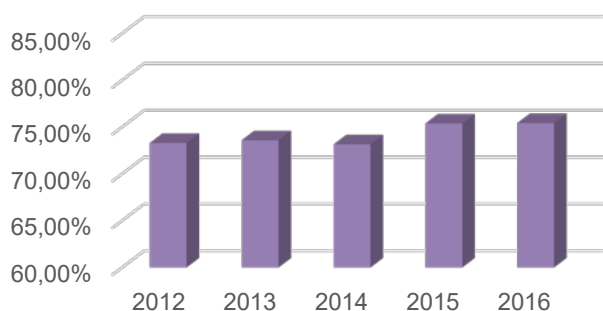

Sursa: Baza de date TEMPO - online, INS

⁷¹ Anul 2013 este ultimul an pentru care exista date referitoare la cifra de afaceri, respectiv personalul din

unitatile locale, pentru toate sectoarele economiei (inclusive agricultura).

Indice de disparitate - productivitate regionala/nationala (industrie si servicii), %

În graficul alăturat este prezentată situația comparativă privind indicii de disparitate al productivității muncii (cifra de afaceri realizată în industrie și servicii; pentru agricultură nu mai sunt furnizate date începând cu 2013). Se poate observa că valoarea indicelui înregistrează o mică creștere cu aprox. 2 p.p. în 2015, până la nivelul de 75,4%, nivel care se menține și în 2016.

Sursa: Baza de date TEMPO - online, INS

• **Întreprinderi nou-create în Regiunea Nord-Est**

Din tabelul prezentat, se constată că numărul întreprinderilor nou create a fost pe un trend ascendent în perioada de avant economic, având loc o creștere cu 10,68% în intervalul 2006-2008. În primii doi ani de criză economică a avut loc o reducere a numărului de noi întreprinderi înființate - cu 21,2%. Totodată, rata de creștere a acestora a înregistrat un minim de 3,3% în anul 2012⁷². În anul 2012 se constată o nouă scădere după revenirea de 11% înregistrată în 2011, revenire parțial egalată în 2013. În 2014 numărul

întreprinderilor nou create atinge un minim istoric, pentru perioada 2002-2014, 30% din nivelul maxim înregistrat în 2005 și 42% din nivelul anului 2013. Tendința este valabilă și pentru rata de creștere, atingând valoarea minimă de 1,8% în 2014. Scăderea numărului de întreprinderi nou create, cât și a ratei de creștere se înscriu în tendința națională, constatată de altfel și la nivelul celorlalte regiuni de dezvoltare.

*Evoluția numărului întreprinderilor noi și rata de creștere**,

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nr. întreprinderi noi	20169	16500	15887	17646	12672	16589	6946	12401	13675
Rata de creștere, %	5,2	4,3	4,1	4,6	3,3	4,3	1,8	3,2	3,5

Sursa: „Întreprinderi noi și profilul întreprinzătorului din România”, 2013, Baza de date TEMPO - online, INS

Nota*: exprimată în raport cu numărul total întreprinderilor din anul respectiv

În perioada 2015-2016 are loc o creștere a indicatorilor cu 196% (față de 2014), ajungând la un număr total de 13.675 unități - reprezentând o rată anuală de creștere de 3,5%.

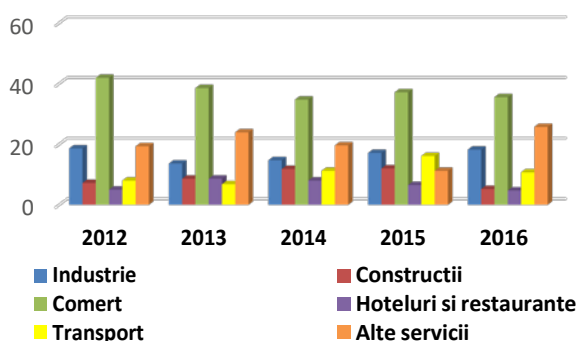
În 2016, 66,2% din întreprinderile nou create nu aveau niciun salariat, 33,7% aveau între unu și 49 de salariați, iar 0,1% aveau mai mult de 49 salariați. De asemenea, 55,3% (procent în

scădere față de anul anterior) din aceste întreprinderi sunt fondate/conduse de către bărbați și 44,7% de către femei. Procentul ridicat al întreprinderilor nou create fără niciun salariat sugerează faptul că multe dintre acestea nu și-au început efectiv activitatea și/sau că se situează în zona „gri” a economiei.

⁷² Anul 2012 constituie referința prevăzută în PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est și aprobat de CDR Nord-Est.

Totodata, desi procentul intreprinderilor create in mediul rural a crescut 4 ani consecutivi (posibil semn pozitiv al procesul de diversificare a mediului economic din zonele rurale), incepand cu 2011 are loc o evolutie sinusoidala, scadere in 2012 la un nivel inferior chiar si celui din 2006 (26,9%), crestere in 2013 pana la 33%, scadere in 2014 pana la 27,6% si crestere la 33,5% in 2015 si 33% in 2016.

Distributia intreprinderilor active nou create pe sectoare de activitate, %

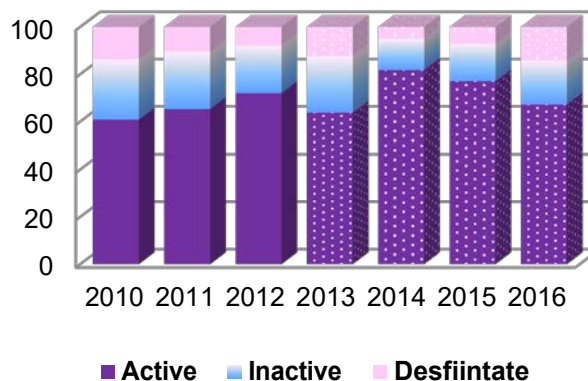

Sursa: Prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

In perioada 2013-2016, principalele modificari in distributia intreprinderilor nou create constau in cresterea celor care activeaza in industrie (cu 4 p.p.), in transporturi (cu 10 p.p.) si constructii (cu 3 p.p.). In 2016 continua tendinta de crestere a numarului de intreprinderi nou-create care activeaza in industrie, inasa se

constata o descrestere cu 7 p.p. a celor care activeaza in constructii si cu 5 p.p. a celor care activeaza in transporturi.

Situatia intreprinderilor nou create la un an de la infiintare, %

Sursa: Prelucrari Baza de date TEMPO – online, INS

Analizand situatia intreprinderilor nou create la un an de la infiintare, se constata ca in perioada 2013-2014 are loc o crestere a ponderii intreprinderilor nou create si active dupa un an de la infiintare. In perioada 2015-2016 se constata o scadere a celor active insotita de o crestere a ponderii celor desfiintate.

7.5 Cercetare - dezvoltare - inovare si societate informationala

- Finantarea activitatilor de cercetare-dezvoltare si inovare**

In 2015, Romania a cheltuit doar 0,49% din produsul intern brut pentru activitatile de cercetare si dezvoltare, acest procent fiind, pentru prima oara in crestere dupa stagnarea din perioada 2011-2014. Realizarea tintei de 3% stabilita prin Strategia de la Lisabona, cat si prin Strategia Europa 2020 este in prezent extrem de indepartata, fiind necesara o crestere considerabila a contributiei sectorului privat la cheltuielile de cercetare si dezvoltare.

Mai mult, in Regiunea Nord-Est, aceasta pondere este mai mica decat valoarea nationala, inregistrandu-se o mica crestere in 2015 (0,44%) fata de 2014 (0,29%).

Pe plan intraregional, doar judetul Iasi are un aport important al sectorului C&D cu valori peste media regionala si chiar nationala (1,04% in 2015) - in crestere fata de 2011. In anul 2010 - ultimul an de referinta pentru care exista date statistice la nivel regional, in Regiunea Nord-Est, cheltuielile efectuate din fonduri publice detineau o pondere (71%) de patru ori mai mare fata de cele din fonduri private (18%).

% PIB alocat CD	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Romania	0,46	0,50	0,41	0,39	0,38	0,49
Regiunea NE	0,28	0,30	0,32	0,30	0,29	0,44
Bacau	0,03	0,04	0,03	0,04	0,04	0,02
Botosani	0,04	0,03	0,03	0,02	0,03	0,02
Iasi	0,79	0,79	0,86	0,77	0,70	1,04
Neamt	0,07	0,18	0,19	0,17	0,17	0,16
Suceava	0,16	0,19	0,21	0,19	0,15	0,47
Vaslui	0,09	0,06	0,04	0,04	0,13	0,12

Sursa: Prelucrari Baza de date TEMPO - online, INS

De remarcat ca in perioada 2006-2008 ponderea cheltuielilor efectuate in fonduri publice a crescut pana la 86,2%, ulterior scazand pana la 70% (corectiile aduse deficitului bugetar au determinat adeseori rectificari negative ale bugetului alocat cercetarii si dezvoltarii).

In perioada 2013-2016 asistam la o stagnare a acestui indicator atat la nivel regional cat si national. Cu toate acestea, nivelul regional inregistrat este inferior celui national cu 31%.

In intervalul 2013-2016, la nivel regional se observa o scadere atat a numarului de cercetatori (4,5%), cat si a numarului total de salariatii din activitatea de cercetare - dezvoltare (4,5%), desi la nivel national are loc, per total o usoara crestere.

Totusi, fata de anul de referinta 2012⁷³ exista o imbunatatire in ceea ce priveste numarul total de salariatii din cercetare-dezvoltare (6,5%). De mentionat si cresterea usoara a numarului de salariatii per 10.000 persoane ocupate civile, cu aproape 6 unitati fata de 2012⁷⁴.

In perioada 2013-2016 asistam la o stagnare a acestui indicator atat la nivel regional cat si national. Cu toate acestea, nivelul regional inregistrat este inferior celui national cu 31%.

Evolutia numarului de salariatii din cercetare-dezvoltare in Regiunea Nord-Est, comparativ cu nivelul national, 2011-2016

An	Salariatii in CD, nr. persoane		Din care: Cercetatori		Salariatii in CD la 10.000 persoane ocupate	
	RO	RNE	RO	RNE	RO	RNE
2011	42.363	3.561	25.489	3.190	50,6	29,9
2012	42.674	3.876	27.838	3.277	49,8	31,6
2013	43.375	4.328	26.914	3.373	50,8	36
2014	42.963	4.319	27.535	3.332	51	36,6
2015	43.448	4.298	27.253	3.470	52,1	37,4
2016	44.386	4.129	27.801	3.223	53,4	37

Sursa: Prelucrare informatii din Anuarul Statistic al Romaniei, Baza de date TEMPO - online, INS

⁷³ Anul 2012 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

⁷⁴ Anul 2012 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

- Situatia intreprinderilor inovatoare

Intreprinderi cu inovare tehnologica, dupa tipul inovarii

Clasa de marime si activitati economice	Total	Inovare de produs	Inovare de proces	Inovare de produs si proces
2008-2010⁷⁵				
Total national	3763	635	955	2041
Total regiune	461	82	82	265
Mici	298	53	42	176
Mijlocii	115	22	29	59
Mari	48	7	11	30
Industrie	373	79	52	215
Servicii	88	3	30	50
2010-2012				
Total national	1806	351	706	634
Total regiune	194	32	95	56
Mici	132	19	79	27
Mijlocii	46	12	14	17
Mari	16	1	2	12
Industrie	141	22	84	28
Servicii	53	10	11	28
2012-2014				
Total national	1840	313	511	705
Total regiune	99	23	23	32
Mici	49	17	9	6
Mijlocii	28	3	8	14
Mari	22	3	6	12
Industrie	71	19	15	28
Servicii	28	4	8	4
2014-2016				
Total national	1556	430	478	518
Total regiune	186	40	36	47
Mici	114	30	7	16
Mijlocii	55	4	25	26
Mari	17	6	4	5
Industrie	102	9	20	23
Servicii	84	31	16	24

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, Baza de date TEMPO INS, publicatia "Inovatia in intreprinderile din mediul de afaceri" - INS

In perioadele 2010-2012 si 2012-2014 se constata o scadere drastica a numarului de intreprinderi inovatoare, pe toate cele trei componente: produs, proces si produs-proces.

Scaderea este inregistrata pe ambele paliere: national (50,3%) si regional (78,5%). Pentru perioada 2012-2014, ponderea intreprinderilor inovatoare din regiune in totalul national este de

numai 5,3%. Astfel in perioada 2012-2014 sunt mentionate de statistica doar 99 de entitati cu inovare tehnologica, nivel cu mult mai mic fata de valoarea din perioada de referinta - 461 si fata de cel din perioada anterioara crizei economice - 791. In perioada 2014-2016 se constata aproape o dublare a numarului intreprinderilor inovatoare la nivel regional, contrar tendintei nationale de

⁷⁵ Perioada 2008-2010 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

scadere a numarului acestora. Se remarca, totusi o crestere a procentului de intreprinderi cu actiuni

de inovare nefinalizate si/sau abandonate: 21% in 2012-2014, 55% in 2014-2016.

- **Societatea informationala**

Evolutia IMM-urilor in tehnologia informatiei, pe regiuni de dezvoltare, 2009-2016

	2010	2011	2012 ⁷⁶	2013	2014	2015	2016
Nr. unitati locale							
Romania	7545	7185	7887	8342	9164	9847	10819
Regiunea Nord-Est	540	535	590	633	697	761	879
Nr. persoane ocupate							
Romania	33362	35790	39590	42210	45904	50132	54199
Regiunea Nord-Est	2169	2585	3017	3327	3992	4163	4962
Cifra de afaceri, mil. Lei							
Romania	6412	6668	7968	8810	10192	11049	11188
Regiunea Nord-Est	275	329	418	493	700	697	726

Sursa: Prelucrari publicatia INS „Intreprinderi mici si mijlocii in economia romaneasca”

In perioada 2013-2016 se observa o crestere a numarului de intreprinderi care activeaza in domeniul TIC, a cifrei de afaceri aferente, precum si a numarului de persoane ocupate. Astfel, in 2016 un numar total de 879 firme activeaza in sectorul TIC. Cu toate acestea, raportat la totalul national ponderea acestora este inca scazuta (8,1%), cu un aport de numai 6,4% la cifra de afaceri totala nationala.

Mai mult, cifra de afaceri in regiune a stagnat in ultimii 3 ani ai perioadei analizate la un nivel de apr. 700 mil.lei, in conditiile in care numarul firmelor a crescut cu 26%.

De remarcat nivelul productivitatii in domeniu la nivel regional inferior celui national (71% din productivitatea nationala medie).

7.6 Investitii straine si comert exterior

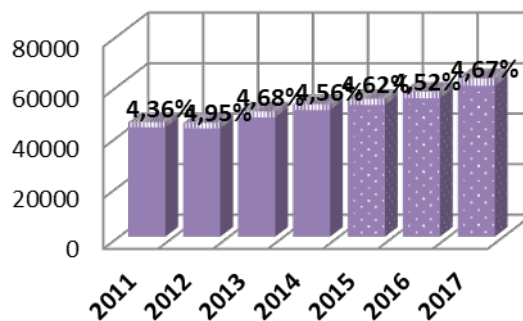
In ceea ce priveste evolutia comertului exterior si in special a exporturilor (vezi graficul urmatoar), acestea au avut in perioada 2011-

2017 un trend usor crescator atat la nivel regional, cat si la nivel national.

Valoarea exporturilor realizate de catre firmele din Regiunea Nord-Est, reprezinta doar o mica parte din totalul national, nedepasind in perioada analizata 5%. Se observa ca in perioada 2013⁷⁷-2017, valoarea exporturilor la nivel national si regional a crescut, insa aportul adus

de catre Regiunea Nord-Est in total national stagneaza in intervalul 4,5-4,7%. Valoarea totala realizata de regiune in 2017 a fost de 2928,8 mil. euro, reprezentand o crestere cu 26,2% fata de 2013.

Evolutia exporturilor FOB, valori regionala comparativ cu cele nationale, mii euro

Sursa: Prelucrari date statistice baza de date TEMPO, INS

In 2013, judetele Iasi, Neamt si Suceava detineau primele locuri in ceea ce priveste valoarea exporturilor realizate cu 29,7%, respectiv 17,7% (NT si SV), din valoarea totala a exporturilor regionale. Cele mai mici aporturi sunt aduse de

⁷⁶ Anul 2012 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

⁷⁷ Anul 2013 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est.

judetele Vaslui si Botosani cu 6%, respectiv 11,6%.

In perioada 2014-2017 configuratia ramane aproximativ aceasi, pe primele locuri fiind judetele Iasi (31,4%) si Bacau (18,8%) iar pe ultimele Botosani (10,9%) si Vaslui (5,9%).

Analizand domeniile/sectiunile economiei care au contribuit la realizarea valorii exporturilor la nivelul fiecarui judet, in anul 2017, putem sa evidentiem domeniile/sectiunile cele mai competitive pe plan international.

Astfel, in judetul Bacau se constata ca 24,4% din total volum exporturi il detineau vanzarile de textile si articole din textile (in descrestere fata de anul precedent), 16,1% lemn brut, cherestea, produse stratificate si alte produse din lemn (exclusiv mobila), 14,3% masini, aparate si echipamente electrice si 9,9% mijloace si materiale de transport (aeronave, nave spatiale).

In judetul Botosani, 83,8% din valoarea exporturilor realizate o constituie vanzarea de textile si articolele textile, din care aproximativ jumatate articole si accesorii de imbracaminte altele decat cele tricotate sau crosetate, 18% fibre sintetice si 21% lana.

Judetul Iasi este competitiv pe domenii precum fabricarea de produse apartinand sectiunii boilere, masini si dispozitive mecanice (56,6% din valoarea totala a exporturi FOB) si textile si articole textile (12,7%).

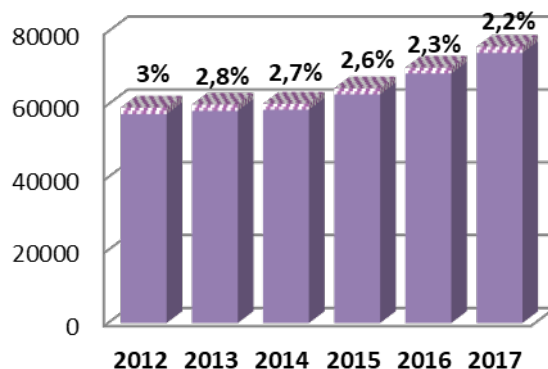
Firmele din judetul Neamt au realizat 39,4% din valoarea totala a exporturilor din vanzari de textile si articole textile (in special fibre sintetice sau artificiale si tricotaje), 18,6% automobile, tractoare si alte vehicule terestre (in descrestere fata de anul precedent), 13,2% produse din fonta, fier si otel si 9,8% lemn brut, cherestea, produse stratificate si alte produse din lemn (in crestere fata de anul precedent).

Judetul Suceava exporta masiv lemn brut, cherestea, produse stratificate si alte produse din lemn (exclusiv mobila), 50,1% din valoarea totala a exporturilor fiind reprezentata de aceasta sectiune; 11,4% din exporturi sunt

reprezentate de masini, agregate si materiale electrice.

Judetul Vaslui prezinta trei domenii competitive, cel al textilelor si articolelor textile (in special articole si accesorii de imbracaminte altele decat cele tricotate sau crosetate) cu 35,8% din volumul exporturilor, incaltaminte si parti ale acestora cu 23,8% si sectiunea boilere, masini si dispozitive mecanice cu 19,5% din valoare exporturi (in crestere fata de anul precedent). Ca pondere in total investitii pe Romania, Regiunea Nord-Est se situeaza in mod constant pe ultimul loc, nedepasind nivelul de 3% (2012), reprezentand valoarea absoluta de 1.767 milioane euro. Mai mult, in perioada 2013-2017 se constata o oarecare scadere atat ca procent in totalul investitiilor straine la nivel national (cu 2,2% in 2017), cat si ca valoare absoluta (1.686 milioane euro in 2017).

Evolutia investitiilor straine directe, valori regionale comparativ cu cele nationale, mil. eur

Sursa: Prelucrare date BNR

In caravana de monitorizare a Planului de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020, desfasurata in localitatile mici si mijlocii din Regiunea Nord-Est s-au identificat o serie de probleme, nevoi, provocari cu care se confrunta comunitatile locale. Tabelul urmator prezinta in mod sintetic aceste aspecte identificate, mentionand si localitatile unde, in urma discutiilor cu reprezentantii administratiei publice locale s-au semnalat problemele si provocarile respective.

Domeniu	Principalele aspecte
Economia locala, mediul de afaceri	<ul style="list-style-type: none"> • Diversitatea redusa a activitatilor economice: <ul style="list-style-type: none"> - Agricultura de subzistenta ca activitate economica predominanta: Brosteni, Cajvana, Dolhasca, Frasin, Milisauti, Negresti, Siret, Stefanesti, Vicovu de Sus, - Firme mici, activand in domenii fara valoare adaugata (comert, prelucrarea inferioara a lemnului): Brosteni, Darmanesti, Dolhasca, Frasin, Radauti, Stefanesti; • Declin economic/industrial, restructurarea activitatilor industriale: Darabani, Dorohoi, Husi, Onesti, Radauti; • Reducerea capacitatilor de productie a principalilor agenti economici: Buhusi (SC Stofe SA); • Existenta unui potential agricol/zootehnic/legumicol insuficient exploatat in lipsa posibilitatilor de valorificare a acestuia (lipsa centrelor de colectare/depozitare, a unitatilor de prelucrare a produselor rezultate din activitatile agricole): Barlad, Brosteni, Bucecea, Buhusi, Darabani, Darmanesti, Dolhasca, Dorohoi, Flamanzi, Harlau, Husi, Liteni, Milisauti, Murgeni, Negresti, Pascani, Tg. Frumos, Salcea, Saveni, Solca (fructe si ciuperci de padure), Vatra Dornei (fructe de padure), Vicovu de Sus; • Existenta unei ramuri/domenii/subdomenii economice dezvoltate care asigura ocuparea unor segmente majoritare a fortei de munca locala: Vicovu de Sus – industria de incaltaminte, Flamanzi – agricultura, Harlau – confectii, Podu Iloaiei - zootehnie si procesare carne, Cajvana – transporturi, depozitare, Liteni – agricultura, zootehnie, Vatra Dornei – ape minerale, lactate, prelucrarea lemnului; • Nevoia infiintarii/extinderii/modernizarii pietei agroalimentare: Barlad, Brosteni, Buhusi, Cajvana, Darabani, Darmanesti, Frasin, Gura Humorului, Liteni, Milisauti, Murgeni, Radauti, Roznov, Stefanesti, Tg. Ocna; • Existenta unor situri industriale/militare degradate/parasite/in proprietate privata: Barlad Bucecea, Campulung Moldovenesc, Dorohoi, Flamanzi, Negresti, Onesti, Podu Iloaiei, Radauti, Solca; • Existenta unor terenuri/constructii aflate in domeniul public pe care autoritatile publice locale sunt dispuse sa le cedeze potentialilor investitori: Bicaz, Bucecea, Buhusi, Darmanesti, Dorohoi, Moinesti, Solca; • Nevoia identificata pentru crearea unor parcuri industriale/incubatoare de afaceri: Comanesti, Darmanesti, Moinesti, Onesti, Pascani, Roman, Saveni, Siret, Tg. Neamt;

8 Turism

8.1. Patrimoniul natural protejat

Ariile naturale protejate de interes national de pe teritoriul Regiunii Nord-Est sunt reprezentate de 120 rezervatii naturale, 20 de monumente ale naturii (pesteri, cascade, locuri fosilifere, etc), precum si parcuri nationale si naturale.

Astfel, dintre cele 13 parcuri nationale ale Romaniei, trei se afla in Regiunea Nord-Est: Parcul National Muntii Calimani, Parcul National Cheile Bicazului - Hasmas si Parcul National Ceahlau.

Dintre cele 18 parcuri naturale, parcul Vanatori Neamt se afla pe de asemenea, pe teritoriul Regiunii Nord-Est. In plus, mentionam faptul ca la nivelul regiunii, figureaza 103 arii naturale care au devenit situri „Natura 2000”⁷⁸.

Unele arii protejate se pot suprapune partial, rezultand zone protejate atat pentru habitate, cat si pentru componenta avifaunistica. De asemenea, exista suprapuneri si cu alte arii protejate, precum parcuri nationale, parcuri naturale sau alte rezervatii de interes national, judetean sau local.

8.2. Patrimoniul antropic protejat

Regiunea Nord-Est detine 4.003 monumente de interes international, national si local, conform listei *Monumentelor Istorice a Ministerului Culturii si Cultelor*, cuprinzand situri arheologice, cladiri de interes istoric si arheologic, case memoriale, etc. Dintre acestea, sunt remarcabile edificiile religioase din

judetele Iasi, Neamt si Suceava, care formeaza „coloana vertebrala traditionala” a atractiilor turistice din Regiunea Nord-Est.

Aceste lacase de cult medieval cuprind opt biserici cu fresce exterioare, incluse in patrimoniul UNESCO: Biserica "Taierea Capului Sfantului Ioan Botezatorul" din satul Arbore, Biserica "Adormirea Maicii Domnului si Sfantul Gheorghe" a Manastirii Humor, Biserica "Buna-Vestire" a Manastirii Moldovita, Biserica "Inaltarea Sfintei Cruci" din Patrauti, Biserica "Sfantul Gheorghe" a Manastirii "Sfantul Ioan cel Nou" din Suceava, Biserica "Sfantul Gheorghe" a Manastirii Voronet, Biserica "Invierea Domnului" a Manastirii Sucevita, Biserica "Sfantul Nicolae" a Manastirii Probota.

8.3. Peisajul cultural al zonei

O zona cu o cultura bogata, prin prisma bunurilor culturale care se regasesc pe teritoriul acesteia, dar si a traditiilor culturale specifice, Regiunea Nord-Est reuneste in fiecare an numerosi turisti. Muzeele reprezinta o componenta semnificativa a punctelor de atractie frecventate de catre vizitatori. Regiunea Nord-Est se afla pe locul al doilea, dupa Regiunea Centru, ca numar de muzee si colectii publice, cu 127 de astfel de unitati culturale inregistrate in anul 2017 (in crestere fata de 2013⁷⁹ cu trei unitati, in scadere fata de 2016 cu o unitate).

⁷⁸ Anexa 1-“Lista ariilor de protectie speciala avifaunistica” la HG 971/2011 si Anexa 1-„Lista siturilor de importanta comunitara”, la Ordinul 2387/2011

⁷⁹ 2013 este anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020 (avizat de catre Comitetul Regional de Planificare Nord-

Est si aprobat de catre Consiliul de Dezvoltare Regionala Nord-Est) privind indicatorii in turism

Regiune/ Judete	Muzee si colectii publice				Vizitatori muzee			
	2013	2015	2016	2017	2013	2015	2016	2017
Regiunea Nord-Est	124	127	128	127	1.471.030	1.605.381	2.088.056	2.433.787
Bacau	25	25	25	26	76.640	74.301	90.012	118.556
Botosani	10	10	10	9	39.802	31.261	32.211	49.971
Iasi	20	24	25	24	301.171	343.271	554.201	681.525
Neamt	29	30	29	29	437.601	501.334	567.552	635.247
Suceava	30	28	29	29	499.935	510.067	666.641	772.993
Vaslui	10	10	10	10	115.881	145.147	177.439	175.495

Sursa: Baza de date TEMPO - online, INS 2015

Per ansamblu, numarul total de vizitatori in muzeele din Regiunea Nord-Est, in anul 2017 a fost de 2.433.787 persoane, in crestere cu 65,4% fata de numarul inregistrat in anul 2013⁸⁰ si cu 16,5% fata de valoarea din 2016.

Din analiza informatiilor existente, se poate concluda ca la nivelul anului 2017, muzeele care au atras cei mai multi vizitatori sunt cele din judetele Suceava, Neamt si Iasi.

Cu toate ca judetul Bacau detinea 26 de muzee in anul 2017, numarul de vizitatori reprezinta doar 4,8% din totalul regional, comparativ cu 28%, procent inregistrat in judetul Iasi, pentru aproape acelasi numar de muzee.

In ceea ce priveste institutiile si companiile de spectacol sau concerte, orasele Iasi, Botosani, Bacau si Vaslui au fiecare cate o institutie dramatica. De asemenea, in Iasi, Botosani si Bacau functioneaza o institutie de animatie (teatru de pupusi si marionete), o filarmonica si o orchestra simfonica⁸¹.

8.4. Aspecte privind valorificarea potentialului turistic

In ciuda potentialului turistic variat si a importantei nationale si chiar internationale a unor monumente sau areale turistice, nu exista in continuare un sistem coerent si vizibil de indicatoare turistice in cadrul sau in proximitatea aeroporturilor, a garilor si a

autogarilor, care sa afiseze si sa indrume eventualii turisti catre anumite obiective turistice. Pe drumurile nationale si chiar pe cele judetene intalnim ocazional unele indicatoare catre monumente istorice, insa insuficient corelate cu alte elemente de promovare (harti, trasee, marcaje, puncte de informare turistica etc.) care sa poata indruma turistii catre alte obiective.

Mentionam ca in Regiunea Nord-Est, figureaza in prezent 40 de centre de informare turistica, dupa cum urmeaza: 4 in judetul Bacau, 3 in judetul Botosani, 9 in judetul Iasi, 6 in judetul Neamt, 16 in judetul Suceava si 2 in judetul Vaslui.

8.5. Starea si evolutia indicatorilor economici in turism

La nivelul anului 2014, capacitatea de cazare in functiune in regiune era de 7.731 mii locuri-zile, in crestere fata de 2013⁸² cu 2,68% (200 de mii de locuri-zile). Totodata, acest nivel reprezenta 9,95% din capacitatea de cazare la nivel national. La nivelul anului 2015, s-a inregistrat o crestere cu 4,62%, reprezentand peste 350 de mii de locuri-zile. Tendinta de crestere a continuat: in anul 2016 (8.371 mii locuri-zile in crestere cu 3,5% fata de 2015) si in anul 2017, ajungandu-se la 8.728 mii locuri-zile, reprezentand o crestere de 4,2% fata de

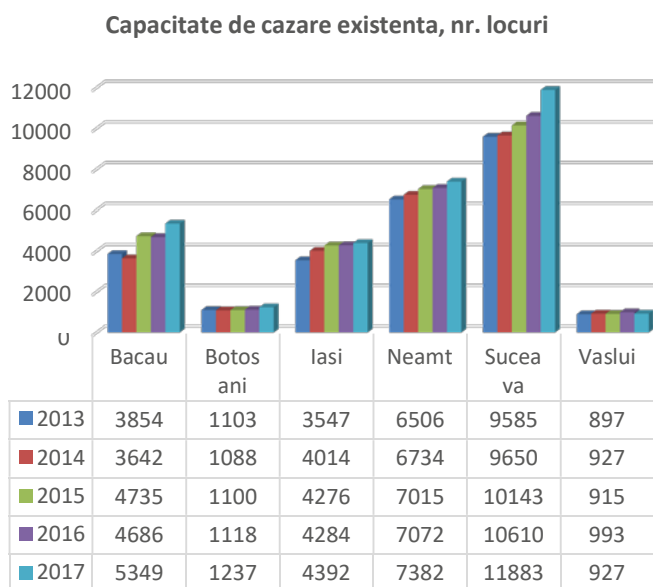
⁸⁰ 2013 este anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020 (avizat de catre Comitetul Regional de Planificare Nord-Est si aprobat de catre Consiliul de Dezvoltare Regionala Nord-Est) privind indicatorii in turism

⁸¹ Baza de date TEMPO -online, INS 2015

⁸² 2013 este anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020 (avizat de catre Comitetul Regional de Planificare Nord-Est si aprobat de catre Consiliul de Dezvoltare Regionala Nord-Est) privind indicatorii in turism

anul precedent.

Graficul alaturat surprinde evolutia capacitatii de cazare turistica din judetele Regiunii Nord-Est, pentru perioada 2013-2017. Se observa ca la nivelul anului 2017 capacitatea de cazare a crescut fata de 2013 cu 22,2% (5678 locuri).

Sursa: Prelucrare baza de date TEMPO - online, INS

Cu exceptia judetelor Botosani si Vaslui, unde se inregistreaza o relativa stagnare a numarului locurilor de cazare turistica disponibile, in celelalte judete ale regiunii, se observa o crestere a acestui indicator.

Se poate observa ca judetul cu cea mai mare capacitate de cazare este Suceava, situatie normala daca avem in vedere conditiile geografice existente, favorabile pentru dezvoltarea turismului, precum si spiritul antreprenorial deosebit de dezvoltat al locuitorilor din acest judet - la polul opus situandu-se judetele Botosani si Vaslui.

Evolutia numarului de sosiri turistice in perioada 2013 - 2017

Numar sosiri	RNE	Bacau	Botosani	Iasi	Neamt	Suceava	Vaslui
Sosiri 2013	756.006	101.826	33.349	183.305	160.707	241.629	35.190
Din care straini	93.774	9.144	2.563	24.606	11.509	41.396	4.556
Sosiri 2014	812.880	105.505	39.848	197.024	176.226	260.684	33.593
Din care straini	98.972	9.688	3.138	29.570	12.785	40.170	3.621
Sosiri 2015	939.475	124.517	37.670	246.470	182.384	310.548	37.886
Din care straini	117.224	11.258	2.533	41.905	12.391	45.995	3.142
Sosiri 2016	1.084.045	134.550	43.972	298.657	224.105	342.710	40.051
Din care straini	135.119	13.196	1.957	50.800	14.220	51.750	3.196
Sosiri 2017	1.187.823	144.489	52.343	321.359	238.783	385.676	45.173
Din care straini	153.272	13.898	2.555	63.526	15.607	53.324	4.362

Sursa: Baza de date TEMPO - online, INS

Desi nivelul capacitatii de cazare in functiune poate parea mic in raport cu potentialul turistic existent in regiune, se constata ca indicele de utilizare are un nivel redus, de numai 26,6% in anul 2017. Totusi, acesta are un trend usor ascendent, 21,44% in anul 2013, 22,12% in anul 2014, 23,91% in anul 2015, 26,5% in 2016 si 26,6% in 2017. Se constata, de asemenea ca judetul cu cel mai mare indice de utilizare este Iasi (36,8%) iar judetul Neamt are cel mai mic indice de utilizare a capacitatii de cazare (21,4%).

Evolutia numarului de turisti a inregistrat de asemenea, un trend pozitiv in intervalul 2013-2017.

Astfel, in anul 2013 numarul de turisti din Regiunea Nord-Est a atins valoarea de 756 mii, in anul 2014 a avut loc o crestere cu 7,53%, in 2015 cu 24%, inregistrandu-se aproximativ 939 mii de turisti, in 2016 o crestere cu 15,3% fata de anul precedent (1.084 mii total turisti), iar in 2017 o crestere cu 9,5% (1.187,8 mii total turisti).

Totodata, mentionam ca numarul turistilor sositi in Regiunea Nord-Est in anul 2017 reprezinta 9,78% din totalul national al sosirilor, un nivel care s-a mentinut aproape constant comparativ cu anul 2013 - 9,52%.

In anul 2017 cei mai multi turisti (aproape 80% din total) au vizitat judetele Suceava (385.676 turisti, reprezentand 32% din totalul regional), Iasi (321.359 turisti) si Neamt (238.783 turisti). Cei mai putini turisti au fost inregistrati in judetele Botosani si Vaslui, cu cate 4,4%, respectiv 3,8% din numarul total al turistilor.

În privința numărului de înnoptări în Regiunea Nord-Est, în perioada 2014-2017 s-a înregistrat o creștere constantă, ajungându-se la un total de 2.322 mii, ceea ce reprezintă o creștere cu 43,8% față de anul 2013⁸³. Posibile cauze ale creșterii numărului de turiști și a înnoptărilor pot fi creșterea veniturilor și reducerea fiscalității în sectorul turistic (reducerea cotei TVA).

Atractivitatea turistică a regiunii poate fi măsurată în special cu ajutorul duratei medii de sedere. În anul 2014, valoarea acestui indicator a scăzut de la 2,14 (anul 2013) la 2,10 nopți per turist. În anul 2015, scăderea a continuat, ajungând la 2,06 nopți per turist. Această tendință de să păstrat și în anii 2016 și 2017 când durata medie de sedere a fost de 2,03 respectiv 1,95 nopți per turist.

În 2017 s-a înregistrat cea mai scăzută valoare din ultimii ani, cauzată de diminuarea sejururilor lungi în regiune, evidențiindu-se o trecere către un turism fie de weekend, ocazional sau de tranzit.

Ținând cont de potențialul turistic existent, considerăm că acest nivel este inferior în raport cu posibilitățile existente. Mai mult, în întreaga perioadă analizată, nivelul înregistrat la nivel regional a fost inferior celui național. În anexa sunt prezentate localitățile care au un număr mai mare de turiști sosiți (peste 3.000 sosiri în 2014-2017), evidențiindu-le pe cele care se situează deasupra valorii medii regionale anuale în ceea ce privește durata medie de sedere, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică pentru anii 2014-2017.

Astfel, din datele prezentate, se observă că la finalul anului 2017, dintre localitățile cu o durată medie de sedere de peste trei nopți /turist din Regiunea Nord-Est se disting: Targu Ocna, Slanic Moldova și Magura din județul Bacău, cu 5,21, 3,6 respectiv 3,58 nopți/turist, Baltatești din județul Neamț, cu 11,84 nopți/turist, Vatra Dornei și Dorna Candrenilor, cu 4,48, respectiv 3,34 nopți/turist.

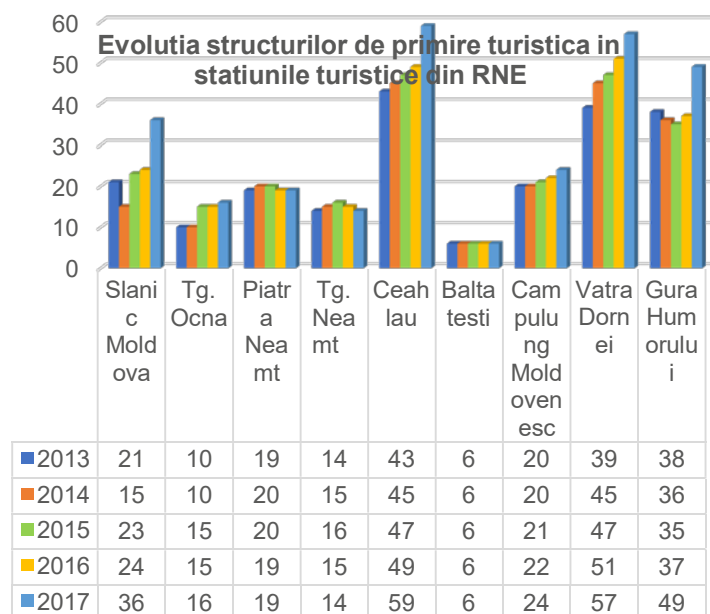
Pe de altă parte, la nivelul aceluiași an, localitățile Regiunii Nord-Est care primesc peste 10.1 de turiști anual, sunt Bacău, Onesti, Tg. Ocna, Slanic Moldova, Magura, Botosani, Iasi, Piatra Neamț, Ceahlău, Alexandru cel Bun, Roman, Agapia, Tîrgu Neamț, Suceava, Vatra Dornei, Gura Humorului și Scheia.

• Stațiunile turistice

Privind evoluția numărului de structuri de primire turistică existente în stațiunile turistice în perioada 2013-2017, se pot observa următoarele evoluții, așa cum apar evidențiate și în grafic:

- Creșteri în Vatra Dornei, Ceahlău (inclusiv Durău), Gura Humorului, Targu-Ocna;
- Stagnare în Piatra Neamț, Targu Neamț, Baltatești, Campulung Moldovenesc.

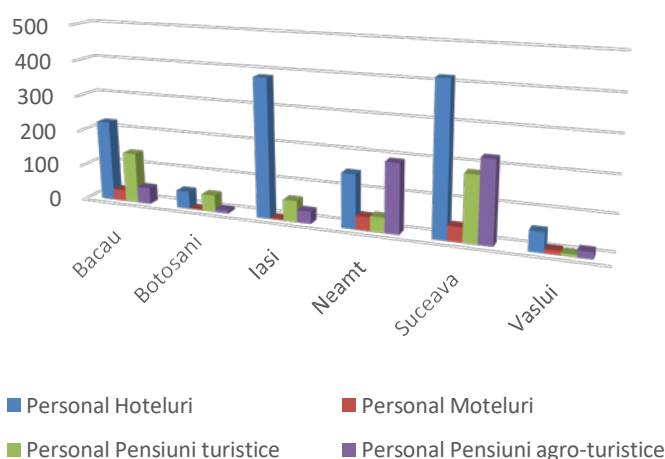
Din punct de vedere al tipurilor de structuri de primire turistică, s-a constatat o preponderanță a pensiunilor turistice în toate stațiunile turistice de interes național, iar în comuna Ceahlău, un număr crescut de pensiuni agroturistice. În toate aceste stațiuni hotelurile ocupă locul secund ca număr.

⁸³ 2013 este anul de referință în PDR Nord-Est 2014-2020 (avizat de către Comitetul Regional de Planificare Nord-

Est și aprobat de către Consiliul de Dezvoltare Regională Nord-Est) privind indicatorii în turism

Personalul angajat pe tipuri de structuri de primire turistica in judetele Regiunii Nord-Est, 2017

Sursa: Prelucrare baza de date TEMPO - online, INS

Sursa: Prelucrari date din „Frecventarea structurilor de primire turistica cu functiuni de cazare in anul 2015”, Institutul National de Statistica, 2013-2016

Nota: Datele referitoare la personalul angajat in structurile de primire turistica reprezinta media anuala, calculata prin media aritmetica a valorilor trimestriale comunicate de INS.

• Populatia ocupata in turism

In tabelul din anexa, este prezentata evolutia numarului personalului ocupat din structurile de primire turistica cu functiuni de cazare turistica, la nivel regional si judetean, in perioada 2013⁸⁴-2017.

Comparativ cu numarul total al personalului ocupat in structurile de primire turistica la nivel national (32.801 persoane in 2017), in Regiunea Nord-Est se inregistreaza un nivel redus al populatiei ocupate in structuri de primire turistica (doar 2.756 persoane), reprezentand doar 8,4%.

Dupa cum se poate observa din datele prezentate, cele mai multe persoane ocupate in structurile de cazare turistica se gasesc in judetul Suceava, ceea ce este justificat tinand cont de capacitatea de cazare existenta in acest judet si numarul total de turisti.

Comparativ cu anul anterior, in anul 2017 personalul ocupat in structurile de cazare turistica a crescut cel mai mult in judetele Suceava cu apr. 16% (148 de persoane) si Botosani (48% - 43 de persoane) In judetele Iasi si Neamt, in anul 2017 s-au inregistrat scaderi de personal.

In ceea ce priveste repartizarea personalului pe tipuri de structuri de cazare, in anul 2017, procentul cel mai mare a personalului ocupat in structuri de cazare turistica il intalnim in hoteluri, cu ponderi cuprinse intre 33% (Neamt) si 75% (Iasi).

8.6. Forme de turism practicate

• Turismul balnear

Desi Regiunea Nord-Est ofera posibilitati largi pentru dezvoltarea turismului balnear, doar o mica parte din potentialul curativ natural este valorificat la un nivel satisfacator.

Localitatile Regiunii Nord-Est carora le-a fost acordat statutul de statiune balneoclimatica sunt:

- Municipiul **Vatra Dornei**, judetul Suceava,
- Orasul **Slanic Moldova**, judetul Bacau,
- Orasul **Targu Ocna**, judetul Bacau,
- Arealul corespunzator zonei de agrement-tratament **Nicolina** din municipiul Iasi, judetul Iasi.

⁸⁴ 2013 este anul de referinta in PDR Nord-Est 2014-2020 (avizat de catre Comitetul Regional de Planificare Nord-Est si aprobat de catre Consiliul de Dezvoltare Regionala Nord-Est) privind indicatorii in turism

Evolutie nr. de sosiri in statiuni balneare, 2013-2017

Localitati	Numar sosiri				
	2013	2014	2015	2016	2017
Slanic Moldova	25.860	17.902	26.147	23.586	42.325
Targu Ocna	6.963	8.753	9.469	9.128	10.590
Vatra Dornei	39.232	42.187	46.200	46.838	50.031

Sursa: Date prelucrate din baza de date TEMPO - online, INS

Din tabelul prezentat se desprind urmatoarele concluzii:

- dupa scaderea cu 30,8% a numarului de turisti sositi in statiunea Slanic Moldova in anul 2014 (comparativ cu anul anterior), in anul 2015, ca urmare a deschiderii partiei de schi Nemira, numarul turistilor a crescut considerabil, respectiv cu 46%. In anul 2016 se observa o scadere a numarului de turisti cu apr. 10% fata de anul precedent. In 2017 se constata o revenire pe trend ascendant (crestere cu 80%).
- un trend crescator pentru numarul de sosiri in statiunile balneoclimatice Targu Ocna si Vatra Dornei. In anul 2014, s-a inregistrat o crestere cu 25,7% si respective 7,5%, in anul 2015 numarul de turisti a crescut in continuare cu 8,18%, respectiv 9,51%, iar in anul 2016 doar Vatra Dornei a mai inregistrat o crestere a numarului de turisti (1,3%). In schim, in 2017 s-au inregistrat cresteri substantiale pentru toate cele trei statiuni balneoclimaterice, 79,4% pentru Slanic Moldova, 16% pentru Tg. Ocna si 6,8% pentru Vatra Dornei.

Pe langa statiunile balneoclimatice mentionate, exista si alte localitati care au beneficiat in trecut de statutul de statiune, precum Sarata Bai din judetul Bacau, baile Strunga din judetul Iasi, Negulesti din judetul Neamt, Ghermanesti-Dranceni din judetul Vaslui, sau Cacica si Solca din judetul Suceava.

La nivelul anului 2017, numarul de sosiri turistice este de 383 persoane la Sarata Bai, 6.820 la Cacica si doar 216 la Solca. Multe dintre structurile de cazare ale acestor statiuni necesita reparatii majore sau chiar capitale. *Evolutie nr. sosiri in statiuni turistice, 2013-2017*

Localitati	2013	2014	2015	2016	2017
Sarata Bai	830	672	346	1625	383
Cacica	2633	3059	3603	7617	6820
Solca	94	195	246	303	216

Sursa: Date prelucrate din baza de date TEMPO - online, INS

- **Turismul rural si agroturismul**

In Regiunea Nord-Est, zona Bucovinei cuprinde mai multe areale agroturistice - Tara Hutulilor din Nordul Sucevei, zona Moldovita - Izvoarele Sucevei, Comuna Vama, etc. O alta zona agroturistica este zona Masivului Ceahlau, in special zonele Bicaz, Ceahlau si Durau. Astfel, la nivel regional, in anul 2017 existau 451 de pensiuni agroturistice, in crestere cu 99 de unitati fata de anul precedent, Regiunea Nord-Est ocupand locul doi pe tara, dupa regiunea Centru.

- **Turismul activ**

In Regiunea Nord-Est se pot practica drumetiile montane, sporturile de iarna, dar si activitatile specifice turismului de aventura si sportiv: alpinismul, escalada, mountain bike, zboruri cu parapanta. In prezent, in Regiunea Nord Est, statiunile montane unde se pot practica aceste sporturi de iarna (schi, patinaj, snowbord) sunt Vatra-Dornei, Gura Humorului, Piatra Neamt, Durau, Sucevita, Malini, Campulung Moldovenesc, Slanic Moldova si Carlibaba.

In caravana de monitorizare a Planului de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020, desfasurata in localitatile mici si mijlocii din Regiunea Nord-Est s-au identificat o serie de probleme, nevoi, provocari cu care se confrunta comunitatile locale. Tabelul urmator prezinta

in mod sintetic aceste aspecte identificate, mentionand si localitatile unde, in urma discutiilor cu reprezentantii administratiei publice locale s-au semnalat problemele si provocarile respective.

Domeniu	Principalele aspecte
Turism, cultura, agrement	<ul style="list-style-type: none"> • Potential turistic insuficient valorificat: Bicz (agroturism), Darmanesti (existenta unui lac de acumulare in zona), Saveni (lipsa oricarei infrastructuri turistice), Solca (potential balneoclimateric); • Promovarea insuficienta a resurselor turistice existente in localitati: Bicz, Dolhasca, Harlau, Moinesti; • Dorinta autoritatilor publice locale de a fi acreditata localitatea ca statiune balneoclimaterica: Moinesti • Intentia diversificarii ofertei turistice: Slanic Moldova, Vatra Dornei (prin amenajarea de parcuri tematice); • Nevoia infiintarii unor zone de agrement: Bicz (zona raului Bistrita), Husi (zona lacului de acumulare), Moinesti, Negresti, Pascani (zona lacului), Stefanesti (zona lacului Stanca-Costesti), Tg. Neamt (zona Cetatii); • Nevoia restaurarii/consolidarii unor cladiri apartinand patrimoniului istoric si cultural si redarii lor circuitelor turistice-culturale: Comanesti (palatul Ghica), Darabani (casa Theodor Blaj), Falticeni (casa memoriala Mihail Sadoveanu), Husi (casa de cultura „Alexandru Giugaru”), Pascani (palatul Cantacuzino-Pascanu), Roman (casa Celibidache), Slanic Moldova (cazinou), Tg. Ocna; • Nevoia reabilitarii si/sau dotarii casei de cultura din localitate: Bicz, Buhusi, Cajvana, Campulung Moldovenesc, Darabani, Darmanesti (construire de casa de cultura si biblioteca), Dorohoi, Falticeni, Harlau, Liteni, Negresti, Podu Iloaiei (construire casa de cultura), Radauti, Tg. Frumos; • Nevoia identificarii si amenajarii unor spatii pentru activitati cultural-educative pentru copii: Bicz, Dolhasca; • Nevoia infiintarii/reabilitarii unor camine culturale in localitatile arundate: Brosteni, Comanesti, Dolhasca, Liteni, Milisauti, Murgeni, Salcea, Saveni, Stefanesti, Tg. Ocna; • Intentia autoritatilor publice locale de infiintare a unor muzee si introducerea lor in circuite turistice-culturale: Brosteni (muzeul „Ion Creanga”), Comanesti (muzeul minei), Dorohoi (muzeu al sticlei), Flamanzi (muzeul taranului roman), Moinesti (muzeu „Ion Luchian”), Murgeni, Tg. Frumos (muzeu „Garabet Ibraileanu”); • Existenta unor muzee nefunctionale, in stare de degradare sau care necesita lucrari de modernizare, reabilitare, dotari: Falticeni • Nevoia extinderii/modernizarii/reabilitarii/dotarii bibliotecii din localitate: Bucecea, Buhusi, Cajvana, Campulung Moldovenesc, Comanesti, Falticeni, Harlau, Negresti, Onesti, Podu Iloaiei, Radauti, Siret, Slanic Moldova, Tg. Frumos;

- Nevoia construirii/reabilitarii/modernizarii stadionului/salii de sport/salii polivalente/bazei sportive din localitate: Buhusi, Falticeni, Husi, Liteni, Radauti, Roznov, Solca;
- Nevoia amenajarii unor terenuri de fotbal: Cajvana, Negresti;
- Nevoia reabilitarii/repunerii in functiune a unor cinematografe sau transformarii lor in centre multifunctionale: Buhusi, Campulung Moldovenesc, Falticeni, Husi, Negresti, Onesti, Roman;
- Nevoia organizarii unor evenimente culturale, spectacole etc: Darabani
- Existenta unor tabere scolare nefunctionale in zona: Frasin

8.7 Anexa

Evolutia numarului de turisti si a duratei medii de sedere in Regiunea Nord-Est, in perioada 2013-2017

Judet	Localitate	Nr. turisti					Durata medie de sedere				
		2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Bacau	Targu Ocna	6.963	8.753	9.469	9.128	10.590	7,9	7,55	7,21	7,43	5,21
	Slanic Moldova	25.860	17.902	26.147	23.586	42.325	3,46	3,16	3,88	3,28	3,36
	Bacau	38.045	44.010	50.256	59.804	48.283	1,67	2,07	1,64	2,05	1,80
	Magura	4.887	8.746	8.462	10.151	10.537	1,5	1,37	1,44	1,41	1,47
	Onesti	9.181	8.644	8.813	9.234	12.258	1,83	1,75	1,82	1,55	1,81
	Margineni	3.631	4.624	3.381	3.105	1.939	2,21	1,29	2,22	2,66	3,58
Botosani	Botosani	28.305	27.003	29.626	33.470	42.262	1,83	2,05	1,95	1,94	1,90
	Dorohoi	2.833	3.022	4.562	5.937	5.565	1,16	1,23	1,04	1	1,02
	Curtesti	770	8.492	1.036	1.230	:	2,62	1,99	2,45	2,71	:
Iasi	Iasi	162.992	176.924	225.288	273.964	290.066	1,94	2,01	1,82	1,81	1,73
	Ion Neculce	4.788	4.904	4.800	4.806	4.893	1,4	1,25	1,38	1,31	1,48
Neamt	Piatra Neamt	45.403	47.665	52.463	57.584	54.953	1,54	1,78	1,48	1,68	1,51
	Baltatesti	4.833	5.485	5.196	7.231	6.280	11,64	9,34	11,01	9,45	11,84
	Raucesti	3.070	3.471	4.471	4.615	4.846	2,52	2,48	2,34	2,55	2,69
	Dumbrava Rosie	2.868	3.209	3.698	6.531	3.210	1,89	2,17	1,61	1,66	1,57
	Ceahlau	19.473	24.265	22.756	41.094	46.969	1,49	1,7	1,83	1,88	1,74
	Alexandru cel Bun	17.053	21.100	22.439	23.456	27.106	1,3	1,35	1,3	1,53	1,39
	Roman	20.578	20.171	17.906	22.377	24.385	1,69	1,81	1,78	1,61	1,50
	Agapia	9.087	10.795	11.335	9.556	14.358	1,61	1,54	1,4	1,60	1,44
	Tirgu Neamt	9.393	10.609	14.009	13.411	15.525	1,36	1,26	1,5	1,41	1,38
	Bicaz	6.573	7.005	5.435	9.764	8.393	1,4	1,81	1,78	1,61	1,35
Suceava	Suceava	74.129	81.489	91.04	93.058	101.412	1,55	1,52	1,87	1,5	1,49
	Vatra Dornei	39.232	42.187	46.2	46.838	50.031	5,09	4,64	4,18	5,2	4,48
	Dorna Candrenilor	3.914	3.964	4.454	5.271	5.882	3,39	3,43	3,2	4	3,34
	Vama	4.877	5.384	5.538	5.545	5.622	2,79	2,81	2,47	2,33	2,54
	Gura Humorului	34.364	40.855	50.46	59.331	69.874	1,7	1,74	1,65	1,68	1,65
	Scheia	14.606	13.585	20.771	20.478	21.133	1,49	1,6	1,92	1,69	1,87

Sursa: Prelucrari date din baza de date TEMPO - online, INS

Evolutia personalului ocupat in structuri de primire turistica

An	Regiune Nord-Est	Bacau	Botosani	Iasi	Neamt	Suceava	Vaslui
Total personal ocupat in structuri de primire turistica							
2013	2460	419	113	458	451	919	101
2014	2494	387	103	480	419	984	122
2015	2589	473	99	519	397	984	91
2016	2580	464	88	527	496	912	93
2017	2756	492	131	516	462	1060	98
Personal Hoteluri							
2013	1181	200	73	339	155	410	57
2014	1247	189	63	358	138	427	73
2015	1320	215	63	391	152	444	57
2016	1286	219	56	390	158	416	47
2017	1285	225	49	386	151	418	55
Personal Moteluri							
2013	260	33	0	14	24	178	11
2014	263	32	0	15	20	191	6
2015	159	37	0	13	18	87	4
2016	104	30	0	13	28	29	5
2017	127	31	2	3	38	42	11
Personal Pensiuni turistice							
2013	397	123	17	61	58	126	13
2014	383	119	16	56	55	122	15
2015	414	133	12	62	47	153	8
2016	434	126	12	57	56	170	12
2017	481	142	47	59	42	184	7
Personal Pensiuni agro-turistice							
2013	385	32	6	17	167	148	16
2014	395	24	6	19	157	167	22
2015	469	47	9	22	156	218	18
2016	526	48	7	28	215	204	24
2017	527	46	9	34	193	227	18

Sursa: „Frecventarea structurilor de primire turistica cu functiuni de cazare in anul 2015”, Institutul National de Statistica, 2013-2017.

Nota: Datele referitoare la personalul angajat in structurile de primire turistica reprezinta media anuala, calculata prin media aritmetica a valorilor trimestriale comunicate de INS.

9 *Agricultura si dezvoltare rurala*

9.1. *Descrierea generala a zonelor rurale*

Spatiul rural din Regiunea Nord-Est este alcatuit din 506 comune si 2.414 de sate insumand o populatie totala de 1.881.728 persoane⁸⁵.

In regiune exista zone rurale care nu cuprind orase pe o raza de 30 km. Astfel, cele mai intinse areale sunt cele din estul judetului Bacau - vestul judetului Vaslui, in acest perimetru fiind necesara modernizarea unor localitati rurale cu rol de servire in zona de influenta. Harta "Localitati rurale situate la distante mai mari de 30 km fata de localitatile urbane" se gaseste la sectiunea 3 din prezentul raport.

Localitatile indepartate, cele care au populatie mai mare de 4000 de persoane sunt reprezentate de urmatoarele sate resedinta de comuna: Ghimes-Faget, Pancesti, Rachitoasa, Stanisesti (judetul Bacau), Andrieseni, Bivolari, Ciorlesti, Mosna, Raducaneni, Vladeni (judetul Iasi), Codaesti, Dragomiresti, Voinesti (judetul Vaslui).

9.2. *Populatia si forta de munca*

La nivelul anului 2017, in mediul rural locuiau 1.881.728 locuitori (58,27% din populatia regiunii), din care 924.941 femei. Pentru orizontul de timp 2006 - 2017 ⁸⁶, in raport cu datele statistice furnizate de INS, populatia totala din mediul rural a fost in relativa crestere pana in 2008, urmata de un usor declin.

Din totalul populatiei rurale, in anul 2017⁸⁷, la nivel regional, cele mai mari ponderi se inregistreaza in judetele Iasi (22,58%), Suceava (19,76%) si Bacau (17,95%), iar cele mai mici in

judetele Botosani (12,2%) si Vaslui (12,04%). Valorile sunt in crestere fata de anul 2012 in judetele Iasi (de la 21,77% la 22,58%) si Suceava (de la 19,39% la 19,76%), printre posibilele cauze aflandu-se periurbanizarea.

La nivel judetean cele mai mari ponderi ale populatiei aflate in mediul rural se inregistreaza in judetele Neamt (64,66%), Vaslui (59,39%) si Botosani (59,24%). Comparativ cu datele anterioare (2012), aceste procente sunt in usoara crestere pentru judetele Bacau (0,27%), Neamt (0,63%) si Suceava (0,52%), in judetul Vaslui scazand cu 1,84%.

Structura pe grupele de varsta a populatiei rurale este caracterizata printr-un relativ dezechilibru, procesul accentuat de imbatranire demografica fiind evident.

Astfel, in perioada 2012-2017 au avut loc scaderi ale numarului de copii cuprinsi in grupele de varsta 0-4 ani si 5-9 ani cu 7,52%, respectiv 13,55%. Cele mai mari scaderi au avut loc in judetele Vaslui si Botosani (16,74%, respectiv 15,12% pentru grupa de varsta 0-4 ani si 17,44%, respectiv 18,57% pentru grupa de varsta 5-9 ani). Numarul de tineri din grupa de varsta 15-19 ani inregistreaza crestere intre 2 si 13 procente in fiecare judet, cel mai mult in judetele Vaslui (11,6%) si Iasi (13,37%). Pentru grupa de varsta 45-49 de ani, toate judetele inregistreaza crestere, intre 44% si 67% in anul 2017 comparativ cu 2012. Acest fenomen poate fi explicat prin incadrarea in aceasta grupa a populatiei nascute in perioada boom-ului demografic generat de masurile demografice intreprinse in Romania incepand cu anul 1966.

⁸⁵ Sursa datelor: Baza de date TEMPO online - INS - populatia rezidenta la 1 iulie 2017

⁸⁶ In varianta avizata si aprobata a Planului de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020, au fost folosite datele Recensamantului Populatiei si Locuintelor din 2011 privind populatia stabila. Incepand cu anul 2015, INS furnizeaza

doar date privind populatia rezidenta si cea domiciliata, rezultand diferente intre datele folosite pana acum (pentru perioada dinainte de 2014) si cele disponibile de acum inainte, datele vechi fiind eliminate din sistem.

⁸⁷ Au fost folosite datele INS privind populatia rezidenta la 1 iulie

O alta grupa de varsta care inregistreaza cresteri este cea de peste 85 de ani, - cu valori cuprinse intre 24% si 41% pentru toate judetele, crestere care se explica atat prin tendinta de imbatranire din multe sate, cat si printr-o crestere a longevitatii (datorita progreselor din domeniul medical).

Pe de alta parte, cele mai mari scaderi se observa la grupele de varsta 30-34 de ani si 70-74 de ani. Pentru prima dintre aceste grupe, la nivel regional se inregistreaza o scadere cu 18,79%, maximul fiind in judetul Vaslui (27,5%), fenomen ce poate fi explicat prin migratia externa a persoanelor din aceasta grupa de varsta dupa anul 2000. Pentru grupa de varsta 70-74 de ani se inregistreaza scaderi de 25,59% la nivel regional, maximul fiind in judetul Botosani (33,18%), valori justificate prin numarul scazut de copii nascuti in perioada celui de-al doilea razboi mondial.

In anul 2016, la nivel regional, populatia ocupata din mediul rural reprezenta 61,6% (967 mii persoane)⁸⁸ din total populatie ocupata. Fata de anul precedent, numarul persoanelor ocupate in mediu rural este intr-o usoara scadere (cu 34 mii persoane).

Populatia ocupata⁸⁹ in activitati agricole, silvice si pescuit a scazut in regiunea Nord-Est de la 508,4 mii in 2012 pana la 348,4 mii in 2017, datorita, mai ales fluxului migratoriu catre alte state ale UE si in foarte mica masura crearii de alternative economice in zonele rurale.

Cu toate ca, raportata la activitatile economice desfasurate in zona rurala, forta de munca este suficienta din punct de vedere cantitativ, aceasta este in mare parte necalificata. Acest fapt se datoreaza atat ofertei de pregatire profesionala si educationala neadaptate cerintelor pietei muncii, cat si ponderii ridicate

a populatiei rurale ce nu si-a finalizat/continuat studiile.

9.3. Activitati economice in mediul rural

- **Agricultura**

Activitatile economice de baza in mediul rural sunt: agricultura (cultivarea culturilor cerealiere - cultura cartofului si a sfeclei de zahar fiind practicate aproape in toate judetele, viticultura-judetele Vaslui, Bacau si Iasi, pomicultura-judetele Iasi, Suceava si Neamt, zootehnia), exploatarea si/sau prelucrarea lemnului-judetele Suceava, Neamt si Bacau si turismul rural in judetele Suceava, Neamt si Bacau.

Suprafata totala a regiunii era la nivelul anului 2014 ⁹⁰ de 3.684,9 mii hectare (15,45% din suprafata totala a Romaniei), din care 2.124,8 mii hectare reprezenta suprafata agricola (14,52% din suprafata agricola a Romaniei). In proprietate privata se gasesc 2.019,7 mii hectare (95,05 % din suprafata agricola). Fata de 2013 se observa o crestere a suprafetei agricole, atat la nivel national (cu 15 mii ha), cat si la nivel regional (cu 3 mii ha)⁹¹.

Cele mai mari suprafate agricole se inregistreaza in judetele Vaslui, Botosani si Iasi, fiecare detinand in jurul a 18-19% din suprafata agricola totala a regiunii. Cele mai mari suprafate arabile sunt in judetele Vaslui si Botosani, unde la 100 ha suprafata agricola corespund 73 ha, respectiv 76 ha suprafata arabila.

Judetele Vaslui si Iasi detin cele mai mari suprafate viticole, impreuna avand 76,5% din suprafata totala viticola a regiunii.

La nivelul anului 2017, in regiunea Nord-Est, doar 6,37%⁹² din suprafata agricola avea amenajari pentru irigatii.

⁸⁸ Sursa datelor: Anuarul Statistic al Romaniei 2016

⁸⁹ Sursa datelor: Baza de date TEMPO online - INS - Populatia ocupata civila pe activitati ale economiei nationale la nivel de macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete

⁹⁰ Pana la finalizarea actiunii de cadastrare a tarii, de catre Agentia Nationala de Cadastru si Publicitate Imobiliara, seriile de date sunt blocate la nivelul anului 2014.

⁹¹ Sursa datelor: Baza de date TEMPO online - INS

⁹² Pentru acest calcul s-a luat ca baza suprafata agricola din 2014

Daca se ia in calcul suprafata agricola irigata cu cel putin o udare, in 2017, la nivel regional, se constata ca aceasta - desi s-a triplat comparativ cu 2012 -, reprezinta doar 9,6% din total suprafata agricola amenajata pentru irigatii. Suprafetele agricole irigate efectiv se gasesc cu precadere in judetele Iasi (79,6%) si Vaslui (16,8%). La nivel judetean cea mai mare pondere a suprafetelor agricole amenajate pentru irigatii raportate la totalul suprafetelor agricole judetene sunt in judetele Iasi si Vaslui, cu 20,7%, respectiv 7,4%.

La nivel regional, in anul 2017, cea mai mare parte a suprafetei cultivate era formata din cultura cerealelor pentru boabe (56,5%), plante uleioase (17,9%) si furaje verzi din teren arabil (17,7%). Pentru cultura cerealelor pentru boabe cele mai intinse suprafete erau cultivate cu porumb boabe (66,4%), respectiv grau (22,4%).

Cele mai mari suprafete cultivate in 2017 cu culturi cerealiere pentru boabe sunt in judetele Botosani (21,6%), Iasi (20,2%) si Vaslui (18,6%) din suprafata totala a regiunii (pe acest segment agricol). In privinta suprafetelor cultivate cu grau cele mai mari parti din totalul suprafetei cultivate pentru acest tip de cereale la nivel regional se regasesc in judetele Vaslui (23,5%), Iasi (22,8%) si Botosani (17,5%). In perioada 2013-2016 se observa o crestere continua a suprafetelor cultivate cu grau in toate judetele regiunii, in medie cu apr. 10%. In 2017 acesta suprafata a scazut cu apr. 11% fata de anul precedent.

Cele mai mari suprafete cultivate cu porumb pentru boabe sunt in judetele Botosani - 23,2%, Iasi - 20,6%, Vaslui - 17,9% si Bacau - 17,9% din totalul suprafetei cultivate pentru aceasta cultura la nivel regional.

La nivel judetean, in anul 2016, cele mai mari contributii la valoarea agricola totala sunt aduse de judetele Suceava cu 21,84%, Botosani si Iasi cu cate 18-19%. In mod surprinzator, desi economia judetelui Vaslui are un caracter predominant agricol, aportul acestui judet este de numai 13,1%

⁹³ Anul 2012 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est

- ceea ce indica practicarea pe suprafete intinse a unei agriculturi de subzistenta. Fata de anul 2012, valorile productiei Agricole au crescut cu apr. 671 mil. Lei la nivel regional, inregistrandu-se scaderi doar in judetele Suceava si Vaslui. Mentionam ca 98,7% din valoarea productiei agricole a fost realizata de catre sectorul privat. Pentru productia agricola vegetala, cele mai mari contributii in anul 2016 sunt aduse de judetele Iasi, Botosani si Suceava cu ponderi cuprinse intre 19% si 21%, in timp ce cea mai redusa este a judetului Bacau cu 12,3%.

Pentru productia agricola animala cele mai mari aporturi sunt ale judetelor Suceava si Bacau cu 27%, respectiv 16,6%.

La sfarsitul anului 2017, regiunea dispunea de: 499,7 mii bovine, 458,3 mii porcine, 1.395,8 mii ovine, 133,6 mii cabaline, 230,8 mii caprine, 13.997,9 mii pasari, 215,5 mii familii de albine.

In comparatie cu anul 2012⁹³ se observa o scadere a efectivelor de bovine (cu 15,6 mii), porcine (cu 92,6 mii) si cabaline (cu 16,9 mii) si o crestere a efectivelor de ovine (cu 99 mii), caprine (cu 28,2 mii) pasari (cu 1.130,7 mii) si familii de albine (cu 44,8 mii). Ingrijorator este faptul ca mare parte din scaderile de efective s-a intamplat in 2017, in acest an scazand inclusiv efectivele de ovine.

• Silvicultura

In 2017 suprafata totala a fondului forestier a fost de 1198,1 mii hectare, reprezentand 18,2% din fondul national, regiunea situandu-se pe locul doi, dupa Regiunea Centru, care detine 19,3% din totalul fondului forestier. Cea mai mare parte a acestei suprafete se regasesc in judetul Suceava (36,5%). Urmeaza judetele Bacau si Neamt cu 22,5%, respectiv 21,8% din total suprafata. Comparativ cu situatia existenta in anul 2013⁹⁴ exista o usoara crestere a suprafetei totale (0,4%). In anul 2017, in regiune s-au inregistrat cele mai mari suprafete pe care au fost facute lucrari de regenerare a padurilor, reprezentand 30,6% (3.288

⁹⁴ Anul 2013 constituie referinta prevazuta in PDR Nord-Est 2014-2020, avizat de CRP Nord-Est si aprobat de CDR Nord-Est

ha) din suprafata totala regenerata la nivel national. Cea mai mare parte a acestor lucrari au fost efectuate in judetul Suceava (58,4%). Comparativ cu anul 2013, suprafata terenurilor regenerata a crescut cu 20%. Regiunea reprezinta cel mai mare furnizor de masa lemnoasa (5333,6 mii mc. in 2017 fata de 4.688,6 mii mc. in 2016,

4.811,1 mii mc recoltati in 2015 si 5.412,5 mii mc recoltati in 2013), reprezentand 29,1% din masa lemnoasa totala recoltata a Romaniei. Cel mai mare aport il are judetul Suceava care asigura aproximativ 45% din masa lemnoasa recoltata din regiune, urmat de judetul Neamt cu 23%. Mentionam ca speciile de rasinoase reprezinta cca. 56% din masa lemnoasa recoltata.

9.4 Anexa

Consideratii calitative a reprezentantilor Directiei de Agricultura Judeteana Iasi

- Insuficienta de personal calificat in meseriile agricole;
- Insuficient interes al tinerilor pentru meseriile agricole, acestia preferand sa practice aceste meserii in alte tari;
- Valoarea redusa a rentabilitatii activitatilor agricole (fara subventile acordate prin APIA, activitatea ar deveni nerentabila si multe din ferme si-ar inceta activitatea).
- Posibilitati limitate de valorificare a produselor agricole;
- Numar mic de structuri asociative, prin care fermierii sa- si poata valorifica mai avantajos produsele obtinute;
- Reticenta fermierilor in accesarea fondurilor europene sau a altor masuri de sprijin, fapt datorat mai multor elemente;
- Concurenta acerba din partea fermierilor din alte tari care exporta catre Romania fructe, legume, carne sau lapte la preturi foarte mici, comparativ cu pretul de productie al fermierilor romani;
- Schimbarile climatice care afecteaza ciclurile de productie;
- Suprafata redusa a terenurilor cu posibilitate de irigare;
- Starea deficitara a drumurilor, cu accent in acest domeniu pe drumurile de exploatare agricola;
- Necesitatea implementarii unor culturi noi, mai rentabile pentru utilizatorii de terenuri;
- Legislatia extrem de restrictiva, privind conditiile de comercializare a produselor agroalimentare, comparativ cu a altor tari din Uniunea Europeana. (branzeturi, carne, etc);

- Numarul extrem de mic al fermelor care sa detina doar animale de rasa;
- Insuficienta numarului de abatoare, la care micii fermieri sa poata abatoriza animalele, astfel incat sa poata comercializa carnea;
- Insuficienta numarului de spatii de depozitare a legumelor si fructelor;
- Calitatea nemultumitoare a pajistilor si costurile ridicate a lucrarilor de intretinere
- Imposibilitatea legislativa, de schimbare a categoriei de folosinta a terenurilor inscrise la data de 01.01.2017, la Registrul Agricol ca si pajiste, pasune sau faneata, chiar daca suprafata respectiva, ar fi mai rentabil sa fie utilizata ca teren arabil, dat fiind scaderea drastica a efectivului de animale;
- Marketingul defectuos al producatorilor de produse agro-alimentare si al producatorilor de articole mestesugaresti;
- Interesul scazut al producatorilor privind certificarea ca Produs Traditional a unor produse agro alimentare care indeplinesc conditiile de certificare;
- Necesitatea sprijinirii dezvoltarii sectorului micilor mestesugari, atat ca o posibilitate de crestere a a veniturilor populatiei din mediul rural, cat si ca o conditie de pastrare si continuitate a traditiilor;
- Necesitatea continuarii acordarii de Ajutoare de Minimis, in sectoarele deficitare a domeniului agricol. (cum a fost Ajutorul de Minimis acordat cultivatorilor de tomate), sprijinirea fermierilor pentru dezvoltarea acestor sectoare deficitare;

CAPITOLUL 2 - SITUATIA CURENTA A INDICATORILOR DE MONITORIZARE

Tablou indicatori privind gradul de realizare a obiectivelor prevazute in Planul de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020

Obiectiv general PDR NE 2014-2020	Indicator	u.m.	Nivel de referinta	Nivel curent	Tinta 2023
Derularea in Regiunea Nord-Est a unui proces de crestere economica durabila, favorabil cresterii competitivitatii economice si incluziunii sociale, care sa conduca la o diminuare a decalajelor existente fata de celelalte regiuni ale Romaniei	Indicele de disparitate al PIB pe locuitor nivel regional fata de PIBRO si PIBUE28	%	59,1 - 2011 (RO)	60,9 - 2015 (RO)	75 (RO)
			29 - 2010 (UE27)	36 - 2016 (UE28)	37 (UE28)

Prioritate	Obiectivul specific	Indicatori	u.m.	Nivel de referinta	Nivel curent	Tinta 2023	Surse
Prioritatea 1 Imbunatatirea capitalului uman	1. Cresterea ocuparii in randul tinerilor si a grupurilor vulnerabile	Rata somajului BIM in randul tinerilor (15-24 ani)	%	12,1 ⁹⁵ 26,3 ⁹⁶ (2013)	9,8 15,9 (2017)	8 15	Date statistice Eurostat, date statistice INS
		Ponderea tinerilor care nu au loc de munca, nu sunt inscrisi intr-o unitate de invatamant si nu urmeaza un curs de formare profesionala	%	15,5 ⁹⁷ 11,9 ⁹⁸ (2013)	13,5 10,2 (2017)	10 8	Date statistice Eurostat, date statistice INS
		Ponderea populatiei ocupate in agricultura in total populatie ocupata	%	41,50 ⁹⁹ (2012)	31 (2017)	35	Date statistice Eurostat, date statistice INS
		Ponderea salariatilor din agricultura	%	3,20 (2013)	3,2 (2017)	7	Date statistice Eurostat, date statistice INS

⁹⁵ Nivel regional

⁹⁶ Nivel urban

⁹⁷ Grupa 18-24 ani

⁹⁸ Grupa 15-24 ani

⁹⁹ Nivel revizuit INS

Prioritate	Obiectivul ul specifi	Indicatori	u. m.	Nivel de referinta	Nivel curent	Tinta 2023	Surse
		Ponderea somerilor pe termen lung in total someri	%	46,7 ¹⁰⁰ (2012)	29,2 (2017)	35	Date statistice Eurostat, date statistice INS
	2. Imbunatatirea accesului si participarii la educatie si instruire de calitate	Rata de parasire timpurie a scolii	%	22,5 (2013)	23,6 (2017)	12	Date statistice Eurostat, studii intocmite la nivel regional
		Rata abandonului scolar in invatamantul profesional	%	18,1 (2010-2011)	min 1,86% max 12,5% (2017-2018)	10	Date statistice INS, studii intocmite la nivel regional, informatii furnizate de Inspectorate Scolare Judetene
		Rata somajului BIM in randul tinerilor (15-24 ani)	%	12,4 ¹⁰¹ 27,8 ¹⁰² (2013)	9,8 15,9 (2017)	8 15	Date statistice Eurostat, date statistice INS
		Rata de participare la programe de educatie si instruire	%	1,9 ¹⁰³ (4,8 ¹⁰⁴)	1,1 (2017)	5	Date statistice Eurostat, studii, analize
		Ponderea unitatilor de invatamant din regiune care detin autorizatie de functionare la inceperea anului scolar	%	-	65,5 (2017-2018)	60	Informatii furnizate de inspectoratele scolare judetene

¹⁰⁰ Nivel revizuit Eurostat

¹⁰¹ Nivel regional

¹⁰² Nivel urban

¹⁰³ 2009-2012

¹⁰⁴ 2013

Prioritate	Obiectivul specific	Indicatori	u.m.	Nivel de referinta	Nivel curent	Tinta 2023	Surse
	3. Cresterea accesului la servicii de sanatate de calitate	Rata mortalitatii infantile in mediul urban	‰	7,8 (2013)	5,8 (2017)	5	Date statistice INS, Eurostat
		Rata mortalitatii infantile in mediul rural	‰	11,1 ¹⁰⁵ (2013)	9 (2017)	8	
	4. Promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale si urbane aflate in declin	Numarul de persoane aflate in risc de saracie sau excluziune sociala	Nr.	1.935.000 (2012)	1.417.550 (2017)	1.808.000	Raportul Anual privind Incluziunea Sociala in Romania, rapoarte de progres, prelucrari date statistice INS, Eurostat
Prioritatea 2 Dezvoltarea unei infrastructuri moderne	1. Cresterea accesibilitatii conectivitatii si mobilitatii prin realizarea de investitii in infrastructura de transport	Numar de pasageri deserviti de aeroporturile din regiune	Nr.	556.375 (2013)	1.831.352 (2017)	800.000	Raportari autoritati aeroportuare, date INS
		Numar de gari modernizate	Nr.	4 ¹⁰⁶	0 (2017)	6	Informatii Ministerul Transporturilor
		Grad de modernizare drumuri judetene	%	35 (2013)	40 (2017)	60	Date statistice si publicatii INS, raportari Compania Nationala Administrare Infrastructura Rutiera,
		Grad de modernizare drumuri comunale	%	7,3 (2013)	12,4 (2017)	20	Directia Regionala Drumuri si Poduri Iasi
		Sosele de centura si variante ocolitoare create/	Nr.	2 ¹⁰⁷	1 ¹⁰⁸	9	

¹⁰⁵ Nivel revizuit INS

¹⁰⁶ Modernizate in perioada de programare 2007-2013

¹⁰⁷ In curs de implementare/executie (ref. mai 2014)

¹⁰⁸ Finalizata VO Iasi Sud

Prioritate	Obiectivul specific	Indicatori	u.m.	Nivel de referinta	Nivel curent	Tinta 2023	Surse
		modernizate			1 ¹⁰⁹ (2017)		
		Planuri de mobilitate urbana realizate	Nr.	0 (2013)	14 ¹¹⁰	3	Informatii furnizate de UAT, vizite de monitorizare PDR Nord-Est
		Numar de pasageri transport public in comun electric	Mii pasageri	58.701 (2012)	77.177,8 (2017)	100.000	
	2. Stimularea atractivitatii si economiei locale prin cresterea accesului la infrastructura TIC de calitate	Ponderea gospodariilor cu acces la internet	%	51 (2013)	70 (2017)	70	Raportari ANCOM, date statistice Eurostat
		Ponderea gospodariilor cu acces la internet tip broadband	%	47 (2013)	68 (2017)	65	
		Ponderea populatiei care a accesat internetul cel putin odata	%	58 (2013)	66 (2015)	70	Raportari ANCOM, studii de monitorizare, date statistice Eurostat
		Ponderea populatiei care acceseaza frecvent internetul	%	43 (2013)	55 (2017)	65	
		Ponderea populatiei care realizeaza cumparaturi online	%	7 (2013)	16 (2017)	20	
Prioritatea 3 Sprijinirea	1. Sprijinirea inovarii si	Numar total de clustere	Nr.	8 (2014)	10 (2017)	9	

¹⁰⁹ In curs de executie VO Bacau

¹¹⁰ Elaborate si aprobate (noiembrie 2018)

Prioritate	Obiectivul specific	Indicatori	u.m.	Nivel de referinta	Nivel curent	Tinta 2023	Surse
unei economii competitive si a dezvoltarii locale	competitivitatii mediului economic, promovarea rezultatelor obtinute	Centre de transfer tehnologic ¹¹¹	Nr.	0 (2014)	1 centru acreditat 1 centru autorizat provizoriu (2018)	3	Rapoarte, studii, informatii Ministerul Cercetarii
		Indicele productivitatii muncii la nivel regional fata de national	%	73,5 ¹¹² (2012)	75,4 (2016)	85	Prelucrari date statistice INS
		Intreprinderi active la mia de locuitori	‰	13 (2012)	14,2 (2016)	20	Prelucrari date statistice INS
		Numarul de salariati din unitatile locale ¹¹³	Nr.	497.928 (2012)	554.237 (2017)	563.000	Date statistice INS
	2. Impulsionarea sectorului de cercetare-dezvoltare, in special a celei aplicate	Ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare in PIB regional	%	0,30 (2011)	0,44 (2015)	2	Date statistice INS
		Numarul total de salariati din cercetare-dezvoltare	Nr.	3.867 (2012)	4.129 (2016)	5.000	

¹¹¹ Autorizate sau acreditate

¹¹² Calcule realizate fara cifra de afaceri din agricultura (nu sunt date publicate)

¹¹³ Initial a fost utilizata valoarea pentru personalul total din unitatile locale. Intrucat, din anul 2013 nu mai sunt furnizate date pentru nivelul personalului se utilizeaza in prezent valoarea pentru numarul total al salariatilor

Prioritate	Obiectivul specific	Indicatori	u.m.	Nivel de referinta	Nivel curent	Tinta 2023	Surse
	3. Imbunatatirea accesului firmelor la servicii de afaceri de calitate	Rata anuala de creare de noi intreprinderi	%	3,3 (2012)	3,5 (2016)	6	Date statistice INS, prelucrari date INS, studii, analize
		Indicele productivitatii muncii la nivel regional fata de nivelul national	%	73,5 (2012)	75,4 (2016)	85	
	4. Sprijinirea exporturilor si competitivitatii produselor locale la export	Aportul adus de regiune la valoarea totala a exporturilor Romaniei	%	4,7 (2013)	4,67 (2017)	8	Date statistice INS, studii
	5. Sprijinirea dezvoltarii zonelor urbane	Numar de planuri/ strategii integrate de dezvoltare/ regenerare urbana	Nr.	18 ¹¹⁴	41 ¹¹⁵ (2018)	25	Informatii furnizate de UAT-uri, vizite de monitorizare PDR Nord-Est
	6. Sprijinirea dezvoltarii zonelor rurale	Numar de planuri/ strategii de dezvoltare locala (SDL)	Nr.	30 ¹¹⁶	46 ¹¹⁷	10	Informatii furnizate de UAT-uri, vizite de monitorizare PDR Nord-Est, informatii Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale
		Ponderea populatiei ocupate in	%	41,50 ¹¹⁸ (2012)	31 (2017)	35	Date statistice Eurostat, date statistice INS

¹¹⁴ Elaborate pentru perioada de programare 2007-2013

¹¹⁵ Elaborate si aprobate HCL

¹¹⁶ Numar SDL in perioada de programare 2007-2013

¹¹⁷ Elaborate

¹¹⁸ Revizuit INS

Prioritate	Obiectivul specific	Indicatori	u.m.	Nivel de referinta	Nivel curent	Tinta 2023	Surse
		agricultura in total populatie ocupata					
	7. Sprijinirea valorificarii potentialului turistic existent	Indicele de utilizare a capacitatii de cazare in functiune	%	21,5 (2013)	26,6 (2017)	50	Date statistice INS, studii, analize
		Durata medie de sedere	Nopti pe turist	2,13 (2013)	1,95 (2017)	3	
		Numarul total anual de sosiri	Mii	756 (2013)	1.187 (2017)	900	
Prioritatea 4 Optimizarea utilizarii si protejarea resurselor naturale	1. Promovarea eficientei energetice	Ponderea gospodariilor care au beneficiat de lucrari de reabilitare termica	%	11,5 ¹¹⁹ (2011)	-	25 - 2011	Rapoarte de monitorizare POR 2014-2020, anchete INS, studii de monitorizare
		Ponderea institutiilor publice care beneficiaza de lucrari de reabilitare termica	%	-	35 proiecte de reabilitare termica contractate ¹²⁰	40	
	2. Protejarea mediului si biodiversitatii prin realizarea de investitii specifice	Ponderea populatiei din gospodariile conectate la retele de alimentare cu apa potabila	%	45,4 (2012)	47,4 (2017)	80	Rapoarte judetene privind starea mediului, informatii furnizate de Agentiile judetene pentru protectia mediului, Raportul anual privind starea mediului in Romania, informatii furnizate
	Ponderea populatiei din gospodariile	%	35,5 (2012)	35,5 (2017)	65		

¹¹⁹ Nivel revizuit in raport cu rezultatele finale Recensamantul populatiei si locuintelor 2011

¹²⁰ Octombrie, 2018

Prioritate	Obiectivul specific	Indicatori	u.m.	Nivel de referinta	Nivel curent	Tinta 2023	Surse
		conectate la rețele de canalizare					de Agentia Nationala pentru Protectia Mediului
		Ponderea populatiei in gospodariile deservite de servicii salubritate	%	67,5 (2010)	BC: 87,7* BT: 93,5 IS: 98,5 NT: 88,5* SV: 97 VS: 33,1 (2017)	80	
		Suprafata totala afectata de fenomenele de panta	Mii ha	1.129 (2012)	1.129 (2015)	880	
		Numar de situri reabilitate	Nr.	0 (2014)	13 ¹²¹ (2018)	36	Studii, rapoarte anuale judetene privind starea mediului, informatii furnizate de Agentia Nationala pentru Protectia Mediului si agentiile judetene pentru protectia mediului
		Arii naturale protejate cu planuri de management elaborate si aprobate ¹²²	Nr.	2 (2014)	77 (2017)	60	Studii, rapoarte anuale judetene privind starea mediului, informatii furnizate de Agentia Nationala pentru Protectia Mediului

¹²¹ Reabilitate

¹²² Prin hotarare de guvern

*Pentru judetele Bacau si Neamt datele sunt la nivelul anului 2016

CAPITOLUL 3 - PORTOFOLIUL DE PROIECTE PRIORITARE AFERENT PLANULUI DE DEZVOLTARE REGIONALA NORD-EST 2014-2020

Localizare spatiala	UAT	Obiectiv tematic	Titlu proiect	Valoare proiect - lei -	Stadiu proiect	Progres fizic, %
Informatii conforme cu datele prezentate in fisele de proiect transmise catre ADR NORD EST						
Judetul Bacau	Consiliul Judetean Bacau	OT 7	Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii de transport aerian la Aeroportul International "George Enescu" Bacau	92.618.880	In implementare	93%
		OT 7	Cresterea capacitatii portante si modernizarea pistei de decolare aterizare si a suprafetelor de miscare aferente la Aeroportul International „George Enescu” Bacau	195.867.790	Initiat	0%
	Municipiul Bacau	OT 4	Reabilitare sistem de iluminat public, inclusiv monitorizare trafic in municipiul Bacau	207.000.000	n/a	0%
	Municipiul Onesti	OT10	Cresterea calitatii infrastructurii educationale din municipiul Onesti (4 obiective)	32.835.625	Depus	0%
		OT 4	Cresterea eficientei energetice a iluminatului public in municipiul Onesti	12.362.229	Initiat	0%
		OT 4 OT 7	Imbunatatirea infrastructurii urbane din municipiul Onesti	23.250.000	Initiat	0%
	Municipiul Moinesti	OT 4 OT 7	Extindere retea de piste de biciclete si reamenajarea trotuarelor pe strada Mihai Eminescu, George Cosbuc si strada Capitan Zaganescu din Municipiul Moinesti	19.941.670	Depus	0%
		OT 4 OT 10	Reabilitare termica imobil Scoala „George Enescu”	4.562.804	Depus	0%
	Orasul Buhusi	OT 9	Reabilitarea, modernizarea si extinderea Ambulatoriului Spitalului Orasenesc Buhusi	11.000.000	Initiat	0%
		OT 4	Imbunatatirea mediului urban din orasul Buhusi pentru zonele piata agroalimentara, strada Pionierului, bloc NATO, cantina, zona Marginea	3.462.700	In implementare	20%

Localizare spatia	UAT	Obiectiv tematic	Titlu proiect	Valoare proiect - lei -	Stadiu proiect	Progres fizic, %
Informatii conforme cu datele prezentate in fisele de proiect transmise catre ADR NORD EST						
	Orasul Comanesti	OT 3 OT 4 OT 6 OT 7	Promovarea si dezvoltarea domeniului public din Orasul Comanesti, Judetul Bacau	319.200.000	Initiat	0%
	Orasul Darmanesti	OT 9	Reabilitare, modernizare, dotare si amenajare teren si cladire Centru Cultural "Nemira"	4.600.000	Initiat	0%
		OT 6	Alimentare cu energie electrica zona Podei-Izvorul Alb, orasul Darmanesti, judetul Bacau	6.187.000	Initiat	0%
	Orasul Slanic Moldova	OT 3	Complex de agrement turistic de relaxare si sportiv in orasul Slanic Moldova	29.204.655	Initiat	0%
	Orasul Targu Ocna	OT 7	Modernizare 4 strazi in orasul Targu Ocna, judetul Bacau	6.097.933	In implementare	90%
		OT 7	Reabilitarea strazi in orasul Tirgu Ocna, judetul Bacau	4.336.069	In implementare	10%
Judetul Botosani	Consiliul Judetean Botosani	OT 3	Structura de afaceri/Parc industrial si tehnologic/CDI	13.600.000	Neinitiat	0%
	Municipiul Botosani	OT 4	Transport urban durabil in municipiul Botosani prin reabilitarea, modernizarea si extinderea transportului public local de calatori cu tramvaiul- Reabilitare cale rulare	93.877.550	Initiat	0%
	Municipiul Dorohoi	OT 9	Cresterea calitatii vietii populatiei din zona municipiului Dorohoi prin modernizarea infrastructurii socio-medicale	42.000.000	n/a	0%
		OT10	Modernizarea si dotarea unitatilor de invatamant	18.000.000	n/a	0%

Localizare spatia	UAT	Obiectiv tematic	Titlu proiect	Valoare proiect - lei -	Stadiu proiect	Progres fizic, %
Informatii conforme cu datele prezentate in fisele de proiect transmise catre ADR NORD EST						
	Orasul Saveni	OT 6	Aductiune si distributie gaze naturale in orasul Saveni, jud. Botosani	10.000.000	Neinitiat	0%
	Orasul Bucecea*	-	-	-	-	-
	Orasul Darabani	OT6	Extinderea retelei de apa, extinderea retelei de canalizare si extinderea sursei de captare apa	11.666.000	In implementare	10%
		OT7	Asfaltare strazi principale in orasul Darabani, jud. Botosani	12.469.220	In implementare	94,5%
	Orasul Flamanzi	OT 7	Modernizare strazi in orasul Flamanzi, jud. Botosani	17.729.820	n/a	0%
	Orasul Stefanesti	OT 6	Amenajare parc orasenesc in orasul Stefanesti, Judetul Botosani	2.280.436	Neinitiat	0%
Judetul Iasi	Consiliul Judetean Iasi	OT 7	Dezvoltarea si modernizarea Aeroportului International Iasi	255.331.849	Finalizat	100%
	Municipiul Iasi	OT 4	Centrul intermodal de transport Autogara Iasi	93.786.254	Initiat	0%
	Municipiul Pascani	OT 4 OT 6 OT 7	Reabilitarea infrastructurii urbane din cartierul Aerodrom	13.500.000	Neinitiat	0%
	Orasul Hirlau	OT 4 OT 7 OT 10	Regenerarea urbana a Orasului Hirlau, judetul Iasi, prin interventia in infrastructura economica, sociala si rutiera a localitatii	54.000.000	n/a	0%
	Orasul Podu Iloaiei	OT 7	Modernizare strazi in cartierele Zecime si Zorilor	13.170.000	n/a	0%

Localizare spatia	UAT	Obiectiv tematic	Titlu proiect	Valoare proiect - lei -	Stadiu proiect	Progres fizic, %
Informatii conforme cu datele prezentate in fisele de proiect transmise catre ADR NORD EST						
	Oras Targu Frumos	OT 7	Modernizare strazi in localitatea Targu Frumos, judetul Iasi	5.720.000	In implementare	5%
Judetul Neamt	Consiliul Judetean Neamt	OT 9	Reabilitare si modernizare Centrul de recuperare medicala Negulesti	22.000.000	Neinitiat	0%
	Municipiul Piatra Neamt	OT4	Reorganizarea coridorului principal de mobilitate urbana pe axa est-vest	26.347.000	Initiat	0%
	Municipiul Roman	OT4	Imbunatatirea conditiilor de mediu si de viata in Municipiul Roman prin amenajarea Parcului Zavoi	4.616.057	Depus	0%
	Orasul Tirgu Neamt	OT 3 OT 6	Cresterea calitatii vietii locuitorilor orasului Tirgu Neamt prin dezvoltarea infrastructurii turistice	90.000.000	In implementare	5%
	Orasul Bicz	OT9	Restaurarea, conservarea si transformarea in muzeu a "Casei Regale" din Orasul Bicz, Jud. Neamt	7.919.625	Initiat	0%
	Orasul Roznov	OT 7 OT 9 OT 10	Imbunatatirea serviciilor educationale, culturale si a spatiilor publice urbane in Orasul Roznov, judetul Neamt (3 obiective)	24.441.291	Initiat	0%
Judetul Suceava	Consiliul Judetean Suceava	OT 3 OT 10	Bucovina-pol de dezvoltare turistica	230.000.000	Neinitiat	0%
	Municipiul Suceava	OT 4	Sistem integrat de transport public ecologic in Municipiul Suceava	120.900.000	Initiat	0%
		OT 7	Centura ocolitoare a municipiului Falticeni	201.585.000	Initiat	0%

Localizare spatiala	UAT	Obiectiv tematic	Titlu proiect	Valoare proiect - lei -	Stadiu proiect	Progres fizic, %
Informatii conforme cu datele prezentate in fisele de proiect transmise catre ADR NORD EST						
	Municipiul Falticeni	OT4	Reabilitarea termica cladiri apartinand unor unitati de invatamant, baze sportive, muzee, din municipiul Falticeni (7 obiective)	13.167.494	3 depuse 4 initiate	0%
	Municipiul Campulung Moldovenesc	OT 3	Infrastructura de agrement turistic in municipiul Campulung Moldovenesc	30.000.000	Neinitiat	0%
	Municipiul Vatra Dornei	OT 4	Reabilitarea si extinderea sistemului de iluminat public in municipiul Vatra Dornei	18.360.000	Initiat	0%
		OT7	Reabilitare si modernizare infrastructura rutiera in statiunea balneo-climaterica Vatra Dornei	14.823.843	Initiat	0%
	Municipiul Radauti	OT 9	Creare Centru de zi pentru copii si tineri cu dizabilitati municipiul Radauti	690.000	Neinitiat	0%
	Orasul Gura Humorului	OT 3	Dezvoltarea integrata a infrastructurii de turism la nivelul zonei Gura Humorului	157.500.000	Initiat	0%
	Orasul Brosteni	OT 6	Reabilitare, modernizare si extindere sistem de canalizare cu statie de epurare in orasul Brosteni, jud. Suceava	11.115.449	n/a	0%
	Orasul Cajvana	OT 4 OT 7 OT 9 OT 10	Dezvoltarea integrata a orasului Cajvana	100.000.000	Initiat	0%
	Orasul Dolhasca	OT 6 OT 7	Reabilitarea si modernizarea infrastructurii rutiere inclusiv reseaua de canalizare si alimentare cu apa din orasul Dolhasca, judetul Suceava	44.184.538	In implementare	30%

Localizare spatia	UAT	Obiectiv tematic	Titlu proiect	Valoare proiect - lei -	Stadiu proiect	Progres fizic, %
Informatii conforme cu datele prezentate in fisele de proiect transmise catre ADR NORD EST						
	Orasul Frasin	OT 6	Sistem de canalizare si statie de epurare ape uzate in localitatea Frasin si satul Bucsoaia, oras Frasin, judetul Suceava	8.927.704	In implementare	93%
	Orasul Liteni	OT 4	Reducerea emisiilor de carbon in zona urbana Liteni, judetul Suceava, bazata pe Planul de mobilitate urbana durabila	22.318.000	n/a	0%
	Orasul Milisauti	OT 6	Infiintare sistem de canalizare si statie de epurare in orasul Milisauti, judetul Suceava	9.708.070	Initiat	0%
	Orasul Salcea*	-	-	-	-	-
	Orasul Siret	OT 3	Infiintarea Parcului Industrial „East European Border” Siret	17.600.000	n/a	0%
	Orasul Solca	OT 7	Reabilitare strazi degradate din asfalt si modernizare strazi din balast, in orasul Solca, judetul Suceava	7.196.104	Initiat	0%
	Orasul Vicovu de Sus	OT 7	Reabilitare strazi in orasul Vicovu de Sus, judetul Suceava	42.156.098	In implementare	0%
		OT6	Dezvoltarea infrastructurii de apa si apa uzata in Orasul Vicovu de Sus si localitatea Bivolarie	126.074.403	Initiat	0%
Judetul Vaslui	Consiliul Judetean Vaslui	OT 3	Parc agro-industrial Vaslui	23.250.000	Neinitiat	0%
	Municipiul Vaslui	OT 7	Varianta de ocolire Vaslui	162.028.825	Initiat	0%
	Municipiul Barlad	OT9	Reabilitarea si Modernizarea Spitalului Municipal de Urgenta "Elena Beldiman"- sectia TBC	23.000.000	Initiat	0%

Localizare spatiala	UAT	Obiectiv tematic	Titlu proiect	Valoare proiect - lei -	Stadiu proiect	Progres fizic, %
Informatii conforme cu datele prezentate in fisele de proiect transmise catre ADR NORD EST						
	Municipiul Husi	OT 10	Colegiul Agricol „Dimitrie Cantemir” centru educational performant, vector de dezvoltare a zonei Husi, judetul Vaslui	72.570.499	Neinitiat	0%
	Orasul Negresti	OT 10	Retehnologizare centrala termica, reabilitare retea distributie agent termic si instalatii termice interioare la scoala cu clasele I-VIII "Mihai David"	5.312.649	Initiat	0%
	Orasul Murgeni	OT 4 OT 9	Reabilitare, modernizare, consolidare, extindere si dotare "Spital de Psihiatrie" din orasul Murgeni	23.562.930	Initiat	0%
TOTAL				3.291.014.063		

* Pana la 20.11.2018, unitatea administrativ teritoriala nu a transmis catre ADR Nord-Est propuneri de proiecte prioritare.

Nota: pentru proiectele a caror valoare a fost exprimata in euro, s-a aplicat cursul de 1 euro: 4,6 lei

Lista axelor rutiere strategice din Regiunea Nord-Est pentru perioada 2014-2020

Localizare spatiala	Obiectiv tematic	Titlu proiect	Valoare proiect - lei -	Stadiu proiect	Progres fizic, %
Judetul Bacau	OT 7	Regiunea Nord-Est - Axa rutiera strategica 3: Bacau - Neamt	184.662.337	In implementare	0%
Judetul Neamt	OT 7	Regiunea Nord-Est - Axa rutiera strategica 3: Neamt - Bacau	144.772.187	In implementare	5%
Judetul Botosani	OT 7	Regiunea Nord-Est - Axa rutiera strategica 2: Botosani - Iasi	334.307.160	In implementare	0,066%
Judetul Iasi	OT 7	Regiunea Nord-Est - Axa rutiera strategica 1: Iasi - Suceava	327.030.642	In implementare	5%
Judetul Suceava	OT 7	Regiunea Nord-Est - Axa rutiera strategica 1: Suceava - Iasi	327.030.642	In implementare	2%
Judetul Vaslui	OT 7	Regiunea Nord-Est - Axa rutiera strategica 4: Vaslui	222.001.842	In implementare	10%
		Total axe rutiere strategice	1.212.774.168		
		Total general portofoliu proiecte prioritare	4.503.788.231		

Repartizarea proiectelor prioritare si a bugetelor aferente pe obiectivele tematice aferente Strategiei Europa 2020

Obiective tematice	Valoare proiect -mii lei -	Valoare proiect -mii euro -
OT 1 - consolidarea cercetarii, dezvoltarii tehnologice si a inovarii	0	0
OT 2 - imbunatatirea accesului si a utilizarii si cresterea calitatii TIC	0	0
OT 3 - imbunatatirea competitivitatii intreprinderilor mici si mijlocii, a sectorului agricol si a sectorului pescuitului si acvaculturii	510.954,655	111.077,099
OT 4 - sprijinirea tranzitiei catre o economie cu emisii scazute de dioxid de carbon in toate sectoarele	779.155,986	169.381,736
OT 5 - promovarea adaptarii la schimbarile climatice si prevenirea riscurilor	0	0
OT 6 - protectia mediului si promovarea utilizarii eficiente a resurselor	337.351,331	73.337,246
OT 7 - promovarea sistemelor de transport durabile si eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor retelelor majore	2.423.040,800	526.748,000
OT 8 - promovarea ocuparii fortei de munca si sprijinirea mobilitatii fortei de munca	0	0
OT 9 - promovarea incluziunii sociale si combaterea saraciei	156.138,187	33.943,084
OT 10 - investitiile in educatie, competente si invatare pe tot parcursul vietii	297.147,272	64.597,233
OT 11 - consolidarea capacitatii institutionale si o administratie publica eficienta	0	0
Total general portofoliu de proiecte prioritare	4.503.788,231	979.084.398

Nota: Portofoliul de proiecte rezultat in urma centralizarii informatiilor din fisele de proiect primite de la autoritatile publice locale din Regiunea Nord-Est

Nota: Pentru fisele de proiect unde valoarea indicativa a bugetului a fost mentionata doar in euro, a fost folosita pentru transformarea in lei cursul euro/leu: 1 Euro: 4,6 Lei

